

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การเสนอผลการวิจัยเรื่อง "การศึกษาสภาพและปัญหาของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนตามการรับรู้ของอาจารย์และผู้บริหารของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภูมิภาคต่างกัน" ครอบคลุมสาระดังนี้ วัตถุประสงค์การวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย การอภิปราย และข้อเสนอแนะตามลำดับ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชน
 - 1.1 ศึกษาสภาพของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนตามการรับรู้ของผู้บริหารของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภูมิภาคต่างกัน
 - 1.2 ศึกษาปัญหาของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนตามการรับรู้ของอาจารย์และผู้บริหารของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภูมิภาคต่างกัน
2. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนตามการรับรู้ของอาจารย์และผู้บริหารของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภูมิภาคต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้นแบบสอบถามสภาพและปัญหาของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนสอบถามอาจารย์และผู้บริหารของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดกองศิลปศึกษา กรมศิลปากรใน 4 ภูมิภาค รวม 12 วิทยาลัย จำนวน 554 คน จำแนกเป็นอาจารย์ 491 คน ซึ่งเลือกด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นจากประชากรอาจารย์ในแต่ละวิทยาลัย และผู้บริหาร 83 คน ซึ่งเป็นประชากรทั้งหมด

การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 456 ชุด แยกเป็นแบบสอบถามจากอาจารย์ จำนวน 404 ชุด และจากผู้บริหารจำนวน 52 ชุด คิดเป็นร้อยละ 82.28 และ 82.54 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมเครื่องสมองกล (Computer) สำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package for Social Science) ในการวิเคราะห์ค่าสถิติในตอนที่ 1 และตอนที่ 3 โดยมีรายละเอียดการวิเคราะห์ข้อมูลทั้ง 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติบรรยาย คือ วิธีการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง จำแนกออกเป็นอาจารย์และผู้บริหารตามภูมิภาคและวิทยาลัย

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชน ใช้วิธีนำเสนอเป็นความเรียงจำแนกรายด้าน

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชน ใช้สถิติอนุมาณคือ วิธีการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียงจำแนกออกเป็นอาจารย์และผู้บริหารตามภูมิภาคและวิทยาลัย

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการพัฒนาวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชน ใช้วิธีนำเสนอเป็นความเรียงจำแนกรายด้าน

สรุปผลการวิจัย

เพื่อความชัดเจนในการสรุปผลการวิจัยและเพื่อให้การสรุปผลการวิจัยสามารถตอบวัตถุประสงค์การวิจัยรายชื่อ จึงขอเสนอผลการวิจัยเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกเป็นอาจารย์และผู้บริหารตามภูมิภาค

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชน จำแนกรายด้าน 8 ด้าน ตามบทบาทและหน้าที่ของวิทยาลัยชุมชน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนทั้ง 8 ด้าน จำแนกตามการรับรู้ของอาจารย์และผู้บริหารแต่ละภูมิภาค

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนาวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชน จำแนกรายด้าน 8 ด้าน ตามบทบาทและหน้าที่ของวิทยาลัยชุมชน

ตอนที่ 1 สถานภาพของอาจารย์และผู้บริหารวิทยาลัยนาฏศิลป์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า อาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามจากวิทยาลัยนาฏศิลป์ทั้งภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคอีสานและภาคใต้เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยเป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 64.3, 70.7, 57.3 และ 54.7 ตามลำดับ ในขณะที่ผู้บริหารผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยเป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 54.5, 66.7, 53.8 และ 75.0 ตามลำดับ

ในด้านอายุอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามจากวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคอีสาน มีอายุระหว่าง 31-40 ปีมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 50.3, 61.0 และ 48.8 ตามลำดับ ส่วนอาจารย์จากวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคใต้มีอายุระหว่าง 21-30 ปีมากที่สุดร้อยละ 48.0 ในขณะที่ผู้บริหารผู้ตอบแบบสอบถามจากวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคกลางมีอายุระหว่าง 31-40 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 45.5) ผู้บริหารจาก วิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคเหนือ มีอายุระหว่าง 41-50 ปี และ 51-60 ปีมากที่สุด (ร้อยละ 44.4) ผู้บริหารจาก วิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคอีสาน มีอายุระหว่าง 51-60 ปีมากที่สุด (ร้อยละ 38.5) และผู้บริหารจากวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคใต้ มีอายุระหว่าง 41-50 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.5

ด้านอายุราชการอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามจากวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคกลางและภาคเหนือ มีอายุราชการมากกว่า 18 ปีมากที่สุด (ร้อยละ 43.0 และ 36.6) ส่วนอาจารย์จากวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคอีสาน และภาคใต้มีอายุราชการระหว่าง 1-4 ปีมากที่สุด (ร้อยละ 42.7 และ 46.7) ในขณะที่ผู้บริหารผู้ตอบแบบสอบถามจากวิทยาลัยนาฏศิลป์ทั้งภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคอีสาน และภาคใต้ มีอายุราชการมากกว่า 16 ปีมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 63.6, 77.8, 53.8 และ 62.5 ตามลำดับ

ด้านตำแหน่งหน้าที่ภายในวิทยาลัย พบว่าอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามจากวิทยาลัยนาฏศิลป์ทั้งภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคอีสาน และภาคใต้มีตำแหน่งหน้าที่เป็นอาจารย์ฝ่ายศิลป์มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 76.4, 76.8, 74.4 และ 65.3 ตามลำดับ ในขณะที่ผู้บริหารผู้ตอบแบบสอบถามมีตำแหน่งหน้าที่เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 45.5, 44.4, 38.5 และ 37.5 ตามลำดับ

ด้านวุฒิการศึกษาสูงสุด พบว่าอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามจากวิทยาลัยนาฏศิลป์ทั้งภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคอีสาน และภาคใต้มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรีมากที่สุด คิดเป็น

ร้อยละ 84.2, 86.6, 91.5 และ 89.3 ตามลำดับ ในขณะที่ผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรีมากที่สุดเช่นกัน คิดเป็นร้อยละ 86.4, 88.9, 84.6 และ 100.0 ตามลำดับ

ด้านการรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับวิทยาลัยชุมชน พบว่าอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามจากวิทยาลัยนาฏศิลป์ทั้งภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคอีสาน และภาคใต้ได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับวิทยาลัยชุมชนจากการเข้ารับการประชุมชี้แจงภายในวิทยาลัยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 74.5, 92.7, 86.6 และ 80.0 ตามลำดับ ในขณะที่ผู้บริหารส่วนใหญ่ที่รับทราบข้อมูลจากการประชุมชี้แจงภายในวิทยาลัยมากที่สุดเช่นกัน ยกเว้นผู้บริหารในภาคอีสานที่ส่วนใหญ่รับทราบข้อมูลจากการเข้ารับการประชุมชี้แจงจากต้นสังกัดด้วยอีกทางหนึ่ง

ด้านความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของวิทยาลัยชุมชน พบว่าอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามจากวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคกลาง ภาคอีสาน และภาคใต้มีความเข้าใจบทบาทและหน้าที่ด้านการบริการวิชาการแก่ชุมชนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 77.6, 81.7 และ 74.7 ตามลำดับ ในขณะที่อาจารย์จากวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคเหนือส่วนใหญ่มีความเข้าใจบทบาทและหน้าที่ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและชุมชนมากที่สุด (ร้อยละ 79.3) ส่วนผู้บริหารจากวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคกลาง และภาคเหนือเข้าใจบทบาทและหน้าที่ด้านการบริการวิชาการแก่ชุมชนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90.9 และ 88.9 ตามลำดับ ในขณะที่ผู้บริหารจากวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคอีสานและภาคใต้มีความเข้าใจบทบาทและหน้าที่ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและชุมชนมากที่สุด (ร้อยละ 78.9 และ 87.5)

ด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของวิทยาลัยชุมชนพบว่าอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามจากวิทยาลัยนาฏศิลป์ทั้งภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคอีสานและภาคใต้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการบริการวิชาการแก่ชุมชนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.5, 59.8, 63.4 และ 61.3 ตามลำดับ ส่วนผู้บริหารผู้ตอบแบบสอบถามจากวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคกลางปฏิบัติหน้าที่ด้านบริการวิชาการแก่ชุมชนมากที่สุดเช่นกัน (ร้อยละ 81.8) ในขณะที่ผู้บริหารจากวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคเหนือส่วนใหญ่ปฏิบัติหน้าที่ในด้านการบริการวิชาการแก่ชุมชน ด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและชุมชน และด้านการเป็นหน่วยผู้นำเชิงวิชาการมากที่สุด (ร้อยละ 44.4) ผู้บริหารจากวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคอีสานปฏิบัติหน้าที่ด้านการเป็นหน่วยผู้นำเชิงวิชาการมากที่สุด (ร้อยละ 69.2) และผู้บริหารจากวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคใต้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและชุมชนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.0

ด้านการพัฒนาวิชาลัยตามการรับรู้ของอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าอาจารย์จากวิชาลัยนาฏศิลป์ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคอีสานและภาคใต้ รับรู้ว่าการพัฒนาวิชาลัยด้านงบประมาณมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 91.5, 82.9, 86.6, และ 89.3 ตามลำดับ ในขณะที่ผู้บริหารรับรู้ว่าการพัฒนาบุคลากรมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100.0, 88.9, 76.9 และ 87.5 ตามลำดับ

ด้านการพัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในฐานะวิชาลัยชุมชน พบว่าอาจารย์วิชาลัยนาฏศิลป์ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคอีสานและภาคใต้ส่วนใหญ่ต้องการพัฒนาตนเอง คิดเป็นร้อยละ 75.8, 82.9, 86.6 และ 92.0 ตามลำดับ ส่วนผู้บริหารก็ต้องการพัฒนาตนเองเป็นส่วนใหญ่เช่นกัน คิดเป็นร้อยละ 77.3, 88.9, 84.6 และ 100.0 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 สภาพของวิชาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิชาลัยชุมชนตามการรับรู้ของผู้บริหารของวิชาลัยนาฏศิลป์ในภูมิภาคต่างกัน สรุปได้ดังนี้

1. ด้านการสอนนักศึกษา

พบว่ามีเพียง 2 วิชาลัย คือ วิชาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพซึ่งเป็นวิชาลัยในภาคกลาง และวิชาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นวิชาลัยในภาคอีสาน ที่เปิดสอนหลักสูตรระยะยาว หลักสูตรที่วิชาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพเปิดสอนมี 2 หลักสูตรคือ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ด้านครูวิชาศาสตร์สากลและนาฏศิลป์สากล ส่วนวิชาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ดก็เปิดสอน 2 หลักสูตรเช่นเดียวกัน แต่เป็นด้านนาฏศิลป์ดนตรีพื้นเมือง (หมอลำ) ดังมีรายละเอียดในการดำเนินการโดยสรุปดังนี้

1.1 หลักสูตร ทั้ง 2 วิชาลัยได้ดำเนินการสำรวจความต้องการของผู้เรียนและเปิดหลักสูตรตามที่มีผู้เรียนต้องการ ซึ่งเป็นอาชีพที่มีอยู่ในชุมชน ในการจัดทำหลักสูตรทางวิชาลัยได้เปิดโอกาสให้ผู้ทรงคุณวุฒิในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรด้วย โดยจุดมุ่งหมายของหลักสูตรนั้นทางวิชาลัยจะมุ่งให้ผู้เรียนนำไปใช้ประกอบอาชีพได้และพอสามารถเนื้อหาที่มีความยากง่ายตามระดับความรู้พื้นฐานของผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.2 บุคลากร ทั้ง 2 วิชาลัยมีการชี้แจงการใช้หลักสูตรแก่บุคลากรก่อนดำเนินการสอน ซึ่งมีผู้สอนส่วนใหญ่คือ อาจารย์ในวิชาลัย ยกเว้นการสอนวิชาเฉพาะ (วิชาชีพ) ที่มี

การเชิญผู้เชี่ยวชาญในชุมชนเป็นผู้สอน เช่น วิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพเชิญอาจารย์ด้านนาฏศิลป์สากล (แฉีส์ด้านซ์) เป็นอาจารย์พิเศษ ในขณะที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด เชิญผู้เชี่ยวชาญด้านหมอลำเป็นอาจารย์พิเศษ

1.3 การเรียนการสอน ทั้ง 2 วิทยาลัยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เช่น แต่งเพลง หรือแต่งคำกลอน เป็นต้น นอกจากนั้นยังมีการจัดเตรียมสถานที่และวัสดุฝึกสำหรับผู้เรียน มีการใช้สื่อประกอบการสอน จัดเวลาเรียนตามความต้องการของผู้เรียน ตลอดจนมีกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของวิทยาลัย และโดยเฉพาะที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ดมีการพานักศึกษาไปยังสถานประกอบการ (เวทีหมอลำ) เพื่อสังเกตการณ์และมีโครงการให้นักศึกษาได้มีโอกาสนฝึกแสดงกับคณะหมอลำในโอกาสต่อไป ส่วนการประเมินผลนั้นเน้นที่การสอบปฏิบัติ

สำหรับวิทยาลัยที่ยังไม่ได้เปิดสอนหลักสูตรระยะชวานั้นมีสาเหตุมาจากวิทยาลัยขาดความพร้อมในด้านบุคลากร อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนยังไม่มีผู้แสดงความจำนงค์ที่จะเข้าศึกษาในหลักสูตรวิชาชีพด้านดนตรี นาฏศิลป์ที่วิทยาลัยจะเปิดสอน

2. ด้านการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมโดยการค้นคว้าวิจัย

จากการวิจัยพบว่า วิทยาลัยนาฏศิลป์ทั้ง 4 ภูมิภาค 12 วิทยาลัย ดำเนินการในด้านนี้ไม่แตกต่างกัน สรุปได้ดังนี้

2.1 การสนับสนุนให้บุคลากรทำงานวิจัย มี 4 วิทยาลัยที่สนับสนุนงบประมาณเพื่อการวิจัยและดำเนินงานวิจัยเป็นผลงานทางวิชาการ ได้แก่ วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง วิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ วิทยาลัยนาฏศิลป์นครราชสีมา และวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด โดยที่อีก 8 วิทยาลัยที่ไม่ได้ดำเนินการ ชี้แจงสาเหตุว่าเนื่องจากขาดงบประมาณและขาดบุคลากรที่จะทำงานวิจัยหรือสนใจที่จะทำงานวิจัย ส่วนในด้านการลดภาระหน้าที่ของบุคลากรเพื่อให้สามารถไปทำงานวิจัยได้นั้น ทั้ง 12 วิทยาลัยไม่สามารถปรับลดภาระแก่บุคลากรได้ ทั้งนี้เพราะมีบุคลากรน้อย และงานในหน้าที่ของวิทยาลัยนาฏศิลป์นั้นมีมาก กล่าวคือ นอกจากบุคลากรต้องทำการสอนในเวลาปกติแล้วยังต้องจัดการแสดงในโอกาสต่าง ๆ ทั้งในและนอกเวลาราชการเพื่อเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมอีกด้วย

2.2 การพัฒนาบุคลากรเพื่อการวิจัย ส่วนใหญ่ทางวิทยาลัยจะพัฒนาบุคลากร โดยการส่งเข้ารับการอบรมในด้านต่าง ๆ เช่น อบรมเทคนิคการวางแผนพัฒนาการเรียน การสอนและการปรับปรุงงานโดยใช้วิธีการเชิงระบบ อบรมวิจัยพัฒนาคุณภาพการเรียน การสอน เป็นต้น นอกจากนี้การพัฒนาบุคลากรด้วยการส่งเข้ารับการอบรมแล้ว อีกวิธีหนึ่งที่ ทุกวิทยาลัยดำเนินการคือ การให้โอกาสแก่บุคลากรศึกษาค้นคว้าในระดับสูงกว่าปริญญาตรี

2.3 การดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาความรู้ในสาขาวิชา ส่วนใหญ่ทางวิทยาลัย จะมีการประดิษฐ์ทำสำเนาที่เกี่ยวเนื่องกับอาชีพหรือการละเล่นในชุมชน ซึ่งมีความแตกต่างกันไปตาม สภาพทางสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนที่วิทยาลัยตั้งอยู่ เช่น

วิทยาลัยในภาคกลาง มีการประดิษฐ์ระบำเก็บพริกไทยในวิทยาลัยนาฏศิลป์ จันทบุรี ประดิษฐ์ระบำดินสอดทอง นีออนพวน รำไทโกน ในวิทยาลัยนาฏศิลป์ฉะเชิงเทรา ประดิษฐ์ระบำ จักสาน ระบำตุ๊กตาชาววัง บันเทิงเกเรี ในวิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง

วิทยาลัยในภาคเหนือ มีการประดิษฐ์ระบำร่ม รำไทยเงิน ในวิทยาลัย นาฏศิลป์เชียงใหม่ ประดิษฐ์รำทอชิ้นตีนจก รำวงแบบบทย ในวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย

วิทยาลัยในภาคอีสาน มีการประดิษฐ์รำพรวากาณินธุ์ เข้มหมัดไข่มดแดง ในวิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ เข้มกลองฮาว เต็มแก้ว ในวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด

วิทยาลัยในภาคใต้ มีการประดิษฐ์ระบำอานานิเภา ระบำกะหนัง ใน วิทยาลัยนาฏศิลป์นครศรีธรรมราช และประดิษฐ์ระบำวีคณมโค ระบำसानจุต ในวิทยาลัย นาฏศิลป์พัทลุง เป็นต้น

มีเพียง 3 วิทยาลัยที่ยังไม่ได้ประดิษฐ์ทำสำเนาใหม่คือ วิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพ วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรีและวิทยาลัยนาฏศิลป์นครราชสีมา ทั้งนี้เพราะวิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพ เป็นวิทยาลัยในส่วนกลางที่มีบทบาทในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมที่เป็นมาตรฐานเป็นสำคัญ ส่วนอีก 2 วิทยาลัยเป็นวิทยาลัยเปิดใหม่ ยังขาดความพร้อมในหลายด้านโดยเฉพาะด้านบุคลากรที่จะทำ การวิจัย

ในส่วนของการนำไปใช้นั้นทุกวิทยาลัยจะนำชุดการแสดงที่ประดิษฐ์ขึ้นไปใช้ ในการแสดงตามโอกาสต่าง ๆ เพื่อเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม

2.4 การดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาอาชีพในชุมชน ไม่ได้มีการดำเนินการในด้านนี้ ทั้งนี้เพราะขาดงบประมาณ และที่สำคัญขาดบุคลากรในการดำเนินการอันเนื่องมาจากการที่บุคลากรของวิทยาลัยมีภารกิจประจำมากอยู่แล้ว

3. ด้านการให้บริการวิชาการแก่ชุมชน

จากการวิจัยพบว่าวิทยาลัยนาฏศิลป์ทั้ง 4 ภูมิภาค 12 วิทยาลัย ดำเนินการไม่แตกต่างกันมาก สรุปได้ดังนี้

3.1 การบริการด้านความรู้

ก. การฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น

ทุกวิทยาลัยจะเปิดสอนหลักสูตรคนตรีไทย นาฏศิลป์ไทย เป็นหลัก มีการสอนการแสดงพื้นเมืองบ้าง ซึ่งชุดการแสดงที่สอนจะเป็นการแสดงพื้นเมือง 4 ภาค ไม่ได้จำกัดเฉพาะการแสดงพื้นเมืองในภูมิภาคที่วิทยาลัยตั้งอยู่ และในส่วนของวิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพได้เปิดสอนด้านคนตรี-นาฏศิลป์สากลด้วย ทั้งนี้เพราะวิทยาลัยมีบุคลากรและเปิดสอนด้านนี้ในส่วนของวิทยาลัยนาฏศิลป์อยู่แล้ว ในขณะที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ภูมิภาคขาดบุคลากร จึงไม่สามารถเปิดสอนได้ นอกจากหลักสูตรระยะสั้นดังกล่าวแล้ว ยังมีการเปิดสอนวิชาชีพอื่น ๆ ด้วยเช่น หลักสูตรการวาดภาพ ในวิทยาลัยนาฏศิลป์ชลบุรี หลักสูตรการเขียนโปสเตอร์ การร้องเพลงลูกทุ่ง-ลูกกรุง ในวิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง หลักสูตรการลีลาศเพื่อสังคม ในวิทยาลัยนาฏศิลป์นครศรีธรรมราช เป็นต้น

หลักสูตร ในการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นทุกวิทยาลัยจะทำการสำรวจความต้องการของผู้เรียนก่อนเพื่อจะได้เปิดสอนได้ตามความต้องการของผู้เรียน มีการเปิดโอกาสให้ผู้ทรงคุณวุฒิในชุมชนมีส่วนในการจัดทำหลักสูตร ซึ่งจะเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติและพยายามให้เนื้อหามีความเหมาะสมกับผู้เรียนมากที่สุด

บุคลากร วิทยาลัยจัดให้บุคลากรของวิทยาลัยเป็นผู้สอน โดยมีการเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาชีพในชุมชนมาเป็นอาจารย์พิเศษในบางหลักสูตร เช่น หลักสูตรการขับร้องพื้นเมือง (หมอลำ) เป็นต้น

การเรียนการสอน ทุกวิทยาลัยจะเตรียมอาคารสถานที่และวัสดุฝึกสำหรับผู้เรียน รวมทั้งมีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรแก่ผู้เรียน โดยการจัดแสดงผลงานหลัง

การฝึกอบรมด้วย และในด้านการประเมินผลนั้นจะใช้วิธีสังเกตความเอาใจใส่การเรียนเป็นสำคัญ มีการตรวจสอบผลงานบ้างในบางหลักสูตรที่มีผลงานเป็นรูปธรรม เช่น หลักสูตรการเขียนโปสเตอร์ หลักสูตรการจัดดอกไม้ เป็นต้น

๒. การบริการความรู้ทั่วไป

ทุกวิทยาลัยจะจัดให้มีการอบรมคนตรีนาฏศิลป์แก่ครูอาจารย์จากโรงเรียนในชุมชน และจัดโครงการแนะแนวศึกษาต่อในวิทยาลัยนาฏศิลป์และวิทยาลัยชุมชน ในขณะเดียวกันก็มีการจัดนิทรรศการทางวิชาการภายในวิทยาลัยและภายนอกวิทยาลัยบ้าง ซึ่งเนื้อหาส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับคนตรี นาฏศิลป์ เป็นสำคัญ เช่น เครื่องดนตรีไทย วิวัฒนาการดนตรีไทย ความรู้เกี่ยวกับดนตรีไทย-นาฏศิลป์ไทย นาฏศิลป์ในชีวิตประจำวัน การจัดแสดงโขนประกอบการบรรพชา การสร้างหัวโขน เป็นต้น ส่วนการจัดบรรพชาหรืออภิพราศทางวิชาการ ได้มีการดำเนินการบ้างในบางวิทยาลัย เช่น ในวิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพมหานครมีการอภิพราศเรื่องดนตรีในพิธีกรรม และการสัมมนานาฏศิลป์ไทยและนาฏศิลป์อินเดีย ในขณะที่วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัยจัดอภิพราศเรื่อง แนะนำการศึกษาในวิทยาลัยชุมชน เป็นต้น

3.2 การบริการด้านทรัพยากร

ทุกวิทยาลัยจะจัดทำเอกสารทางวิชาการเผยแพร่ ซึ่งส่วนใหญ่จะมีเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้ทางดนตรี นาฏศิลป์และประชาสัมพันธ์การอบรม การศึกษาในวิทยาลัยชุมชน ส่วนอาคารสถานที่ ห้องสมุด ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ของวิทยาลัยก็ให้บริการแก่ชุมชนเช่นกัน เช่น ให้ชุมชนจัดอบรมหรือจัดกิจกรรมในหอประชุมหรือโรงละครซึ่งอยู่ในความดูแลของวิทยาลัย ให้บริการเครื่องแต่งกาย เทปเพลงไทยเพื่อการจัดแสดงดนตรี นาฏศิลป์ในชุมชน เป็นต้น

3.3 การส่งเสริมและพัฒนาชุมชน

วิทยาลัยนาฏศิลป์ทุกแห่งเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชนในวันสำคัญ เช่น จัดขบวนแห่เทียนพรรษาในวันเข้าพรรษา จัดการแสดงเข้าร่วมในงานลอยกระทง หรืองานประเพณีของจังหวัด ได้แก่ งานบั้งไฟ มหกรรมโปงลาง งานวันนาราชณ์ งานวันพ่อขุนราม เป็นต้น ส่วนในด้านการให้ความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาชุมชนนั้น ทุกวิทยาลัยจะร่วมพัฒนาชุมชนโดยการทำความสะดวก ปลอดภัยที่รอบ ๆ วิทยาลัย การปลูกต้นไม้ในวันสำคัญอันเกี่ยวเนื่องกับพระมหากษัตริย์ เช่น วันเฉลิมพระชนมพรรษา เป็นต้น ในขณะที่จะให้ความร่วมมือกับส่วนราชการในการรณรงค์ด้านต่าง ๆ ตามที่ขอความร่วมมือมา เช่น วิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพ

เข้าร่วมโครงการกรุงเทพร่วมใจไร้ขีดจำกัด วิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคเข้าร่วมโครงการพรรค
จัดความรู้หนังสือ คัดค้านยาเสพติด โทรทัศน์ เป็นต้น

4. ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและชุมชน

ทุกวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคต่าง ๆ มีการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมภาสาร
ท้องถิ่นแตกต่างกันไปตามสภาพพื้นฐานของสังคมและวัฒนธรรมในชุมชนที่วิทยาลัยตั้งอยู่ โดย
การดำเนินการพัฒนารูปแบบการแสดง ตลอดจนการแต่งกายให้เป็นระบบและสวยงาม เช่น
วิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคกลาง ก็พัฒนาการแสดงขึ้นบ้านประเภทเพลงอื่นชว เพลงฉ่อยหรือรำโทน
วิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคเหนือ ก็พัฒนาการแสดงประเภทพื้นต่าง ๆ กลองสะบัดไชย รำวงแบบบท
วิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคอีสาน ก็พัฒนาการแสดงประเภทอื่นต่าง ๆ และ วิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคใต้
ก็พัฒนาการแสดงประเภทโน้ตรำ หนึ่งตะลุง เป็นต้น มีเพียงวิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพที่ไม่ได้
พัฒนาการแสดงของท้องถิ่น ทั้งนี้เพราะวิทยาลัยอยู่ในชุมชนเมือง คือ กรุงเทพมหานครที่ไม่มี
วัฒนธรรมท้องถิ่นที่ชัดเจน แต่อย่างไรก็ตามทางวิทยาลัยก็ยังดำเนินการให้บุคลากรรับการ
ถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมของทั้ง 4 ภาค ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นการช่วยดำรงรักษาศิลปวัฒนธรรม
ท้องถิ่นได้เช่นกัน

ในด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นนั้น นอกจากทุกวิทยาลัย
จะเป็นศูนย์กลางในการดำรงรักษาศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นแล้ว ยังได้มีการจัดการแสดงศิลป
วัฒนธรรมซึ่งประกอบด้วยการแสดงของท้องถิ่น และการแสดงแบบมาตรฐานในสถานที่ต่าง ๆ
ทั้งภายในจังหวัดที่วิทยาลัยตั้งอยู่ รวมถึงจังหวัดใกล้เคียง พร้อมทั้งนั้นวิทยาลัยนาฏศิลป์ยังได้
ร่วมมือกันจัดการแสดงศิลปวัฒนธรรม 4 ภาค โดยหมุนเวียนไปแสดงถึงวิทยาลัยต่าง ๆ ทั้ง
12 แห่ง ซึ่งถือได้ว่าเป็นการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมของแต่ละภูมิภาค แต่ละท้องถิ่นได้เป็น
อย่างมีประสิทธิภาพหนึ่งด้วย

ส่วนการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทางสถานีวิทยุและโทรทัศน์นั้นดำเนินการบ้าง
ในวิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพ และวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด ซึ่งเนื้อหาส่วนใหญ่จะเป็นศิลป
วัฒนธรรมที่เป็นมาตรฐาน

5. ด้านการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง

พบว่าทุกวิทยาลัยใน 4 ภูมิภาค ยังไม่ได้ดำเนินการในด้านนี้เนื่องจากบุคลากรใช้เวลาเกือบทั้งหมดไปกับการสอนนักศึกษาและจัดการแสดงทางศิลปวัฒนธรรมจนไม่มีเวลาให้กับการดำเนินการในด้านนี้เท่าที่ควร ประกอบกับขาดการประสานงานระหว่างวิทยาลัยกับหน่วยงานต่าง ๆ รวมถึงชุมชน โดยเฉพาะในวิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพซึ่งเป็นวิทยาลัยที่อยู่ในชุมชนเมือง อาณาเขตกว้างขวางมากจึงเป็นภาระที่หนักและต้องใช้เวลาในการที่จะเริ่มดำเนินการในด้านนี้

6. ด้านการพัฒนาความรู้เทคนิควิธีเพื่อพัฒนาท้องถิ่น

จากการวิจัยพบว่า วิทยาลัยนาฏศิลป์ใน 4 ภูมิภาค 12 วิทยาลัย ดำเนินการใกล้เคียงกัน สรุปได้ดังนี้

6.1 ปรับปรุงองค์ประกอบต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริการชุมชน

ทุกวิทยาลัยได้ดำเนินการปรับปรุงอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์และนัสนาสื่อการสอนอยู่เสมอเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการฝึกอบรมระยะสั้น จัดกิจกรรมต่าง ๆ แก่ชุมชน

6.2 พัฒนาบุคลากรในวิทยาลัย

ทุกวิทยาลัยสนับสนุนให้บุคลากรได้ศึกษาต่อในระดับสูงกว่าปริญญาตรี ตลอดจนส่งบุคลากรเข้าฝึกอบรมในเรื่องต่าง ๆ เช่น ในวิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่ วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัยส่งบุคลากรเข้าอบรมคอมพิวเตอร์ วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทองส่งบุคลากรอบรมการปักเครื่องละคร และในทุกวิทยาลัยส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมเพื่อเสริมความรู้ด้านดนตรี นาฏศิลป์ เป็นต้น และในขณะเดียวกันก็มีการพาศึกษาบุคลากรไปศึกษาคูงานด้านการสอน อบรม การใช้สื่อและเทคนิควิธีสอนบ้างตามความพร้อมของแต่ละวิทยาลัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริการชุมชน

7. ด้านการแสวงหาความรู้จากบุคคลและกิจการในท้องถิ่น

จากการวิจัยพบว่าทุกวิทยาลัยใน 4 ภูมิภาค ยกเว้นวิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพ จะแสวงหาความรู้จากผู้เชี่ยวชาญในท้องถิ่น โดยการส่งบุคลากรไปรับการถ่ายทอดความรู้และ

นาฏศิลป์พื้นเมืองหรือเชิดผู้ทรงคุณวุฒิในชุมชนเข้ามาเป็นอาจารย์พิเศษด้านวิชาชีพ ซึ่งในรายละเอียดของวิชาชีพนั้นแตกต่างกันไปตามสภาพสังคมและวัฒนธรรมในชุมชนที่วิทยาลัยตั้งอยู่ ในส่วนของวิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพ มีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิในชุมชนมาเป็นอาจารย์พิเศษเช่นกัน แต่จะเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านดนตรี-นาฏศิลป์ไทยและสากล ไม่ใช้ดนตรี-นาฏศิลป์พื้นเมือง

ส่วนการส่งนักศึกษาไปฝึกวิชาชีพในสถานประกอบการนั้น เนื่องจากวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนเพิ่งเปิดหลักสูตรระยะยาวได้เพียง 1 ปีการศึกษาเท่านั้น ดังนั้นจึงยังไม่ได้ดำเนินการส่งนักศึกษาไปฝึกวิชาชีพในสถานประกอบการ

8. ด้านการเป็นพันธมิตรนำเชิงวิชาการแก่ท้องถิ่น

พบว่าทุกวิทยาลัยใน 4 ภูมิภาค เป็นศูนย์ข้อมูลทางวิชาการด้านดนตรี นาฏศิลป์ สำหรับชุมชนและในขณะเดียวกันก็ส่งบุคลากรไปให้คำแนะนำด้านดนตรี นาฏศิลป์แก่หน่วยราชการในชุมชนควบคู่กันไปด้วย โดยการบริหารงานพิเศษ เป็นวิทยากรสาธิต หรือเป็นกรรมการตัดสินกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

ตอนที่ 3 ปัญหาของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนตามการรับรู้ของอาจารย์และผู้บริหารของวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคต่างกัน สรุปได้ดังนี้

1. ปัญหาด้านการสอนนักศึกษา

เนื่องจากมีเพียง 2 วิทยาลัยที่เปิดสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะยาว ดังนั้นการเสนอปัญหาในด้านนี้จึงเสนอปัญหาจาก 2 วิทยาลัย คือ วิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพซึ่งเป็นวิทยาลัยในภาคกลาง กับวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ดซึ่งเป็นวิทยาลัยในภาคอีสาน ดังนี้

วิทยาลัยในภาคกลาง (วิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพ)

อาจารย์รับรู้ว่าปัญหาด้านการสอนนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.11$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าประเด็นปัญหา 1 ประเด็นที่อาจารย์รับรู้ว่า เป็นปัญหาในระดับมากที่สุด ระเบียบการใช้งบประมาณไม่เอื้อต่อการจ่ายค่าตอบแทนวิทยากร ($\bar{X}=3.57$) นอกจากนั้นเป็นปัญหาในระดับปานกลาง

ส่วนผู้บริหารรับรู้ว่าปัญหาด้านการสอนนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.67$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า เรื่องระเบียบการใช้งบประมาณไม่เอื้อต่อการจ่ายค่า

ตอบแทนวิทยากร อาคารถนาก็ไม่เพียงพอ และผู้เรียนขาดความกระตือรือร้น เป็นเรื่องที่ผู้บริหารรับรู้ว่าเป็นปัญหามากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยตามลำดับคือ 4.80, 4.60 และ 4.60 ส่วนเรื่องที่เป็นปัญหาในระดับมากมี 13 รายการ ได้แก่ ขาดงบประมาณในการสำรวจความต้องการของผู้เรียน ($\bar{X}=4.40$) ผู้เรียนมีน้อยจนไม่สามารถเปิดสอนได้ ($\bar{X}=4.40$) ผู้เรียนขาดทักษะในการเรียนภาคปฏิบัติ ($\bar{X}=4.40$) ผู้เรียนขาดเรียนบ่อย ($\bar{X}=4.40$) ผู้เรียนลาออกกลางคัน ($\bar{X}=4.20$) ขาดบุคลากรในการสำรวจความต้องการของผู้เรียน ($\bar{X}=4.00$) ชุมชนตอบแบบสำรวจล่าช้า ($\bar{X}=4.00$) อุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอ ($\bar{X}=4.00$) หลักสูตรไม่สอดคล้องกับอาชีพในชุมชน ($\bar{X}=3.60$) ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากชุมชนในการตอบแบบสำรวจ ($\bar{X}=3.60$) บุคลากรขาดความเข้าใจหลักสูตร ($\bar{X}=3.60$) ผู้เรียนขาดความเข้าใจหลักสูตร ($\bar{X}=3.60$) และผู้เรียนขาดทักษะในการเรียนวิชาสามัญ ($\bar{X}=3.60$) นอกจากนั้นเป็นปัญหาในระดับปานกลางถึงน้อย

วิทยาลัยในภาคอีสาน (วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด)

อาจารย์รับรู้ว่าเป็นปัญหาด้านการสอนนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.31$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า เรื่องที่อาจารย์รับรู้ว่าเป็นปัญหาในระดับมากมี 8 รายการ ได้แก่ ขาดงบประมาณในการสำรวจความต้องการของผู้เรียน ($\bar{X}=3.78$) อุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอ ($\bar{X}=3.78$) ระเบียบการใช้งบประมาณไม่เอื้อต่อการจ่ายค่าตอบแทนวิทยากร ($\bar{X}=3.70$) ผู้เรียนขาดเรียนบ่อย ($\bar{X}=3.68$) ผู้เรียนขาดทักษะในการเรียน ($\bar{X}=3.65$) ขาดบุคลากรในการสำรวจความต้องการของผู้เรียน ($\bar{X}=3.54$) ผู้เรียนขาดความเข้าใจหลักสูตร ($\bar{X}=3.54$) และผู้เรียนมีน้อยจนไม่สามารถเปิดสอนได้ ($\bar{X}=3.51$) นอกจากนั้นเป็นปัญหาในระดับปานกลาง

ส่วนผู้บริหารรับรู้ว่าเป็นปัญหาด้านการสอนนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.37$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า เรื่องระเบียบการใช้งบประมาณไม่เอื้อต่อการจ่ายค่าตอบแทนวิทยากร เป็นเรื่องที่ผู้บริหารรับรู้ว่าเป็นปัญหามากที่สุด ($\bar{X}=4.50$) ส่วนเรื่องที่เป็นปัญหาในระดับมากมี 11 รายการ ได้แก่ ขาดงบประมาณในการสำรวจความต้องการของผู้เรียน ($\bar{X}=4.33$) ผู้เรียนขาดความเข้าใจหลักสูตร ($\bar{X}=4.17$) ผู้เรียนขาดทักษะในการเรียนภาคปฏิบัติ ($\bar{X}=4.17$) ขาดบุคลากรในการสำรวจความต้องการของผู้เรียน ($\bar{X}=4.00$) ผู้เรียนมีน้อยจนไม่สามารถเปิดสอนได้ ($\bar{X}=4.00$) ผู้เรียนขาดเรียนบ่อย ($\bar{X}=4.00$) ผู้เรียนลาออกกลางคัน ($\bar{X}=4.00$) ขาดบุคลากรในการสอนวิชาชีพ ($\bar{X}=3.67$) ผู้เรียนขาดความกระตือรือร้น ($\bar{X}=3.67$) ไม่ได้ได้รับความร่วมมือ

จากชุมชนในการตอบแบบสำรวจ ($\bar{X}=3.50$) และไม่สามารถเปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพได้ตามความต้องการของชุมชน ($\bar{X}=3.50$) นอกจากนั้นเป็นปัญหาในระดับปานกลางถึงน้อย

2. ปัญหาด้านการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมโดยการค้นคว้าวิจัย

วิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคกลาง

โดยภาพรวมอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามรับรู้ว่าวิทยาลัยประสบปัญหาด้านการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม โดยการค้นคว้าวิจัยในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.39$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าเรื่องที่เป็นปัญหาในระดับมาก ได้แก่ ขาดงบประมาณในการวิจัย ($\bar{X}=3.96$) บุคลากรไม่มีเวลาในการทำวิจัย ($\bar{X}=3.84$) บุคลากรขาดโอกาสในการเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการทำวิจัย ($\bar{X}=3.61$) ไม่มีการนำผลการวิจัยไปใช้ในการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.53$) และขาดบรรยากาศในการวิจัย ($\bar{X}=3.51$) นอกจากนั้นเป็นปัญหาในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณารายวิทยาลัยพบว่าเรื่องที่เป็นปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุดของแต่ละวิทยาลัยแตกต่างกันไปจากภาพรวมภูมิภาคในบางรายการดังนี้

วิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพฯ อาจารย์รับรู้ว่าเรื่องระเบียบการลาศึกษาต่อเอื้อให้บุคลากรศึกษาต่อได้น้อยเป็นปัญหาในระดับมาก ($\bar{X}=3.58$) อีก 1 รายการ

วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี อาจารย์รับรู้ว่าวิทยาลัยประสบปัญหาในระดับมากมากกว่า ภาพรวมภูมิภาค 3 รายการ คือ บุคลากรขาดความรู้ในการวิจัย ($\bar{X}=3.95$) ผู้บริหารวิทยาลัยไม่สนับสนุนการวิจัย ($\bar{X}=3.55$) และระเบียบการลาศึกษาต่อเอื้อให้บุคลากรศึกษาต่อได้น้อย ($\bar{X}=3.50$)

วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี อาจารย์รับรู้ว่าเรื่อง การขาดบรรยากาศในการวิจัย และไม่ได้นำผลการวิจัยไปใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งเป็นปัญหาในระดับมากจากภาพรวมนั้นเป็นปัญหาในระดับปานกลางของวิทยาลัย

วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี อาจารย์รับรู้ว่าเรื่องบุคลากรไม่มีเวลาในการทำวิจัยเป็นปัญหาในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.55$) และมีรายการที่เป็นปัญหามากเพิ่มอีก 1 รายการ คือ ระเบียบการลาศึกษาต่อเอื้อให้บุคลากรศึกษาต่อได้น้อย ($\bar{X}=3.55$)

วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง อาจารย์รับรู้ว่าเรื่องที่เป็นปัญหาในระดับมากจากภาพรวมนั้นมีเพียงเรื่องเดียวที่เป็นปัญหาระดับมากของวิทยาลัย คือ ขาดงบประมาณในการ

ค้นคว้าวิจัย ($\bar{X}=4.00$)

ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารโดยภาพรวมรับรู้ว่ามีวิทยาด้อยประสบปัญหา ด้านการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมโดยการค้นคว้าวิจัยในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.37$) เมื่อพิจารณา รายชื่อ พบว่าเรื่องบุคลากรไม่มีเวลาในการทำวิจัยเป็นเรื่องที่ผู้บริหารรับรู้ว่าเป็นปัญหามากที่สุด ($\bar{X}=4.64$) ส่วนเรื่องที่เป็นปัญหาในระดับมากมี 3 รายการ ได้แก่ ขาดงบประมาณในการวิจัย ($\bar{X}=3.91$) บุคลากรขาดความรู้ในการวิจัย ($\bar{X}=3.86$) และไม่มีการนำผลการวิจัยไปใช้ในการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.82$) นอกจากนี้เป็นปัญหาในระดับปานกลางถึงน้อย แต่เมื่อพิจารณา รายวิทยาด้อยพบว่า เรื่องที่เป็นปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุดของแต่ละวิทยาด้อยแตกต่างกันไปจากภาพ รวมภูมิภาคในบางรายการดังนี้

วิทยาด้อยศิลปกรรม ผู้บริหารรับรู้ว่ามีเรื่องบุคลากรขาดความรู้ในการ ค้นคว้าวิจัย ซึ่งเป็นปัญหาในระดับมากจากภาพรวมนั้น เป็นปัญหาในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.40$) และมีรายการที่เป็นปัญหามากเพิ่มจากภาพรวม 2 รายการ ได้แก่ ขาดบรรยากาศในการวิจัย ($\bar{X}=3.80$) และระเบียบการลาศึกษาต่อเอื้อให้บุคลากรศึกษาต่อได้น้อย ($\bar{X}=3.80$)

วิทยาด้อยศิลปขบบุรี ผู้บริหารรับรู้ว่ามีเรื่องบุคลากรขาดความรู้ในการ ค้นคว้าวิจัย และขาดงบประมาณในการวิจัย ซึ่งเป็นปัญหาในระดับมากจากภาพรวมนั้น เป็นปัญหา ในระดับมากที่สุดของวิทยาด้อย โดยมีค่าเฉลี่ยตามลำดับปัญหา คือ 5.00 และ 4.50

วิทยาด้อยศิลปสุพรรณบุรี ผู้บริหารรับรู้ว่ามีวิทยาด้อยประสบปัญหาในระดับ มากถึงมากที่สุด มากกว่าภาพรวมภูมิภาค 6 รายการ ได้แก่ ไม่ได้นำผลการวิจัยไปใช้ในการ เรียนการสอน ซึ่งเป็นปัญหามากที่สุด ($\bar{X}=4.75$) ส่วนปัญหาในระดับมากคือ ระเบียบการลา ศึกษาต่อเอื้อให้บุคลากรศึกษาต่อได้น้อย ($\bar{X}=4.00$) บุคลากรขาดความสนใจในการพัฒนาตนเอง เนื่องการวิจัย ($\bar{X}=3.75$) ต้นสังกัดไม่สนับสนุนการค้นคว้าวิจัย ($\bar{X}=3.75$) บุคลากรขาดความ สนใจการทำวิจัย ($\bar{X}=3.50$) และขาดบรรยากาศในการวิจัย ($\bar{X}=3.50$)

วิทยาด้อยศิลปอ่างทอง ผู้บริหารรับรู้ว่ามีเรื่องบุคลากรไม่มีเวลาในการทำ วิจัย ซึ่งเป็นปัญหาในระดับมากที่สุดจากภาพรวม เป็นปัญหาในระดับมาก ($\bar{X}=4.25$) และมีรายการ ที่เป็นปัญหาในระดับมากเพิ่มจากภาพรวม 3 รายการ ได้แก่ ขาดบรรยากาศในการค้นคว้าวิจัย ($\bar{X}=3.50$) ระเบียบการลาศึกษาต่อเอื้อให้บุคลากรลาศึกษาต่อได้น้อย ($\bar{X}=3.50$) และบุคลากร ขาดโอกาสในการเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการทำวิจัย ($\bar{X}=3.50$)

วิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคเหนือ

โดยภาพรวมอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามรับรู้่วิทยาลัยประสบปัญหาด้านการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมโดยการค้นคว้าวิจัยในระดับมาก ($\bar{X}=3.71$) เมื่อพิจารณาารข้อ พบว่าอาจารย์รับรู้ว่ามีเรื่องที่เป็นปัญหาในระดับมาก 8 รายการ ได้แก่ ขาดงบประมาณในการวิจัย ($\bar{X}=4.24$) บุคลากรขาดโอกาสในการเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการวิจัย ($\bar{X}=3.91$) บุคลากรไม่มีเวลาในการทำวิจัย ($\bar{X}=3.84$) บุคลากรขาดความรู้ในการวิจัย ($\bar{X}=3.76$) บุคลากรขาดความสนใจการทำวิจัย ($\bar{X}=3.70$) ไม่มีการนำผลการวิจัยไปใช้ในการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.65$) ต้นสังกัดไม่สนับสนุนการวิจัย ($\bar{X}=3.63$) และขาดบรรยากาศในการวิจัย ($\bar{X}=3.62$) นอกจากนั้นเป็นปัญหาในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาารวิทยาลัยพบว่าเรื่องที่เป็นปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุดของแต่ละวิทยาลัยแตกต่างกันไปจากภาพรวมภูมิภาคในบางรายการดังนี้

วิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่ อาจารย์รับรู้ว่ามีเรื่องไม่ได้นำผลการวิจัยไปใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งเป็นปัญหาในระดับมากจากภาพรวม เป็นปัญหาในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.42$) และมีรายการที่เป็นปัญหาในระดับมากเพิ่มจากภาพรวม 1 รายการคือ ผู้บริหารวิทยาลัยไม่สนับสนุนการค้นคว้าวิจัย ($\bar{X}=3.57$)

วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย อาจารย์รับรู้่วิทยาลัยประสบปัญหาในระดับมากมากกว่าภาพรวมภูมิภาค 2 รายการ ได้แก่ บุคลากรขาดความสนใจในการพัฒนาตนเองเพื่อการวิจัย ($\bar{X}=3.83$) และระเบียบการลาศึกษาต่อเอื้อให้บุคลากรศึกษาต่อได้น้อย ($\bar{X}=3.72$)

ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารโดยภาพรวมรับรู้่วิทยาลัยประสบปัญหาด้านการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมโดยการค้นคว้าวิจัยในระดับมาก ($\bar{X}=3.60$) เมื่อพิจารณาารข้อ พบว่าผู้บริหารรับรู้ว่ามีเรื่องที่เป็นปัญหาในระดับมาก 6 รายการ ได้แก่ บุคลากรไม่มีเวลาในการทำวิจัย ($\bar{X}=4.44$) บุคลากรขาดความสนใจในการทำวิจัย ($\bar{X}=4.11$) ขาดงบประมาณในการวิจัย ($\bar{X}=4.00$) บุคลากรขาดความรู้ในการวิจัย ($\bar{X}=3.76$) ขาดบรรยากาศในการวิจัย ($\bar{X}=3.62$) และไม่มีการนำผลการวิจัยไปใช้ในการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.65$) นอกจากนั้นเป็นปัญหาในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาารวิทยาลัยพบว่าเรื่องที่เป็นปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุดของแต่ละวิทยาลัยแตกต่างกันไปจากภาพรวมภูมิภาคในบางรายการดังนี้

วิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่ ผู้บริหารรับรู้ว่ามีเรื่องขาดบรรยากาศในการค้นคว้าวิจัย ซึ่งเป็นปัญหาในระดับมากจากภาพรวม เป็นปัญหาในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.40$) และ

มีรายการที่เป็นปัญหาในระดับมากเพิ่มจากภาพรวม 3 รายการ ได้แก่ ต้นสังกัดและผู้บริหาร วิทยาลัยไม่สนับสนุนการค้นคว้าวิจัย ($\bar{X}=4.00$) และบุคลากรขาดโอกาสในการเข้ารับการอบรม เกี่ยวกับการทำวิจัย ($\bar{X}=3.60$)

วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย ผู้บริหารรับรู้ว่าเป็นเรื่องบุคลากรไม่มีเวลาในการทำวิจัย ซึ่งเป็นปัญหาในระดับมากจากภาพรวม เป็นปัญหาในระดับมากที่สุดของวิทยาลัย ($\bar{X}=4.50$)

วิทยาลัยนาฏศิลปภาคอีสาน

โดยภาพรวมอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามรับรู้ว่าเป็นวิทยาลัยประสบปัญหาด้านการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมโดยการค้นคว้าวิจัยในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.25$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ามีเพียงรายการเดียวที่อาจารย์รับรู้ว่าเป็นปัญหาในระดับมาก คือ เรื่องขาดงบประมาณในการวิจัย ($\bar{X}=3.91$) นอกจากนั้นเป็นปัญหาในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณารายวิทยาลัย พบว่าเรื่องที่เป็นปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุดของแต่ละวิทยาลัยแตกต่างกันไปจากภาพรวมภูมิภาค ในบางรายการดังนี้

วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ อาจารย์รับรู้ว่าเป็นวิทยาลัยประสบปัญหาในระดับมากกว่าภาพรวมภูมิภาค 4 รายการ ได้แก่ บุคลากรขาดโอกาสในการเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการทำวิจัย ($\bar{X}=3.81$) บุคลากรขาดความรู้ในการวิจัย ($\bar{X}=3.72$) บุคลากรไม่มีเวลาในการทำวิจัย ($\bar{X}=3.56$) และขาดบรรยากาศในการวิจัย ($\bar{X}=3.56$)

วิทยาลัยนาฏศิลปนครราชสีมา อาจารย์รับรู้ว่าเป็นปัญหาด้านนี้ของวิทยาลัยทุกรายการอยู่ในระดับปานกลางถึงน้อยเท่านั้น

วิทยาลัยนาฏศิลปร้อยเอ็ด อาจารย์รับรู้ว่าเป็นวิทยาลัยประสบปัญหาในระดับมากกว่าภาพรวมภูมิภาค 5 รายการ ได้แก่ บุคลากรขาดความสนใจการทำวิจัย ($\bar{X}=3.65$) ขาดบรรยากาศในการวิจัย ($\bar{X}=3.62$) ไม่มีการนำผลการวิจัยไปใช้ในการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.59$) บุคลากรขาดโอกาสในการเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการทำวิจัย ($\bar{X}=3.57$) และบุคลากรขาดความสนใจในการพัฒนาตนเองเพื่อการวิจัย ($\bar{X}=3.51$)

ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารโดยภาพรวมรับรู้ว่าเป็นวิทยาลัยประสบปัญหาด้านการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมโดยการค้นคว้าวิจัยในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.11$) เมื่อพิจารณา รายข้อพบว่ามีเพียงรายการเดียวที่ผู้บริหารรับรู้ว่าเป็นปัญหาในระดับมาก คือ เรื่องขาดงบประมาณ

ในการวิจัย ($\bar{X}=3.69$) นอกจากนั้นเป็นปัญหาในระดับปานกลางถึงน้อย แต่เมื่อพิจารณาจาก
 วิทยาลัยพบว่าเรื่องที่เป็นปัญหาในระดับมากที่สุดของแต่ละวิทยาลัยแตกต่างกันไปจากภาพรวม
 ภูมิภาคในบางรายการดังนี้

วิทยาลัยนาฏศิลปภาชีวินธุ์ ผู้บริหารรู้ว่าวิทยาลัยประสบปัญหาในระดับมาก
 มากกว่าภาพรวมภูมิภาค 3 รายการ ได้แก่ ขาดบรรยากาศในการวิจัย ($\bar{X}=3.75$) บุคลากรขาด
 ความสนใจในการทำวิจัย ($\bar{X}=3.50$) และบุคลากรขาดความสนใจในการพัฒนาตนเองเพื่อการวิจัย
 ($\bar{X}=3.50$)

วิทยาลัยนาฏศิลปนครราชสีมา ผู้บริหารรู้ว่าวิทยาลัยประสบปัญหาในระดับ
 มาก มากกว่าภาพรวมภูมิภาค 5 รายการ ได้แก่ บุคลากรขาดความรู้ในการวิจัย ($\bar{X}=4.33$)
 บุคลากรขาดโอกาสในการเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการทำวิจัย ($\bar{X}=4.33$) บุคลากรขาดความ
 สนใจในการทำวิจัย ($\bar{X}=4.00$) ไม่มีการนำผลการวิจัยไปใช้ในการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.00$)
 และระเบียบการลาศึกษาต่อเอื้อให้บุคลากรศึกษาต่อได้น้อย ($\bar{X}=3.87$)

วิทยาลัยนาฏศิลปร้อยเอ็ด ผู้บริหารรู้ว่าวิทยาลัยประสบปัญหาในระดับมาก
 เพิ่มจากภาพรวมภูมิภาค 1 รายการ คือ บุคลากรไม่มีเวลาในการทำวิจัย ($\bar{X}=3.87$)

วิทยาลัยนาฏศิลปภาคใต้

โดยภาพรวมอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามรู้ว่าวิทยาลัยประสบปัญหาด้านการ
 แสวงหาความรู้เพิ่มเติมโดยการค้นคว้าวิจัยในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.38$) เมื่อพิจารณาจากข้อ
 พบว่าอาจารย์รู้ว่ามีการที่ เป็นปัญหาในระดับมาก 3 รายการ ได้แก่ ขาดงบประมาณใน
 การวิจัย ($\bar{X}=4.00$) บุคลากรขาดโอกาสในการเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการทำวิจัย ($\bar{X}=3.80$)
 และไม่มี การนำผลการวิจัยไปใช้ในการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.85$) นอกจากนั้นเป็นปัญหาในระดับ
 ปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาจากวิทยาลัยพบว่าเรื่องที่เป็นปัญหาในระดับมากที่สุดของแต่ละ
 วิทยาลัยแตกต่างกันไปจากภาพรวมภูมิภาคในบางรายการดังนี้

วิทยาลัยนาฏศิลปนครศรีธรรมราช อาจารย์รับรู้ปัญหาและระดับของปัญหา
 เช่นเดียวกับภาพรวมภูมิภาค

วิทยาลัยนาฏศิลปพัทลุง อาจารย์รู้ว่าวิทยาลัยประสบปัญหาในระดับมาก
 มากกว่าภาพรวมภูมิภาค 2 รายการ ได้แก่ บุคลากรไม่มีเวลาในการวิจัย ($\bar{X}=3.81$) และ

บุคลากรขาดความรู้ในการทำวิจัย ($\bar{X}=3.52$)

ส่วนผู้บริหารผู้ตอบแบบสอบถามโดยภาพรวมรับรู้่วิชาลัทธิประสบปัญหาด้านการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมโดยการค้นคว้าวิจัยในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.48$) เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า ผู้บริหารรับรู้ว่ามีรายการที่เป็นปัญหาในระดับมาก 8 รายการ ได้แก่ ขาดงบประมาณในการวิจัย ($\bar{X}=4.25$) ไม่มีการนำผลการวิจัยไปใช้ในการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.00$) บุคลากรขาดความสนใจในการทำวิจัย ($\bar{X}=3.88$) บุคลากรไม่มีเวลาในการทำวิจัย ($\bar{X}=3.63$) บุคลากรขาดโอกาสในการเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการทำวิจัย ($\bar{X}=3.63$) และขาดบรรยากาศในการวิจัย ($\bar{X}=3.50$) นอกจากนี้เป็นปัญหาในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายวิชาลัทธิพบว่า มีรายการที่ผู้บริหารรับรู้ต่างไปจากภาพรวมภูมิภาคในบางรายการ ดังนี้

วิชาลัทธิศิลปกรรมศาสตร์ ผู้บริหารรับรู้ว่าเรื่องบุคลากรไม่มีเวลาในการวิจัย และขาดบรรยากาศในการวิจัยซึ่งเป็นปัญหาในระดับมากจากภาพรวม เป็นปัญหาในระดับปานกลางของวิชาลัทธิ

วิชาลัทธิศิลปศึกษา ผู้บริหารรับรู้ว่า เรื่องขาดงบประมาณในการวิจัยซึ่งเป็นปัญหาในระดับมากจากภาพรวม เป็นปัญหาในระดับมากที่สุดของวิชาลัทธิ ($\bar{X}=4.50$) และมีปัญหาในระดับมากเพิ่มจากภาพรวม 1 รายการ คือ บุคลากรขาดความสนใจในการพัฒนาตนเองเพื่อการวิจัย ($\bar{X}=3.50$)

3. ปัญหาด้านการบริการวิชาการแก่ชุมชน

วิชาลัทธิศิลปภาคกลาง

โดยภาพรวมอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามรับรู้่วิชาลัทธิประสบปัญหาด้านการบริการวิชาการแก่ชุมชนในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.08$) เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่าอาจารย์รับรู้ว่ามีรายการที่เป็นปัญหาในระดับมาก 3 รายการ ได้แก่ ระเบียบการใช้เงินงบประมาณไม่เอื้อต่อการจ่ายค่าตอบแทนวิทยากร ($\bar{X}=3.72$) ขาดงบประมาณในการจัดทำเอกสารทางวิชาการ ($\bar{X}=3.66$) และวิชาลัทธิขาดความพร้อมในการสอนวิชาชีพที่นอกเหนือจากด้านดนตรีนาฏศิลป์ ($\bar{X}=3.55$) นอกจากนี้เป็นปัญหาในระดับปานกลางถึงน้อย แต่เมื่อพิจารณารายวิชาลัทธิพบว่า เรื่องที่เป็นปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุดของแต่ละวิชาลัทธิแตกต่างไปจากภาพรวมภูมิภาคในบางรายการดังนี้

วิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพ อาจารย์รับรู้ว่าเป็นเรื่องวิทยาลัยขาดความพร้อมในการเปิดสอนวิชาชีพที่นอกเหนือจากด้านดนตรีนาฏศิลป์ ซึ่งเป็นปัญหาในระดับมากจากภาพรวม เป็นปัญหาในระดับปานกลางของวิทยาลัย

วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี อาจารย์รับรู้ว่าเป็นวิทยาลัยประสบปัญหาในระดับมากมากกว่าภาพรวมภูมิภาค 8 รายการคือ ขาดบุคลากรในการสอนวิชาชีพที่นอกเหนือจากด้านดนตรีนาฏศิลป์ ($\bar{X}=3.80$) ชุมชนไม่สนใจค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุดวิทยาลัย ($\bar{X}=3.80$) วิทยาลัยกับส่วนราชการขาดการประสานงานในการพัฒนาชุมชนด้านปรับปรุงความเป็นอยู่ ($\bar{X}=3.80$) และด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{X}=3.75$) ไม่สามารถบริการอาคารสถานที่ได้ตามความต้องการของชุมชน ($\bar{X}=3.80$) และประชาชนขาดความสนใจการจัดนิทรรศการทางวิชาการที่วิทยาลัยจัดขึ้น ($\bar{X}=3.55$)

วิทยาลัยนาฏศิลป์ชลบุรี อาจารย์รับรู้ว่าเป็นวิทยาลัยประสบปัญหาในระดับมากมากกว่าภาพรวมภูมิภาค 2 รายการคือ ประชาชนขาดความสนใจการจัดนิทรรศการทางวิชาการ และการบรรเทาหรือการอภิปรายทางวิชาการที่ทางวิทยาลัยจัดขึ้น ($\bar{X}=3.55$ และ 3.64)

วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี อาจารย์รับรู้ว่าเป็นวิทยาลัยประสบปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุดมากกว่าภาพรวมภูมิภาค 3 รายการคือ ขาดบุคลากรในการสอนวิชาชีพที่นอกเหนือจากด้านดนตรีนาฏศิลป์ ซึ่งเป็นปัญหาในระดับมากที่สุดของวิทยาลัย ($\bar{X}=4.55$) และปัญหาในระดับมากอีก 2 รายการ คือ วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ ($\bar{X}=3.82$) และชุมชนไม่สนใจค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุดของวิทยาลัย ($\bar{X}=3.55$)

วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง อาจารย์รับรู้ว่าเป็นเรื่องวิทยาลัยขาดบุคลากรในการสอนหลักสูตรวิชาชีพที่นอกเหนือจากด้านดนตรีนาฏศิลป์ ซึ่งเป็นปัญหาในระดับมากจากภาพรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลางของวิทยาลัย และวิทยาลัยมีปัญหาในระดับมากเพิ่ม 1 รายการ คือ วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ ($\bar{X}=3.57$)

ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารโดยรวมรับรู้ว่าเป็นวิทยาลัยประสบปัญหาด้านการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมโดยการค้นคว้าวิจัยในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.08$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าผู้บริหารรับรู้ว่ามีรายการที่เป็นปัญหาในระดับมาก 4 รายการได้แก่ ระเบียบการให้งบประมาณไม่เอื้อต่อการจ่ายค่าตอบแทนวิทยากร ($\bar{X}=3.95$) วิทยาลัยขาดความพร้อมในการสอนวิชาชีพที่นอกเหนือจากด้านดนตรีนาฏศิลป์ ($\bar{X}=3.91$) ขาดบุคลากรในการสอนวิชาชีพที่นอกเหนือจากด้านดนตรีนาฏศิลป์ ($\bar{X}=3.59$) และขาดงบประมาณในการจัดทำเอกสารทางวิชาการ ($\bar{X}=3.55$) นอกจาก

นั้นเป็นปัญหาในระดับปานกลางถึงน้อย แต่เมื่อพิจารณาจากสถิติพบว่าเรื่องที่เป็นปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุดของแต่ละวิทยาลัยแตกต่างกันไปจากภาพรวมภูมิภาคในบางรายการดังนี้

วิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพฯ ผู้บริหารรับรู้ว่าเรื่องขาดบุคลากรในการสอนวิชาชีพที่นอกเหนือจากด้านดนตรีนาฏศิลป์ ซึ่งเป็นปัญหาในระดับมากจากภาพรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลาง แต่มีรายการที่เป็นปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุดเพิ่มจากภาพรวม 5 รายการได้แก่ อาคารสถานที่ที่มีกฏปฏิบัติไม่เพียงพอเป็นปัญหาในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.80$) ส่วนปัญหาระดับมากคือไม่สามารถบริการอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ได้ตามความต้องการของชุมชน ($\bar{X}=4.40$) วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอกับผู้เรียน ($\bar{X}=4.00$) และผู้เรียนขาดทักษะพื้นฐานในการเรียนภาคปฏิบัติ ($\bar{X}=3.80$)

วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี ผู้บริหารรับรู้ว่าเรื่องอาคารสถานที่ที่มีกฏปฏิบัติไม่เพียงพอ ซึ่งเป็นปัญหาในระดับมากจากภาพรวม เป็นปัญหาในระดับน้อย แต่มีรายการที่เป็นปัญหาในระดับมากเพิ่มจากภาพรวม 3 รายการได้แก่ ไม่สามารถบริการวัสดุอุปกรณ์ได้ตามความต้องการของชุมชน ($\bar{X}=3.80$) วิทยาลัยกับส่วนราชการขาดการประสานงานในการพัฒนาชุมชนด้านสิ่งแวดล้อมและปรับปรุงความเป็นอยู่ ($\bar{X}=3.80$)

วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี ผู้บริหารรับรู้ว่าเรื่องการขาดบุคลากรในการสอนวิชาชีพที่นอกเหนือจากด้านดนตรีนาฏศิลป์ อาคารสถานที่ที่มีกฏปฏิบัติไม่เพียงพอ และขาดงบประมาณในการจัดทำเอกสารทางวิชาการ ซึ่งเป็นปัญหาในระดับมากจากภาพรวม เป็นปัญหาในระดับปานกลางของวิทยาลัย

วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี ผู้บริหารรับรู้ว่าเรื่องอาคารสถานที่ที่มีกฏปฏิบัติไม่เพียงพอ ซึ่งเป็นปัญหาในระดับมากจากภาพรวม เป็นปัญหาในระดับปานกลาง แต่มีรายการที่เป็นปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุดเพิ่มจากภาพรวม 18 รายการ ได้แก่ ขาดบุคลากรในการสอนวิชาชีพที่นอกเหนือจากด้านดนตรีนาฏศิลป์ วิทยาลัยขาดความพร้อมในการเปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพที่นอกเหนือจากด้านดนตรีนาฏศิลป์ และขาดงบประมาณในการจัดทำเอกสารทางวิชาการเป็นปัญหามากที่สุด มีค่าเฉลี่ยตามลำดับคือ 4.75, 4.50 และ 4.50 ส่วนรายการที่เป็นปัญหามาก คือ ชุมชนเข้ารับการบริการความรู้จากวิทยาลัยน้อยเนื่องจากวิทยาลัยอยู่ห่างจากชุมชน ($\bar{X}=4.25$) ประชาชนขาดความสนใจการบรรพชาหรือกฐินทางวิชาการที่วิทยาลัยจัดขึ้น ($\bar{X}=4.00$) ชุมชนไม่สนใจค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุดของวิทยาลัย ($\bar{X}=4.00$) ผู้เชี่ยวชาญในชุมชนไม่ยินยอมมา

เป็นอาจารย์พิเศษด้านวิชาชีพ ($\bar{X}=3.75$) ผู้เรียนขาดทักษะพื้นฐานในการเรียนภาคปฏิบัติ ($\bar{X}=3.75$) วิทยาลัยกับส่วนราชการขาดการประสานงานในการพัฒนาชุมชนด้านสิ่งแวดล้อมและปรับปรุงความเป็นอยู่ ($\bar{X}=3.75$) ประชาชนขาดความสนใจการจัดนิทรรศการทางวิชาการที่วิทยาลัยจัด ($\bar{X}=3.50$) ไม่สามารถบริการวัสดุอุปกรณ์ได้ตามความต้องการของชุมชน ($\bar{X}=3.50$) และชุมชนไม่สนใจกิจกรรมการส่งเสริมและพัฒนาชุมชน ($\bar{X}=3.50$)

วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง ผู้บริหารรับรู้ว่าเรื่องขาดบุคลากรในการเปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพที่นอกเหนือจากด้านดนตรีนาฏศิลป์ อาคารสถานที่มีกฏปฏิบัติไม่เพียงพอ และขาดงบประมาณในการจัดทำเอกสารทางวิชาการ ซึ่งเป็นปัญหาในระดับมากจากภาพรวม เป็นปัญหามานกลาง แต่มีรายการที่เป็นปัญหามากเพิ่มจากภาพรวม 4 รายการ คือ ชุมชนไม่สนใจค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุดวิทยาลัย ($\bar{X}=4.00$) วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ ($\bar{X}=3.50$) ประชาชนขาดความสนใจการบรรณาสหรืออภิปรายทางวิชาการที่วิทยาลัยจัด ($\bar{X}=3.50$) และชุมชนไม่สนใจกิจกรรมการส่งเสริมและพัฒนาชุมชน ($\bar{X}=3.50$)

วิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคเหนือ

โดยภาพรวมอาจารย์รับรู้ว่าวิทยาลัยประสบปัญหาด้านการบริการวิชาการแก่ชุมชนในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.24$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอาจารย์รับรู้ว่ามียุทธศาสตร์ที่เป็นปัญหาในระดับมาก 7 รายการ ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ ($\bar{X}=3.94$) วิทยาลัยขาดความพร้อมในการสอนวิชาชีพที่นอกเหนือจากด้านดนตรีนาฏศิลป์ ($\bar{X}=3.79$) ขาดงบประมาณในการจัดทำเอกสารทางวิชาการ ($\bar{X}=3.72$) ระเบียบการใช้งบประมาณไม่เอื้อต่อการจ่ายค่าตอบแทนวิทยากร ($\bar{X}=3.58$) และชุมชนไม่สนใจค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุดวิทยาลัย ($\bar{X}=3.51$) นอกจากนั้นเป็นปัญหามานกลางถึงน้อย แต่เมื่อพิจารณารายวิทยาลัยพบว่าเรื่องที่เป็นปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุดของแต่ละวิทยาลัยแตกต่างกันไปจากภาพรวมภูมิภาคในบางรายการดังนี้

วิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่ อาจารย์รับรู้ว่าเรื่องประชาชนไม่สนใจค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุดวิทยาลัย และไม่สามารถบริการวัสดุอุปกรณ์ได้ตามความต้องการของชุมชน ซึ่งเป็นปัญหามานกลางจากภาพรวมเป็นปัญหามานกลางของวิทยาลัย

วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย อาจารย์รับรู้ว่าเรื่องระเบียบการใช้งบประมาณไม่เอื้อต่อการจ่ายค่าตอบแทนวิทยากร ซึ่งเป็นปัญหามานกลางจากภาพรวมเป็นปัญหาใน

ระดับปานกลาง แต่มีรายการที่เป็นปัญหาในระดับมากเพิ่มจากภาพรวม 4 รายการ ได้แก่ วิทยาลัยกับส่วนราชการขาดการประสานงานในการพัฒนาชุมชนด้านสิ่งแวดล้อม และปรับปรุงความเป็นอยู่ ($\bar{X}=3.69, 3.62$) มาตรฐานในการประเมินผล ($\bar{X}=3.55$) และไม่สามารถบริการอาคารสถานที่ได้ตามความต้องการของชุมชน ($\bar{X}=3.52$)

ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารโดยภาพรวมรับรู้่วิทยาลัยประสบปัญหาด้านการบริการวิชาการแก่ชุมชนในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.17$) เมื่อพิจารณาารายข้อพบว่าเรื่องที่ผู้บริหารรับรู้ว่าเป็นปัญหาในระดับมากได้แก่ วิทยาลัยขาดความพร้อมในการสอนวิชาชีพที่นอกเหนือจากด้านดนตรีนาฏศิลป์ ($\bar{X}=4.22$) ขาดบุคลากรในการสอนวิชาชีพที่นอกเหนือจากด้านดนตรีนาฏศิลป์ ($\bar{X}=4.00$) ระเบียบการวิจัยงบประมาณไม่เอื้อต่อการจ่ายค่าตอบแทนวิทยากร ($\bar{X}=3.78$) ขาดงบประมาณในการจัดทำเอกสารทางวิชาการ ($\bar{X}=3.56$) ชุมชนไม่สนใจค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุดวิทยาลัย ($\bar{X}=3.56$) และไม่สามารถบริการวัสดุอุปกรณ์ได้ตามความต้องการของชุมชน ($\bar{X}=3.56$) นอกจากนี้เป็นปัญหาในระดับปานกลางถึงน้อย แต่เมื่อพิจารณาารายข้อวิทยาลัยพบว่าเรื่องที่ปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุดของแต่ละวิทยาลัยแตกต่างกันไปจากภาพรวมภูมิภาครายการดังนี้

วิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่ ผู้บริหารรับรู้ว่าเรื่องขาดบุคลากรในการสอนวิชาชีพที่นอกเหนือจากด้านดนตรีนาฏศิลป์ และประชาชนไม่สนใจค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุดวิทยาลัยซึ่งเป็นปัญหาในระดับมากจากภาพรวม เป็นปัญหาในระดับปานกลางของวิทยาลัย แต่มีรายการที่เป็นปัญหาในระดับมากเพิ่มจากภาพรวม 4 รายการ ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ ($\bar{X}=3.80$) ไม่สามารถจัดเวลาเรียนได้ตามความต้องการของผู้เรียน ($\bar{X}=3.80$) ประชาชนขาดความสนใจการบรรเทาหรือการอภิปรายทางวิชาการที่วิทยาลัยจัด ($\bar{X}=3.80$) และชุมชนเข้ารับบริการความรู้จากวิทยาลัยน้อยเนื่องจากวิทยาลัยอยู่ห่างจากชุมชน ($\bar{X}=3.80$)

วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย ผู้บริหารรับรู้ว่าเรื่อง วิทยาลัยขาดความพร้อมในการเปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพที่นอกเหนือจากด้านดนตรีนาฏศิลป์ ซึ่งเป็นปัญหาในระดับมาก จากภาพรวมเป็นปัญหามากที่สุด ($\bar{X}=4.75$) และมีรายการที่เป็นปัญหาในระดับมากเพิ่มจากภาพรวมภูมิภาค 8 รายการ ได้แก่ ชุมชนไม่สนใจค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุดวิทยาลัย ($\bar{X}=4.00$) มาตรฐานในการประเมินผล ($\bar{X}=3.55$) ผู้เรียนขาดความกระตือรือร้น ($\bar{X}=3.50$) ประชาชนขาดความสนใจการจัดนิทรรศการทางวิชาการที่วิทยาลัยจัด ($\bar{X}=3.50$) ขาดงบประมาณ

ในการจัดทำเอกสารทางวิชาการ ($\bar{X}=3.50$) และไม่สามารถบริการวัสดุอุปกรณ์ได้ตามความต้องการของชุมชน ($\bar{X}=3.50$)

วิทยาลัยนาฏศิลปภาคอีสาน

โดยภาพรวมอาจารย์รับรู้ว่ามีปัญหาด้านการบริการวิชาการแก่ชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.12$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีรายการที่อาจารย์รับรู้ว่าเป็นปัญหาในระดับมาก 4 รายการ ได้แก่ ระเบียบการฯ ซึ่งงบประมาณไม่เอื้อต่อการจ่ายค่าตอบแทนวิทยากร ($\bar{X}=3.79$) วิทยาลัยขาดความพร้อมในการสอนวิชาชีพที่นอกเหนือจากด้านดนตรีนาฏศิลป์ ($\bar{X}=3.69$) ขาดงบประมาณในการจัดทำเอกสารทางวิชาการ ($\bar{X}=3.62$) และวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ ($\bar{X}=3.55$) นอกจากนี้เป็นปัญหาในระดับปานกลางถึงน้อย แต่เมื่อพิจารณารายวิทยาลัยพบว่า เรื่องที่เป็นปัญหาในระดับมากที่สุดของแต่ละวิทยาลัยแตกต่างกันไปจากภาพรวมภูมิภาคในบางรายการดังนี้

วิทยาลัยนาฏศิลปภาคอีสาน อาจารย์รับรู้ว่ามีเรื่อง วิทยาลัยขาดความพร้อมในการเปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพที่นอกเหนือจากด้านดนตรีนาฏศิลป์ ซึ่งเป็นปัญหาในระดับมากจากภาพรวมเป็นปัญหาในระดับกลางของวิทยาลัย แต่มีรายการที่เป็นปัญหาในระดับมากเพิ่มเติมจากภาพรวมภูมิภาค 1 รายการ คือ ผู้เรียนขาดทักษะพื้นฐานในการเรียนภาคปฏิบัติ ($\bar{X}=3.81$)

วิทยาลัยนาฏศิลปนครราชสีมา อาจารย์รับรู้ว่ามีเรื่องวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ และขาดงบประมาณในการจัดทำเอกสารทางวิชาการ ซึ่งเป็นปัญหาในระดับมากจากภาพรวมเป็นปัญหาในระดับน้อย แต่มีรายการที่เป็นปัญหามากเพิ่มจากภาพรวมภูมิภาค 1 รายการ คือ ชุมชนเข้ารับบริการความรู้จากวิทยาลัยน้อยเนื่องจากวิทยาลัยอยู่ห่างจากชุมชน ($\bar{X}=4.38$)

วิทยาลัยนาฏศิลปร้อยเอ็ด อาจารย์รับรู้ว่ามีวิทยาลัยประสบปัญหาในระดับมากกว่าภาพรวมภูมิภาค 5 รายการ ได้แก่ ชุมชนไม่สนใจค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุดวิทยาลัย ($\bar{X}=3.70$) ชุมชนไม่สนใจกิจกรรมการส่งเสริมและพัฒนาชุมชน ($\bar{X}=3.65$) ไม่สามารถบริการวัสดุอุปกรณ์ได้ตามความต้องการของชุมชน ($\bar{X}=3.59$) ผู้เรียนขาดทักษะในการเรียนภาคปฏิบัติ ($\bar{X}=3.57$) และวิทยาลัยกับส่วนราชการขาดการประสานงานในการพัฒนาชุมชนด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{X}=3.51$)

ส่วนผู้บริหารผู้ตอบแบบสอบถามโดยภาพรวมรับรู้่วิกษาลัษประสพปัญหาด้านบริการวิชาการแก่ชุมชนในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.75$) เมื่อพิจารณาารข้อพบว่ามี 2 รายการที่ผู้บริหารรับรู้ว่าเป็นปัญหาในระดับมาก ได้แก่ ขาดงบประมาณในการจัดทำเอกสารทางวิชาการ ($\bar{X}=4.08$) และวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ ($\bar{X}=3.77$) แต่เมื่อพิจารณาารวักษาลัษพบว่าเรื่องที่ เป็นปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุดของแต่ละวักษาลัษแตกต่างกันไปจากภาพรวมภูมิภาคในบางรายการ ดังนี้

วักษาลัษนาฏศิลปภาณินธ์ ผู้บริหารรับรู้่วิกษาเรื่อง ระเบียบการใช้ งบประมาณไม่เอื้อต่อการจ่ายค่าตอบแทนวิทยากร ซึ่งเป็นปัญหาในระดับมากจากภาพรวม เป็น ปัญหาในระดับมากที่สุดของวักษาลัษ ($\bar{X}=4.50$) และมีรายการที่เป็นปัญหาในระดับมากเพิ่มจาก ภาพรวมภูมิภาค 4 รายการ ได้แก่ ผู้เรียนขาดทักษะพื้นฐานในการเรียนภาคปฏิบัติ ($\bar{X}=4.00$) ชุมชนไม่สนใจค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุดวักษาลัษ ($\bar{X}=4.00$) วักษาลัษขาดความพร้อมใน การสอนวิชาชีفتันนอกเหนือจากด้านดนตรีนาฏศิลป์ ($\bar{X}=3.50$) และขาดบุคลากรในการสอน วิชาชีفتันนอกเหนือจากด้านดนตรีนาฏศิลป์ ($\bar{X}=3.50$)

วักษาลัษนาฏศิลป์นครราชสีมา ผู้บริหารรับรู้่วิกษาในระดับมากของวักษาลัษ มีมากกว่าในภาพรวมภูมิภาค 9 รายการ ได้แก่ วักษาลัษขาดความพร้อมในการสอนวิชาชีفتันนอก เหนือจากด้านดนตรีนาฏศิลป์ ($\bar{X}=4.33$) ขาดบุคลากรในการสอนวิชาชีفتันนอกเหนือจากด้าน ดนตรีนาฏศิลป์ ($\bar{X}=4.00$) ประชาชนขาดความสนใจการจัดนิทรรศการทางวิชาการที่วักษาลัษจัด ($\bar{X}=4.00$) ผู้เรียนขาดทักษะพื้นฐานในการเรียนภาคปฏิบัติ ($\bar{X}=3.67$) ผู้เรียนขาดเรียนบ่อย ($\bar{X}=3.67$) ผู้เรียนลาออกกลางคัน ($\bar{X}=3.67$) ประชาชนขาดความสนใจการบรรธาหรือการ อภิปรายทางวิชาการที่ทางวักษาลัษจัด ($\bar{X}=3.67$) ชุมชนเข้ารับบริการความรู้จากวักษาลัษน้อย เนื่องจากวักษาลัษอยู่ห่างจากชุมชน ($\bar{X}=3.67$) และชุมชนไม่สนใจค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุด วักษาลัษ ($\bar{X}=3.67$)

วักษาลัษนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด ผู้บริหารรับรู้่วิกษาลัษประสพปัญหาในระดับมาก มากกว่าในภาพรวมภูมิภาค 2 รายการ ได้แก่ วักษาลัษกับส่วนราชการขาดการประสานงานใน การพัฒนาชุมชนด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{X}=4.33$) และปรับปรุงความเป็นอยู่ ($\bar{X}=3.83$)

วิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคใต้

โดยภาพรวมอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามรับรู้ว่ามีปัญหาด้านการบริการวิชาการแก่ชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.25$) เมื่อพิจารณาารข้อพบว่าอาจารย์รับรู้ว่ามี 8 รายการที่เป็นปัญหามาก ได้แก่ ระเบียบการใช้งบประมาณไม่เอื้อต่อการจ่ายค่าตอบแทนวิทยากร ($\bar{X}=3.79$) วิทยาลัยขาดความพร้อมและขาดบุคลากรในการสอนวิชาชีพที่นอกเหนือจากด้านดนตรีนาฏศิลป์ ($\bar{X}=3.69$) ขาดงบประมาณในการจัดทำเอกสารทางวิชาการ ($\bar{X}=3.69$) ชุมชนไม่สนใจค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุดวิทยาลัย ($\bar{X}=3.65$) วิทยาลัยกับส่วนราชการขาดการประสานงานในการพัฒนาชุมชนด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{X}=3.64$) ผู้เรียนขาดทักษะพื้นฐานในการเขียนภาคปฏิบัติ ($\bar{X}=3.61$) และวิทยาลัยกับส่วนราชการขาดการประสานงานในการพัฒนาชุมชนด้านปรับปรุงความเป็นอยู่ ($\bar{X}=3.57$) นอกจากนี้เป็นปัญหาในระดับปานกลางถึงน้อย แต่เมื่อพิจารณาารวิทยาลัยพบว่าเรื่องที่เป็นปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุดของแต่ละวิทยาลัยแตกต่างกันไปจากภาพรวมภูมิภาคในบางรายการ ดังนี้

วิทยาลัยนาฏศิลป์นครสวรรค์ อาจารย์รับรู้ว่ามีเรื่องการขาดบุคลากรในการสอนวิชาชีพที่นอกเหนือจากด้านดนตรีนาฏศิลป์ ซึ่งเป็นปัญหาในระดับมากจากภาพรวม เป็นปัญหาในระดับปานกลางของวิทยาลัย

วิทยาลัยนาฏศิลป์พัทลุง อาจารย์รับรู้ว่ามีรายการที่เป็นปัญหาในระดับมากเพิ่มจากภาพรวมภาค 4 รายการ ได้แก่ ประชาชนขาดความสนใจการจัดนิทรรศการทางวิชาการที่วิทยาลัยจัด ($\bar{X}=3.61$) วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ ($\bar{X}=3.58$) ประชาชนขาดความสนใจการบรรยายหรืออภิปรายทางวิชาการที่วิทยาลัยจัด ($\bar{X}=3.55$) และชุมชนไม่สนใจกิจกรรมการส่งเสริมและพัฒนาชุมชน ($\bar{X}=3.52$)

ส่วนผู้บริหารผู้ตอบแบบสอบถามโดยรวมรับรู้ว่ามีวิทยาลัยประสบปัญหาด้านบริการวิชาการแก่ชุมชนในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.14$) เมื่อพิจารณาารข้อพบว่า มี 6 รายการที่ผู้บริหารรับรู้ว่าเป็นปัญหาในระดับมาก ได้แก่ วิทยาลัยขาดความพร้อมในการสอนวิชาชีพที่นอกเหนือจากด้านดนตรีนาฏศิลป์ ($\bar{X}=4.13$) ไม่สามารถบริการวัสดุอุปกรณ์ได้ตามความต้องการของชุมชน ($\bar{X}=3.75$) ขาดงบประมาณในการจัดทำเอกสารทางวิชาการ ($\bar{X}=3.63$) ขาดบุคลากรในการสอนวิชาชีพที่นอกเหนือจากดนตรีนาฏศิลป์ ($\bar{X}=3.50$) วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ ($\bar{X}=3.50$) และชุมชนไม่สนใจค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุดวิทยาลัย ($\bar{X}=3.50$) นอกจากนี้เป็นปัญหาในระดับ

ปานกลาง แต่เมื่อพิจารณารายวิชาลึบพบว่า เรื่องที่เป็นปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุดของแต่ละวิชาลึบแตกต่างกันไปจากภาพรวมภูมิภาคในบางรายการดังนี้

วิชาลึบนานาชาติศรีธรรมราช ผู้บริหารรับรู้ว่า เรื่องวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ การขาดงบประมาณในการจัดทำเอกสารทางวิชาการ และประชาชนไม่สนใจค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุดวิชาลึบ ซึ่งเป็นปัญหาในระดับมากจากภาพรวม เป็นปัญหาในระดับปานกลางของวิชาลึบ

วิชาลึบนานาชาติปักกิ่ง ผู้บริหารรับรู้ว่า มี 7 รายการที่เป็นปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุดเพิ่มจากภาพรวมคือ เรื่องวิชาลึบขาดความพร้อมในการสอนวิชาชีพที่นอกเหนือจากด้านดนตรีนาฏศิลป์เป็นปัญหามากที่สุด ($\bar{X}=4.50$) และรายการที่เป็นปัญหาในระดับมากได้แก่ อาคารสถานที่ฝึกปฏิบัติไม่เพียงพอ ($\bar{X}=3.75$) ขาดมาตรฐานในการประเมินผล ($\bar{X}=3.50$) ไม่สามารถจัดเวลาเรียนได้ตามความต้องการของผู้เรียน ($\bar{X}=3.50$) ชุมชนเข้ารับการความรู้จากวิชาลึบน้อยเนื่องจากอยู่ห่างจากชุมชน ($\bar{X}=3.50$) และไม่สามารถบริการอาคารสถานที่ได้ตามความต้องการของชุมชน ($\bar{X}=3.50$)

4. ปัญหาด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและชุมชน

วิชาลึบนานาชาติภาคกลาง

โดยภาพรวมอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามรับรู้ว่าวิชาลึบประสบปัญหาด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.99$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า เรื่องที่อาจารย์รับรู้ว่า เป็นปัญหามากคือ เรื่องวิชาลึบขาดงบประมาณในการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การเผยแพร่ทางโทรทัศน์ ($\bar{X}=3.60$) และการเผยแพร่ทางวิทยุ ($\bar{X}=3.55$) นอกจากนั้น เป็นปัญหาในระดับปานกลางถึงน้อย แต่เมื่อพิจารณารายวิชาลึบพบว่า เรื่องที่เป็นปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุดของแต่ละวิชาลึบแตกต่างกันไปจากภาพรวมภูมิภาคในบางรายการดังนี้

วิชาลึบนานาชาติปทุมธานี อาจารย์รับรู้ว่า เรื่องการขาดงบประมาณในการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมทางโทรทัศน์และวิทยุ ซึ่งเป็นปัญหาในระดับมากจากภาพรวม เป็นปัญหาในระดับปานกลางของวิชาลึบ

วิชาลึบนานาชาติจันทบุรี อาจารย์รับรู้ว่าวิชาลึบประสบปัญหาในระดับมากกว่าภาพรวมภูมิภาค 2 รายการ ได้แก่ ขาดงบประมาณในการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมด้าน

การจัดพิมพ์เอกสาร ($\bar{X}=3.85$) และการจัดนิทรรศการ ($\bar{X}=3.80$)

วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี อาจารย์รับรู้ปัญหาและระดับปัญหาเช่นเดียวกับที่
รับรู้ของอาจารย์จากภาพรวมภูมิภาค

วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี อาจารย์รับรู้ว่าการขาดงบประมาณในการ
การเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมทางโทรทัศน์และวิทยุซึ่งเป็นปัญหาในระดับมากจากภาพรวม เป็น
ปัญหาในระดับปานกลางของวิทยาลัย

วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง อาจารย์รับรู้ว่าการขาดงบประมาณในระดับมาก
มากกว่าภาพรวมภูมิภาค 2 รายการ ได้แก่ ขาดงบประมาณในการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมด้าน
การจัดพิมพ์เอกสาร ($\bar{X}=3.84$) และการจัดนิทรรศการ ($\bar{X}=3.81$)

ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารโดยภาพรวมรับรู้ว่าการขาดงบประมาณ
ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและชุมชนในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.00$) เมื่อพิจารณา
รายละเอียด พบว่าเรื่องที่ผู้บริหารรับรู้ว่าเป็นปัญหาในระดับมากคือ เรื่องวิทยาลัยขาดงบประมาณใน
การเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การเผยแพร่ทางโทรทัศน์ ($\bar{X}=3.91$) การ
เผยแพร่ทางวิทยุ ($\bar{X}=3.88$) การจัดพิมพ์เอกสาร ($\bar{X}=3.59$) และการจัดนิทรรศการ
($\bar{X}=3.55$) นอกจากนั้นเป็นปัญหาในระดับปานกลางถึงน้อย แต่เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า
เรื่องที่เป็นปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุดของแต่ละวิทยาลัยแตกต่างกันไปจากภาพรวมภูมิภาคใน
บางรายการดังนี้

วิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพฯ ผู้บริหารรับรู้ว่าการขาดงบประมาณที่เป็นปัญหาระดับมาก
จากภาพรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลางของวิทยาลัย

วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี ผู้บริหารรับรู้ว่าการขาดงบประมาณในระดับมาก
มากกว่าภาพรวมภูมิภาค 2 รายการ คือ ภาวการณ์ท้องถิ่นขาดศิลปวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์
($\bar{X}=4.20$) และขาดงบประมาณในการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมด้านการจัดการแสดง ($\bar{X}=3.80$)

วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี ผู้บริหารรับรู้ว่าการขาดงบประมาณในการ
เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมด้านการจัดพิมพ์เอกสาร ด้านการจัดนิทรรศการและด้านการเผยแพร่
ทางวิทยุ ซึ่งเป็นปัญหาในระดับมากจากภาพรวม เป็นปัญหาในระดับปานกลางของวิทยาลัย

วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี ผู้บริหารรับรู้ว่าการขาดงบประมาณในระดับ
มากกว่าภาพรวมภูมิภาค 2 รายการ ได้แก่ ขาดงบประมาณในการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม

ด้านการจัดการแสดง ($\bar{X}=3.50$) และสถานีโทรทัศน์ไม่เปิดโอกาสให้เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ($\bar{X}=3.50$)

วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง ผู้บริหารรับรู้ปัญหาและระดับปัญหาเช่นเดียวกับการรับรู้ของอาจารย์จากภาพรวมภูมิภาค โดยมีรายการระดับมากเพิ่ม 1 รายการ คือ ประชาชนขาดความสนใจศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ($\bar{X}=3.50$)

วิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคเหนือ

โดยภาพรวมอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามรับรู้่วิทยาลัยประสบปัญหาด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและชุมชนในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.08$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอาจารย์รับรู้่วางเรื่องที่เป็นปัญหาในระดับมาก คือ เรื่องวิทยาลัยขาดงบประมาณในการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การเผยแพร่ทางวิทยุ ($\bar{X}=3.94$) การจัดนิทรรศการ ($\bar{X}=3.91$) การจัดพิมพ์เอกสาร ($\bar{X}=3.83$) การเผยแพร่ทางโทรทัศน์ ($\bar{X}=3.83$) และด้านการจัดการแสดง ($\bar{X}=3.54$) นอกจากนั้นเป็นปัญหาในระดับปานกลางถึงน้อย แต่เมื่อพิจารณารายวิทยาลัยพบว่า เรื่องที่เป็นปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุดของแต่ละวิทยาลัยแตกต่างไปจากภาพรวมภูมิภาคในบางรายการดังนี้

วิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่ อาจารย์รับรู้ปัญหาและระดับปัญหาเช่นเดียวกับการรับรู้ของอาจารย์จากภาพรวมภูมิภาค

วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย อาจารย์รับรู้ว่ามีปัญหา 1 รายการที่แตกต่างจากภาพรวมคือเรื่อง วิทยาลัยขาดงบประมาณในการจัดการแสดงโดยอาจารย์รับรู้ว่าเป็นปัญหาในระดับปานกลางของวิทยาลัย

ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารโดยภาพรวมรับรู้่วิทยาลัยประสบปัญหาด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและชุมชนในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.27$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า เรื่องที่ผู้บริหารรับรู้ว่าเป็นปัญหาในระดับมากคือ เรื่องวิทยาลัยขาดงบประมาณในการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การจัดนิทรรศการ ($\bar{X}=4.22$) การเผยแพร่ทางโทรทัศน์ ($\bar{X}=4.22$) การจัดพิมพ์เอกสารและการเผยแพร่ทางวิทยุ ($\bar{X}=4.00$) นอกจากนั้นเป็นปัญหาในระดับปานกลางถึงน้อย แต่เมื่อพิจารณารายวิทยาลัยพบว่า เรื่องที่เป็นปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุดของแต่ละวิทยาลัยแตกต่างไปจากภาพรวมภูมิภาคในบางรายการดังนี้

วิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่ ผู้บริหารรับรู้่วิกษาลัยประสบปัญหาในระดับมากกว่าภาพรวมภูมิภาค 1 รายการ คือ วิทยาลัยขาดงบประมาณในการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมด้านการจัดการแสดง ($\bar{X}=3.66$)

วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย ผู้บริหารรับรู้่วิกษาลัยขาดงบประมาณในการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมทางโทรทัศน์ ซึ่งเป็นปัญหาในระดับมากกว่าภาพรวม เป็นปัญหาในระดับมากที่สุดของวิทยาลัย ($\bar{X}=4.50$) และมีรายการที่เป็นปัญหาในระดับมากเพิ่มอีก 1 รายการคือ ขาดงบประมาณในการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมด้านการจัดการแสดง ($\bar{X}=3.75$)

วิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคอีสาน

โดยภาพรวมอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามรับรู้่วิกษาลัยประสบปัญหาด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและชุมชนในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.91$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าเรื่องที่อาจารย์รับรู้่วิกษาลัยเป็นปัญหาในระดับมาก คือ เรื่อง วิทยาลัยขาดงบประมาณในการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การจัดนิทรรศการ ($\bar{X}=3.52$) และการเผยแพร่ทางโทรทัศน์ ($\bar{X}=3.51$) นอกจากนั้นเป็นปัญหาในระดับปานกลางถึงน้อย แต่เมื่อพิจารณารายวิทยาลัยพบว่า เรื่องที่เป็นปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุดของแต่ละวิทยาลัยแตกต่างไปจากภาพรวมภูมิภาคในบางรายการดังนี้

วิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ อาจารย์รับรู้่วิกษาลัยประสบปัญหาในระดับมากกว่าภาพรวมภูมิภาค 2 รายการ คือ วิทยาลัยขาดงบประมาณในการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมด้านการเผยแพร่ทางวิทยุ ($\bar{X}=3.72$) และด้านการจัดพิมพ์เอกสาร ($\bar{X}=3.53$)

วิทยาลัยนาฏศิลป์นครราชสีมา อาจารย์รับรู้่วิกษาลัยเป็นปัญหาในระดับมาก จากภาพรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลางถึงน้อยของวิทยาลัย

วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด อาจารย์รับรู้่วิกษาลัยประสบปัญหาในระดับมากกว่าภาพรวมภูมิภาค 1 รายการคือ ขาดงบประมาณในการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมด้านการจัดพิมพ์เอกสาร ($\bar{X}=3.70$)

ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารโดยภาพรวมรับรู้่วิกษาลัยประสบปัญหาด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.66$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าเรื่องที่ผู้บริหารรับรู้่วิกษาลัยเป็นปัญหาในระดับมากคือ เรื่องวิทยาลัยขาดงบประมาณในการ

เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การจัดพิมพ์เอกสาร ($\bar{X}=3.77$) และการจัดนิทรรศการ ($\bar{X}=3.62$) นอกจากนั้นเป็นปัญหาในระดับปานกลางถึงน้อย แต่เมื่อพิจารณาจากวิทยาลัยพบว่า เรื่องที่เป็นปัญหาในระดับมากที่สุดของแต่ละวิทยาลัยแตกต่างไปจากภาพรวมภูมิภาคในบางรายการดังนี้

วิทยาลัยนาฏศิลปภาชีวินธุ์ ผู้บริหารรับรู้ว่าการขาดงบประมาณในการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมด้านการจัดนิทรรศการ ซึ่งเป็นปัญหาในระดับมากจากภาพรวม เป็นปัญหาในระดับปานกลางของวิทยาลัย

วิทยาลัยนาฏศิลปนครราชสีมา ผู้บริหารรับรู้ว่าวิทยาลัยประสบปัญหาในระดับมากกว่าภาพรวมภูมิภาค 1 รายการคือ ขาดงบประมาณในการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมทางโทรทัศน์ ($\bar{X}=4.00$)

วิทยาลัยนาฏศิลปร้อยเอ็ด ผู้บริหารรับรู้ปัญหาและระดับปัญหาเช่นเดียวกับการรับรู้ของผู้บริหารจากภาพรวมภูมิภาค

วิทยาลัยนาฏศิลปภาคใต้

โดยภาพรวมอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามรับรู้ว่าวิทยาลัยประสบปัญหาด้านการดำเนินงานศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและชุมชนในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.03$) เมื่อพิจารณาจากข้อพบว่า เรื่องที่อาจารย์รับรู้ว่าเป็นปัญหาในระดับมาก คือ เรื่องวิทยาลัยขาดงบประมาณในการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การเผยแพร่ทางวิทยุ ($\bar{X}=3.85$) การเผยแพร่ทางโทรทัศน์ ($\bar{X}=3.85$) การจัดพิมพ์เอกสาร ($\bar{X}=3.84$) และการจัดนิทรรศการ ($\bar{X}=3.55$) นอกจากนั้นเป็นปัญหาในระดับปานกลางถึงน้อย แต่เมื่อพิจารณาจากวิทยาลัยพบว่า เรื่องที่เป็นปัญหาในระดับมากที่สุดของแต่ละวิทยาลัยแตกต่างไปจากภาพรวมภูมิภาคในบางรายการดังนี้

วิทยาลัยนาฏศิลปนครศรีธรรมราช อาจารย์รับรู้ว่าการขาดงบประมาณในการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมด้านการจัดนิทรรศการ ซึ่งเป็นปัญหาในระดับมากจากภาพรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลางของวิทยาลัย

วิทยาลัยนาฏศิลปพัทลุง อาจารย์รับรู้ปัญหาและระดับปัญหาเช่นเดียวกับการรับรู้ของอาจารย์จากภาพรวมภูมิภาค

ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารโดยภาพรวมรับรู้ว่วิทยาลัยประสบปัญหาด้านการดำเนินงานศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและชุมชนในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.11$) เมื่อพิจารณา

ราชธัชพบว่าผู้บริหารรับรู้ว่าเป็นปัญหาในระดับมาก คือ เรื่องวิชาดีสขาดงบประมาณในการเผยแพร่สื่อปฏิสนธิธรรมในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านการจัดนิทรรศการ ($\bar{X}=3.63$) การจัดนิทรรศการ ($\bar{X}=3.50$) การเผยแพร่ทางวิทยุและโทรทัศน์ ($\bar{X}=3.50$) นอกจากนั้นเป็นปัญหาในระดับปานกลางถึงน้อย แต่เมื่อพิจารณารายวิชาดีสพบว่า เรื่องที่เป็นปัญหาในระดับมากที่สุดของแต่ละวิชาดีสแตกต่างไปจากภาพรวมภูมิภาคในบางรายการดังนี้

วิชาดีสนาฏศิลป์นครศรีธรรมราช ผู้บริหารรับรู้ว่าการขาดการที่เป็นปัญหาในระดับมากจากภาพรวมภูมิภาค เป็นปัญหาในระดับปานกลางของวิชาดีส

วิชาดีสนาฏศิลป์พัทลุง ผู้บริหารรับรู้ว่าการขาดการที่เป็นปัญหาในระดับมากกว่าภาพรวมภูมิภาค 2 รายการ ได้แก่ ประชาชนขาดความสนใจสื่อปฏิสนธิธรรมชุมชน ($\bar{X}=3.75$) และขาดงบประมาณในการเผยแพร่สื่อปฏิสนธิธรรมด้านการจัดการแสดง ($\bar{X}=3.50$)

5. ปัญหาด้านการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง

วิชาดีสในภาคกลาง

โดยภาพรวมอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามรับรู้ว่าการขาดการศึกษาวเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่นอย่างลึกซึ้งในระดับมาก ($\bar{X}=3.68$) เมื่อพิจารณารายวิชาดีสพบว่า อาจารย์รับรู้ว่าการขาดการศึกษาวเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง ($\bar{X}=3.74$) ชุมชนขาดความกระตือรือร้นในการศึกษาวเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่น ($\bar{X}=3.66$) หน่วยงานต่าง ๆ ในชุมชนขาดความสนใจในการศึกษาวเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่น ($\bar{X}=3.66$) ขาดการศึกษาหาแนวทางแก้ปัญหาลงท้องถิ่น ($\bar{X}=3.63$) วิชาดีสไม่ได้ดำเนินการกระตุ้นให้เกิดการศึกษาวเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่น ($\bar{X}=3.57$) และขาดการติดตามผลการดำเนินการแก้ปัญหาลงท้องถิ่น ($\bar{X}=3.55$) แต่เมื่อพิจารณารายวิชาดีสพบว่า เรื่องที่เป็นปัญหาในระดับมากที่สุดของแต่ละวิชาดีสแตกต่างไปจากภาพรวมภูมิภาคในบางรายการดังนี้

วิชาดีสนาฏศิลป์กรุงเทพฯ อาจารย์รับรู้ว่าการขาดการศึกษาวเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่น และการขาดการติดตามผลการดำเนินการแก้ปัญหาลงท้องถิ่น ซึ่งเป็นปัญหาในระดับมากจากภาพรวม เป็นปัญหาในระดับปานกลางของวิชาดีส

วิชาดีสนาฏศิลป์จันทบุรี อาจารย์รับรู้ปัญหาและระดับปัญหาเช่นเดียวกับการรับรู้ของอาจารย์จากภาพรวมภูมิภาค

วิทยาลัยนาฏศิลป์ปทุมธานี จาก 8 รายการที่เป็นปัญหาระดับมากจากภาพรวม อาจารย์รับรู้ว่ามีเพียงรายการเดียวที่เป็นปัญหาในระดับมากของวิทยาลัย คือ ชุมชนขาดความกระตือรือร้นในการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่น ($\bar{X}=3.55$) นอกจากนั้นเป็นปัญหาในระดับปานกลาง

วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี จาก 8 รายการที่เป็นปัญหาระดับมากจากภาพรวม อาจารย์รับรู้ว่ามีเพียง 3 รายการที่เป็นปัญหาในระดับมากของวิทยาลัย ได้แก่ การขาดการศึกษาหาแนวทางแก้ปัญหาของท้องถิ่น ($\bar{X}=3.91$) ขาดการดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง ($\bar{X}=3.82$) และขาดการติดตามผลการดำเนินการแก้ปัญหาของท้องถิ่น ($\bar{X}=3.73$) นอกจากนั้นเป็นปัญหาในระดับปานกลาง

วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง อาจารย์รับรู้ปัญหาและระดับปัญหาเช่นเดียวกับการรับรู้ของอาจารย์จากภาพรวมภูมิภาค

ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารโดยภาพรวมรับรู้ว่าวิทยาลัยประสบปัญหาด้านการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่นอย่างลึกซึ้งในระดับมาก ($\bar{X}=3.80$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าผู้บริหารรับรู้ว่าทุกข้อเป็นปัญหาในระดับมาก เรียงตามลำดับได้ดังนี้ ขาดการดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง ($\bar{X}=3.95$) ขาดการติดตามผลการดำเนินการแก้ปัญหาของท้องถิ่น ($\bar{X}=3.88$) ขาดการศึกษาหาแนวทางแก้ปัญหาท้องถิ่น ($\bar{X}=3.82$) ชุมชนขาดความกระตือรือร้นในการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่น ($\bar{X}=3.73$) หน่วยงานต่าง ๆ ในชุมชนขาดความสนใจในการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่น ($\bar{X}=3.73$) และวิทยาลัยไม่ได้ดำเนินการกระตุ้นให้เกิดการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่น ($\bar{X}=3.68$) แต่เมื่อพิจารณารายวิทยาลัยพบว่าเรื่องที่เป็นปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุดของแต่ละวิทยาลัยแตกต่างกันไปจากภาพรวมภูมิภาคในบางรายการดังนี้

วิทยาลัยนาฏศิลป์ปทุมธานี ผู้บริหารรับรู้ว่าทุกรายการที่เป็นปัญหาในระดับมากจากภาพรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลางของวิทยาลัย

วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี ผู้บริหารรับรู้ปัญหาและระดับปัญหาเช่นเดียวกับการรับรู้ของผู้บริหารจากภาพรวมภูมิภาค

วิทยาลัยนาฏศิลป์ปทุมธานี ผู้บริหารรับรู้ปัญหาและระดับปัญหาเช่นเดียวกับการรับรู้ของผู้บริหารจากภาพรวมภูมิภาค

วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี ผู้บริหารรับรู้ว่ามี 3 รายการที่แตกต่างไปจาก ภาพรวมภูมิภาคคือเป็นปัญหาในระดับมากที่สุดของวิทยาลัย ได้แก่ การขาดการดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง ($\bar{X}=4.50$) ขาดการศึกษาหาแนวทางแก้ปัญหาของ ท้องถิ่น ($\bar{X}=4.75$) และขาดการติดตามผลการดำเนินการแก้ปัญหาของท้องถิ่น ($\bar{X}=4.75$)

วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง ผู้บริหารรับรู้ปัญหาและระดับปัญหาเช่นเดียวกับ การรับรู้ของผู้บริหารจากภาพรวมภูมิภาค

วิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคเหนือ

โดยภาพรวมอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามรับรู้ว่าวิทยาลัยประสบปัญหาด้าน การศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่นอย่างลึกซึ้งในระดับมาก ($\bar{X}=3.89$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอาจารย์รับรู้ว่าทุกข้อเป็นปัญหาในระดับมากเรียงตามลำดับได้ดังนี้ ขาดการติดตามผล การดำเนินการปัญหาท้องถิ่น ($\bar{X}=3.98$) ชุมชนขาดความกระตือรือร้นในการศึกษาวิเคราะห์ ปัญหาของท้องถิ่น ($\bar{X}=3.94$) ขาดการศึกษาหาแนวทางแก้ปัญหาของท้องถิ่น ($\bar{X}=3.93$) ขาด การดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง ($\bar{X}=3.88$) วิทยาลัยไม่ได้ดำเนินการ กระตุ้นให้เกิดการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่น ($\bar{X}=3.83$) และหน่วยงานต่าง ๆ ใน ชุมชนขาดความสนใจในการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่น ($\bar{X}=3.78$) และเมื่อพิจารณา รายวิทยาลัยพบว่าเรื่องที่เป็นปัญหาในระดับมากที่สุดของแต่ละวิทยาลัยไม่แตกต่างไปจาก ภาพรวมภูมิภาค

ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารรับรู้ว่าวิทยาลัยประสบปัญหาด้านการ ศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่นอย่างลึกซึ้งในระดับมาก ($\bar{X}=4.19$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าผู้บริหารรับรู้ว่าทุกข้อเป็นปัญหาในระดับมากเรียงตามลำดับได้ดังนี้ ขาดการดำเนินการ ศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง ($\bar{X}=4.22$) ขาดการศึกษาหาแนวทางแก้ปัญหา ของท้องถิ่น ($\bar{X}=4.22$) ขาดการติดตามผลการดำเนินการแก้ปัญหาของท้องถิ่น ($\bar{X}=4.22$) ชุมชนขาดความกระตือรือร้นในการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่น ($\bar{X}=4.22$) วิทยาลัยไม่ ได้ดำเนินการกระตุ้นให้เกิดการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่น ($\bar{X}=4.11$) และหน่วยงาน ต่าง ๆ ในชุมชนขาดความสนใจในการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่น ($\bar{X}=4.11$) แต่เมื่อ พิจารณารายวิทยาลัยพบว่าเรื่องที่เป็นปัญหาในระดับมากที่สุดของวิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี

แตกต่างไปจากภาพรวมภูมิภาค 1 ราชการ คือ เรื่องชุมชนขาดความกระตือรือร้นในการศึกษา วิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่น ซึ่งผู้บริหารวิศาลัยรับรู้ว่าเป็นปัญหาในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.50$)

วิศาลัยนาฏศิลป์ภาคอีสาน

โดยภาพรวมอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามรับรู้ว่าวิศาลัยประสบปัญหาด้าน การศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่นอย่างลึกซึ้งในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.45$) เมื่อพิจารณา ราชธัญพบว่ามีอาจารย์รับรู้ว่าเป็นปัญหาในระดับมากที่สุด ได้แก่ ชุมชนขาดความกระตือรือร้น ในการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่น ($\bar{X}=3.52$) และหน่วยงานต่าง ๆ ในชุมชนขาดความ สนใจในการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่น ($\bar{X}=3.52$) นอกจากนี้เป็นปัญหาในระดับ ปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาราชธัญพบว่ามีเรื่องที่เป็นปัญหาในระดับมากที่สุดของ แต่ละวิศาลัยแตกต่างไปจากภาพรวมภูมิภาคในบางราชการดังนี้

วิศาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ อาจารย์รับรู้ว่าเป็นปัญหาในระดับ มากมากกว่าภาพรวมภูมิภาค 4 ราชการ ได้แก่ การขาดการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่น อย่างลึกซึ้ง ($\bar{X}=3.81$) วิศาลัยไม่ได้ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่น ($\bar{X}=3.75$) ขาดการติดตามผลการดำเนินการแก้ปัญหาของท้องถิ่น ($\bar{X}=3.66$) และขาดการศึกษาหาแนวทาง แก้ปัญหาของท้องถิ่น ($\bar{X}=3.53$)

วิศาลัยนาฏศิลป์นครราชสีมา อาจารย์รับรู้ว่ามีเรื่องที่เป็นปัญหาในระดับ มากจากภาพรวมภูมิภาค เป็นปัญหาในระดับน้อยของวิศาลัย

วิศาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด อาจารย์รับรู้ว่าเป็นปัญหาในระดับ มากมากกว่าภาพรวมภูมิภาค 4 ราชการ ได้แก่ การขาดการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่น อย่างลึกซึ้ง ($\bar{X}=3.59$) วิศาลัยไม่ได้ดำเนินการกระตุ้นให้เกิดการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของ ท้องถิ่น ($\bar{X}=3.57$) ขาดการดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง ($\bar{X}=3.54$) และขาดการศึกษาหาแนวทางแก้ปัญหาของท้องถิ่น ($\bar{X}=3.54$)

ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารโดยภาพรวมรับรู้ว่าเป็นปัญหาประสบปัญหา ด้านการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่นอย่างลึกซึ้งในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.42$) เมื่อพิจารณา ราชธัญพบว่ามีผู้บริหารรับรู้ว่าเป็นปัญหาในระดับมากที่สุด ได้แก่ หน่วยงานต่าง ๆ ในชุมชนขาด ความสนใจในการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่น ($\bar{X}=3.85$) ขาดการศึกษาวิเคราะห์ปัญหา

ของท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง ($\bar{X}=3.69$) และขาดการติดตามผลการดำเนินการแก้ปัญหาของท้องถิ่น ($\bar{X}=3.54$) นอกจากนั้นเป็นปัญหาในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาจากสถิติพบว่าเรื่องที่เป็นปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุดของแต่ละวิทยาลัยแตกต่างกันไปจากภาพรวมภูมิภาคในบางรายการดังนี้

วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ ผู้บริหารรับรู้ว่าเรื่องขาดการติดตามผลการดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่นซึ่งเป็นปัญหาในระดับมากจากภาพรวม เป็นปัญหาในระดับปานกลางของวิทยาลัยและมีรายการที่เป็นปัญหาในระดับมากเพิ่มอีก 1 รายการ คือ ชุมชนขาดความกระตือรือร้นในการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่น ($\bar{X}=3.75$)

วิทยาลัยนาฏศิลปนครราชสีมา ผู้บริหารรับรู้ว่าวิทยาลัยประสบปัญหาในระดับมาก มากกว่าภาพรวมภูมิภาค 2 รายการ ได้แก่ ขาดการศึกษาหาแนวทางแก้ปัญหาของท้องถิ่น ($\bar{X}=3.67$) และชุมชนขาดความกระตือรือร้นในการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่น ($\bar{X}=3.67$)

วิทยาลัยนาฏศิลปร้อยเอ็ด ผู้บริหารรับรู้ว่าวิทยาลัยประสบปัญหาในระดับมากมากกว่าภาพรวมภูมิภาค 1 รายการ ได้แก่ การขาดการศึกษาหาแนวทางแก้ปัญหาของท้องถิ่น ($\bar{X}=3.67$)

วิทยาลัยนาฏศิลปภาคใต้

โดยภาพรวมอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามรับรู้ว่าวิทยาลัยประสบปัญหาด้านการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่นอย่างลึกซึ้งในระดับมาก ($\bar{X}=3.79$) เมื่อพิจารณาจากข้อพบว่าอาจารย์รับรู้ว่าทุกข้อเป็นปัญหาในระดับมาก เรียงตามลำดับได้ดังนี้ วิทยาลัยไม่ได้ดำเนินการกระตุ้นให้เกิดการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่น ($\bar{X}=3.84$) ขาดการศึกษาหาแนวทางแก้ปัญหาของท้องถิ่น ($\bar{X}=3.83$) ขาดการติดตามผลการดำเนินการแก้ปัญหาของท้องถิ่น ($\bar{X}=3.81$) หน่วยงานต่าง ๆ ในชุมชนขาดความสนใจในการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่น ($\bar{X}=3.77$) ขาดการดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง ($\bar{X}=3.75$) และชุมชนขาดความกระตือรือร้นในการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่น ($\bar{X}=3.73$) และเมื่อพิจารณาจากสถิติไม่พบว่าเรื่องที่เป็นปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุดของแต่ละวิทยาลัยแตกต่างจากภาพรวมภูมิภาค

ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารโดยรวมรับรู้ว่าวิทยาลัยประสบปัญหาด้านการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่นอย่างลึกซึ้งในระดับมาก ($\bar{X}=3.82$) เมื่อพิจารณาจากข้อพบว่าผู้บริหารรับรู้ว่าทุกข้อเป็นปัญหาในระดับมาก เรียงตามลำดับได้ดังนี้ ขาดการดำเนินการศึกษา

วิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง ($\bar{X}=3.75$) วิชาการศึกษานานนทวงแก้ปัญหาของท้องถิ่น ($\bar{X}=3.75$) หน่วยงานต่าง ๆ ในชุมชน วิชาการศึกษานานนทวงปัญหาของท้องถิ่น ($\bar{X}=3.75$) วิชาการติดตามผลการดำเนินการแก้ปัญหาของท้องถิ่น ($X=3.50$) วิทยาลัยไม่ได้ดำเนินการกระตุ้นให้เกิดการศึกษาระดับปัญหาของท้องถิ่น ($\bar{X}=3.50$) และชุมชนขาดความกระตือรือร้นในการศึกษาระดับปัญหาของท้องถิ่น ($\bar{X}=3.50$) และเมื่อพิจารณารายวิทยาลัยพบว่าผู้บริหารของวิทยาลัยนาฏศิลป์พัทลุงรับรู้ว่ามี 3 รายการที่เป็นปัญหาในระดับปานกลางของวิทยาลัย ได้แก่ การวิชาการติดตามผลการดำเนินการแก้ปัญหาของท้องถิ่น วิทยาลัยไม่ได้ดำเนินการกระตุ้นให้เกิดการศึกษาระดับปัญหาของท้องถิ่น และชุมชนขาดความกระตือรือร้นในการศึกษาระดับปัญหาของท้องถิ่น

๘. ปัญหาด้านการพัฒนาความรู้ เทคนิควิธี เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

วิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคกลาง

โดยภาพรวมอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามรับรู้ว่ามีวิทยาลัยประสบปัญหาด้านการพัฒนาความรู้ เทคนิควิธี เพื่อพัฒนาท้องถิ่นในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.08$) เมื่อพิจารณารายวิทยาลัยพบว่าอาจารย์รับรู้ว่ามีทุกข้อ เป็นปัญหาในระดับปานกลางเช่นกัน แต่เมื่อพิจารณารายวิทยาลัยพบว่าเรื่องที่เป็นปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุดของแต่ละวิทยาลัยแตกต่างกันไปจากภาพรวมภูมิภาคในบางรายการดังนี้

วิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพฯ อาจารย์รับรู้ว่ามีเรื่องหน่วยงานต้นสังกัดไม่สนับสนุนการพัฒนาตนเองของบุคลากรเป็นปัญหาในระดับมากของวิทยาลัย ($\bar{X}=3.51$)

วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี อาจารย์รับรู้ว่ามีเรื่องหน่วยงานต้นสังกัด และผู้บริหารวิทยาลัยไม่สนับสนุนการพัฒนาตนเองของบุคลากรเป็นปัญหาในระดับมากของวิทยาลัย ($\bar{X}=3.60, 3.70$)

วิทยาลัยนาฏศิลป์อุบลราชธานี วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี และวิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง อาจารย์รับรู้ว่ามีทุกข้อเป็นปัญหาในระดับปานกลางถึงน้อยเช่นเดียวกับภาพรวมภูมิภาค ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารโดยภาพรวมรับรู้ว่ามีวิทยาลัยประสบปัญหาด้านการพัฒนาความรู้ เทคนิควิธี เพื่อพัฒนาท้องถิ่นในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.92$) เมื่อพิจารณารายวิทยาลัยพบว่าผู้บริหารรับรู้ว่ามีทุกข้อเป็นปัญหาในระดับปานกลางเช่นกัน แต่เมื่อพิจารณาราย

วิทยาลัยพบว่ามี 2 วิทยาลัยที่มีปัญหาค้างไปจากภาพรวมภูมิภาคในบางรายการดังนี้

วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี ผู้บริหารรับรู้ว่าเป็นเรื่องหน่วยงานต้นสังกัดไม่สนับสนุน
การพัฒนาตนเองของบุคลากร เป็นปัญหาในระดับมากของวิทยาลัย ($\bar{X}=3.80$)

วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี ผู้บริหารรับรู้ว่ามี 3 รายการที่เป็นปัญหาในระดับ
มากของวิทยาลัย ได้แก่ ขาดแหล่งในการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาตนเอง ($\bar{X}=4.25$) หน่วยงานต้น
สังกัดและผู้บริหารวิทยาลัยไม่สนับสนุนการพัฒนาตนเองของบุคลากร ($\bar{X}=3.50$)

วิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคเหนือ

โดยภาพรวมอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามรับรู้ว่าเป็นวิทยาลัยประสบปัญหาด้านการ
พัฒนาความรู้เทคนิควิชาชีพเพื่อพัฒนาท้องถิ่นในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.37$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า
อาจารย์รับรู้ว่าเป็นปัญหาในระดับมากได้แก่ หน่วยงานต้นสังกัดไม่สนับสนุนการพัฒนา
ตนเองของบุคลากร ($\bar{X}=3.60$) และขาดแหล่งในการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาตนเอง ($\bar{X}=3.52$)
นอกจากนั้นเป็นปัญหาในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณารายวิทยาลัยพบว่าเรื่องที่เป็นปัญหาใน
ระดับมากถึงมากที่สุดของแต่ละวิทยาลัยแตกต่างกันไปจากภาพรวมภูมิภาคในบางรายการดังนี้

วิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่ อาจารย์รับรู้ว่าเป็นเรื่องการขาดแหล่งในการฝึก
อบรมเพื่อพัฒนาตนเอง ซึ่งเป็นปัญหาในระดับมากจากภาพรวม เป็นปัญหาในระดับปานกลางของ
วิทยาลัย

วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย อาจารย์รับรู้ว่าเป็นวิทยาลัยมีรายการที่เป็นปัญหาใน
ระดับมากกว่าภาพรวมภูมิภาค 1 รายการ ได้แก่ บุคลากรขาดความสนใจในการพัฒนา
ตนเอง ($\bar{X}=3.59$)

ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารโดยรวมรับรู้ว่าเป็นวิทยาลัยประสบปัญหา
ด้านการศึกษาความรู้เทคนิควิชาชีพเพื่อพัฒนาท้องถิ่นในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.25$) เมื่อพิจารณา
รายข้อพบว่าผู้บริหารรับรู้ว่าเป็นปัญหาในระดับมาก ได้แก่ หน่วยงานต้นสังกัดไม่สนับสนุน
การพัฒนาตนเองของบุคลากร ($\bar{X}=3.89$) และขาดแหล่งในการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาตนเอง
($\bar{X}=3.67$) นอกจากนั้นเป็นปัญหาในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณารายวิทยาลัยพบว่าเรื่อง
ที่เป็นปัญหาในระดับมากของวิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่ แตกต่างไปจากภาพรวมภูมิภาคในบาง
รายการคือ ผู้บริหารรับรู้ว่าเป็นเรื่องขาดแหล่งในการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาตนเอง ซึ่งเป็นปัญหาใน

ระดับมากจากภาพรวม เป็นปัญหาในระดับปานกลางของวิทยาลัย

วิทยาลัยนาฏศิลปภาคอีสาน

โดยภาพรวมอาจารย์และผู้บริหารผู้ตอบแบบสอบถามรับรู้ว่าปัญหาด้านการพัฒนาคความรู้เทคนิควิธีเพื่อพัฒนาท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.97$ และ 2.71) เมื่อพิจารณาารายข้อพบว่าอาจารย์และผู้บริหารรับรู้ทั่วทุกข้อเป็นปัญหาในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาารายวิทยาลัยพบว่ามีความแตกต่างจากภาพรวมภูมิภาคในบางรายการดังนี้

วิทยาลัยนาฏศิลปนครราชสีมา ผู้บริหารรับรู้ว่วิทยาลัยประสบปัญหาในระดับมาก 1 รายการ คือ ขาดแหล่งในการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาตนเอง ($\bar{X}=3.87$)

วิทยาลัยนาฏศิลปร้อยเอ็ด อาจารย์และผู้บริหารรับรู้ว่วิทยาลัยประสบปัญหาในระดับมาก 1 รายการ คือหน่วยงานต้นสังกัดไม่สนับสนุนการพัฒนาตนเองของบุคลากร ($\bar{X}=3.59$ และ 4.00)

วิทยาลัยนาฏศิลปภาคใต้

โดยภาพรวมอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามรับรู้ว่ปัญหาด้านการพัฒนาคความรู้เทคนิควิธีเพื่อพัฒนาท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.28$) เมื่อพิจารณาารายข้อพบว่าอาจารย์รับรู้ว่เรื่องที่เป็นปัญหาในระดับมาก ได้แก่ ขาดแหล่งในการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาตนเอง ($\bar{X}=3.83$) และหน่วยงานต้นสังกัดไม่สนับสนุนการพัฒนาตนเองของบุคลากร ($\bar{X}=3.52$) นอกจากนี้เป็นปัญหาในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาารายวิทยาลัยพบว่าในวิทยาลัยนาฏศิลปนครศรีธรรมราชอาจารย์รับรู้ว่ทุกข้อที่เป็นปัญหาในระดับมากจากภาพรวมเป็นปัญหาในระดับปานกลางของวิทยาลัย

ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารรับรู้ว่ปัญหาด้านการพัฒนาคความรู้เทคนิควิธีเพื่อพัฒนาท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.09$) แต่เมื่อพิจารณาารายข้อพบว่าผู้บริหารรับรู้ว่มีเรื่องที่เป็นปัญหาระดับมาก 1 รายการ คือ ขาดแหล่งในการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาตนเอง ($\bar{X}=3.83$) นอกจากนี้เป็นปัญหาในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาารายวิทยาลัยพบว่าทั้ง 2 วิทยาลัยนาฏศิลปในภาคใต้มีรายการที่ต่างไปจากภาพรวมภูมิภาค ดังนี้

วิทยาลัยนาฏศิลปนครศรีธรรมราช ผู้บริหารรับรู้ว่เรื่องขาดแหล่งในการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาตนเองซึ่งเป็นปัญหาในระดับมากจากภาพรวม เป็นปัญหาในระดับปานกลางของ

วิทยาลัย แต่มีรายการที่เป็นปัญหาในระดับมากเพิ่ม 1 รายการคือ หน่วยงานต้นสังกัดไม่สนับสนุน การพัฒนาตนเองของบุคลากร ($\bar{X}=3.50$)

วิทยาลัยนาฏศิลป์พัทลุง ผู้บริหารรับรู้่ววิทยาลัยมีรายการที่เป็นปัญหาในระดับ มากเพิ่มจากภาพรวม 1 รายการ คือ บุคลากรขาดความสนใจในการพัฒนาตนเอง ($\bar{X}=3.50$)

7. ปัญหาด้านการแสวงหาความรู้จากบุคคลและกิจการในท้องถิ่น

วิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคกลาง

โดยภาพรวมทั้งอาจารย์และผู้บริหารรับรู้่ววิทยาลัยประสบปัญหาด้านการ แสวงหาความรู้จากบุคคลและกิจการในท้องถิ่นในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.94$ และ 2.92) และ เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่าทั้งอาจารย์และผู้บริหารรับรู้่วทุกข้อเป็นปัญหาในระดับปานกลางเช่นกัน แต่เมื่อพิจารณารายวิทยาลัยพบว่า เรื่องที่เป็นปัญหาระดับมากถึงมากที่สุดของ 3 วิทยาลัยแตกต่างกัน ไปจากภาพรวมภูมิภาคในบางรายการดังนี้

วิทยาลัยนาฏศิลป์ชลบุรี ผู้บริหารรับรู้่ววิทยาลัยประสบปัญหาในระดับมาก 2 รายการ ได้แก่ บุคลากรของวิทยาลัยไม่มีเวลาไปรับการถ่ายทอดความรู้จากผู้รู้ในชุมชน ($\bar{X}=4.25$) และผู้เชี่ยวชาญในชุมชนขาดเทคนิคในการสอน ($\bar{X}=3.50$)

วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี อาจารย์รับรู้่ววิทยาลัยประสบปัญหาในระดับ มาก 2 รายการ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญในชุมชนไม่สามารถมาเป็นอาจารย์พิเศษได้ ($\bar{X}=3.73$) และบุคลากรของวิทยาลัยไม่มีเวลาไปรับการถ่ายทอดความรู้จากผู้เชี่ยวชาญในชุมชน ($\bar{X}=3.64$) ส่วนผู้บริหารรับรู้่ววิทยาลัยมีปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุด 3 รายการ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญใน ชุมชนไม่สามารถเป็นอาจารย์พิเศษได้ จัดเป็นปัญหาในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.75$) และบุคลากร ของวิทยาลัยไม่มีเวลาไปรับการถ่ายทอดความรู้จากผู้เชี่ยวชาญในชุมชน ($\bar{X}=3.75$) และ ผู้เชี่ยวชาญในชุมชนขาดเทคนิคการสอน ($\bar{X}=3.50$) ซึ่งเป็นปัญหาในระดับมาก

วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง อาจารย์รับรู้่ววิทยาลัยมีปัญหาในระดับมาก 1 รายการ คือ บุคลากรของวิทยาลัยไม่มีเวลาไปรับการถ่ายทอดความรู้จากผู้เชี่ยวชาญในชุมชน ($\bar{X}=3.68$)

วิทยาลัยนาฏศิลปภาคเหนือ

โดยภาพรวมอาจารย์และผู้บริหารผู้ตอบแบบสอบถามรับรู้่วิทยาลัยประสบปัญหาด้านการแสวงหาความรู้จากบุคคลและกิจการในท้องถิ่นในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.97$ และ 3.18) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอาจารย์รับรู้่วิทยาลัยเป็นปัญหาในระดับปานกลางในขณะที่ผู้บริหารรับรู้ว่ามี 2 รายการที่เป็นปัญหาในระดับมาก ได้แก่บุคลากรของวิทยาลัยไม่มีเวลาไปรับการถ่ายทอดความรู้จากผู้เชี่ยวชาญในชุมชน ($\bar{X}=3.89$) และผู้เชี่ยวชาญในชุมชนไม่สามารถมาเป็นอาจารย์พิเศษได้ ($\bar{X}=3.56$) แต่เมื่อพิจารณารายวิทยาลัยพบว่าผู้บริหารวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัยรับรู้่วิทยาลัยเรื่องบุคลากรของวิทยาลัยไม่มีเวลาไปรับการถ่ายทอดความรู้จากผู้เชี่ยวชาญในชุมชนเป็นปัญหาในระดับมากที่สุดของวิทยาลัย ($\bar{X}=4.50$) ในขณะที่ผู้บริหารของวิทยาลัยนาฏศิลปเชียงใหม่รับรู้่วิทยาลัยที่เป็นปัญหาในระดับมากจากภาพรวม เป็นปัญหาในระดับปานกลางของวิทยาลัย

วิทยาลัยนาฏศิลปภาคอีสาน

โดยภาพรวมอาจารย์และผู้บริหารผู้ตอบแบบสอบถามรับรู้่วิทยาลัยประสบปัญหาด้านการแสวงหาความรู้จากบุคคลและกิจการในท้องถิ่นในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.03$ และ 3.18) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอาจารย์รับรู้่วิทยาลัยเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ในขณะที่ผู้บริหารรับรู้่วิทยาลัยรายข้ออยู่ในระดับปานกลางถึงน้อย เมื่อพิจารณารายวิทยาลัยพบว่ามี 2 วิทยาลัยที่มีการรับรู้ปัญหาต่างไปจากภาพรวมภูมิภาคในบางรายการดังนี้

วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ อาจารย์รับรู้่วิทยาลัยมี 1 รายการที่เป็นปัญหาในระดับมากของวิทยาลัย คือ ผู้เชี่ยวชาญในชุมชนขาดเทคนิคในการสอน ($\bar{X}=3.66$) ในขณะที่ผู้บริหารรับรู้่วิทยาลัยมี 2 รายการที่เป็นปัญหาในระดับมาก ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญในชุมชนไม่สามารถเป็นอาจารย์พิเศษได้ ($\bar{X}=3.75$) และบุคลากรของวิทยาลัยไม่มีเวลาไปรับการถ่ายทอดความรู้จากผู้เชี่ยวชาญในชุมชน ($\bar{X}=3.50$)

วิทยาลัยนาฏศิลปร้อยเอ็ด อาจารย์รับรู้่วิทยาลัยมี 1 รายการที่เป็นปัญหาในระดับมากของวิทยาลัย คือบุคลากรของวิทยาลัยไม่มีเวลาไปรับการถ่ายทอดความรู้จากผู้เชี่ยวชาญในชุมชน ($\bar{X}=3.59$) ในขณะที่ผู้บริหารรับรู้่วิทยาลัยมีรายการที่เป็นปัญหาในระดับมาก 1 รายการเช่นกัน แต่เป็นปัญหาในเรื่องผู้เชี่ยวชาญในชุมชนขาดเทคนิคในการสอน ($\bar{X}=3.67$)

วิทยาลัยนาฏศิลปภาคใต้

โดยภาพรวมอาจารย์และผู้บริหารผู้ตอบแบบสอบถามรับรู้ว่าวิทยาลัยประสบปัญหาด้านการแสวงหาความรู้จากบุคคลและกิจการในท้องถิ่นในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.05$ และ 3.18) เมื่อพิจารณาารข้อพบว่าอาจารย์รับรู้ว่าทุกข้อเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ในขณะที่ผู้บริหารรับรู้ว่า มี 1 รายการ ที่เป็นปัญหาในระดับมาก คือ บุคลากรของวิทยาลัยไม่เห็นความสำคัญของผู้เชี่ยวชาญในชุมชน ($\bar{X}=3.83$) และเมื่อพิจารณาารวิทยาลัยพบว่ามีความแตกต่างในรายการที่เป็นปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุดถึง 2 วิทยาลัย ดังนี้

วิทยาลัยนาฏศิลปนครศรีธรรมราช ผู้บริหารรับรู้ว่า มี 2 รายการที่เป็นปัญหาในระดับมากของวิทยาลัย ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญในชุมชนขาดเทคนิคการสอน ($\bar{X}=3.50$) และบุคลากรของวิทยาลัยไม่มีเวลาไปรับการถ่ายทอดความรู้จากผู้เชี่ยวชาญในชุมชน ($\bar{X}=3.50$) ส่วนเรื่องบุคลากรไม่เห็นความสำคัญของผู้เชี่ยวชาญในชุมชน ซึ่งเป็นปัญหาในระดับมากจากภาพรวมภูมิภาคนั้น เป็นปัญหาในระดับปานกลางของวิทยาลัย

วิทยาลัยนาฏศิลปพัทลุง อาจารย์รับรู้ว่า มี 2 รายการที่เป็นปัญหาในระดับมากเพิ่มเติมจากภาพรวมภูมิภาค ได้แก่ บุคลากรของวิทยาลัยไม่มีเวลาไปรับการถ่ายทอดความรู้จากผู้เชี่ยวชาญในชุมชน ($\bar{X}=3.88$) และผู้เชี่ยวชาญในชุมชนขาดเทคนิคการสอน ($\bar{X}=3.81$) ส่วนผู้บริหารรับรู้ว่า มี 1 รายการ ที่เพิ่มจากภาพรวมคือ ผู้เชี่ยวชาญในชุมชนไม่ให้ความร่วมมือในการถ่ายทอดความรู้ ($\bar{X}=3.50$)

8. ปัญหาด้านการเป็นหน่วยชั้นนำเชิงวิชาการแก่ท้องถิ่น

วิทยาลัยนาฏศิลปภาคกลาง

โดยภาพรวมอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามรับรู้ว่าวิทยาลัยประสบปัญหาด้านการเป็นหน่วยชั้นนำเชิงวิชาการแก่ท้องถิ่นในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.83$) เมื่อพิจารณาารข้อพบว่าอาจารย์รับรู้ว่า มี 1 รายการ ที่เป็นปัญหาในระดับมาก คือ วิทยาลัยไม่สามารถชั้นนำเชิงวิชาการที่นอกเหนือจากด้านดนตรีนาฏศิลป์ตามความต้องการของชุมชนได้ ($\bar{X}=3.87$) นอกจากนั้นเป็นปัญหาในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาารวิทยาลัยพบว่า มี 3 วิทยาลัยที่การรับรู้ของอาจารย์แตกต่างไปจากภาพรวมในบางรายการดังนี้

วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี อาจารย์รับรู้ว่ามีปัญหาในระดับมาก 1 รายการที่เพิ่มจากภาพรวมภูมิภาค คือ วิทยาลัยไม่สามารถชื่อนำเชิงวิชาการได้อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=3.80$)

วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี อาจารย์รับรู้ว่ามีปัญหาในระดับมาก 1 รายการที่เพิ่มจากภาพรวมภูมิภาค คือ วิทยาลัยไม่สามารถชื่อนำเชิงวิชาการได้อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=3.82$)

วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง อาจารย์รับรู้ว่าเรื่องวิทยาลัยไม่สามารถชื่อนำเชิงวิชาการที่นอกเหนือจากด้านดนตรีนาฏศิลป์ตามความต้องการของชุมชนได้ ซึ่งเป็นปัญหาในระดับมากจากภาพรวม เป็นปัญหาในระดับปานกลางของวิทยาลัย

ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารโดยภาพรวมรับรู้ว่าวิทยาลัยประสบปัญหาด้านการเป็นหน่วยชื่อนำเชิงวิชาการแก่ท้องถิ่นในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.40$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มี 2 รายการที่ผู้บริหารรับรู้ว่า เป็นปัญหาในระดับมาก ได้แก่ วิทยาลัยไม่สามารถชื่อนำเชิงวิชาการที่นอกเหนือจากด้านดนตรีนาฏศิลป์ตามความต้องการของชุมชนได้ ($\bar{X}=3.91$) และวิทยาลัยไม่สามารถชื่อนำเชิงวิชาการได้อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=3.50$) นอกจากนั้น เป็นปัญหาในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายวิทยาลัยพบว่า มี 2 วิทยาลัยที่มีการรับรู้ปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุดต่างไปจากภาพรวมภูมิภาคในบางรายการดังนี้

วิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพฯ ผู้บริหารรับรู้ว่าเรื่องวิทยาลัยไม่สามารถชื่อนำเชิงวิชาการได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นปัญหาในระดับมากจากภาพรวมนั้น เป็นปัญหาในระดับปานกลางของวิทยาลัย

วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง ผู้บริหารรับรู้ว่ารายการที่เป็นปัญหาในระดับมากจากภาพรวม เป็นปัญหาในระดับปานกลาง แต่มีรายการที่เป็นปัญหาในระดับมากของวิทยาลัยเพิ่ม 1 รายการ คือ ชุมชนขาดความสนใจในการค้นคว้าข้อมูลเชิงวิชาการด้านดนตรีนาฏศิลป์ที่ทางวิทยาลัยเตรียมไว้บริการ ($\bar{X}=3.50$)

วิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคเหนือ

โดยภาพรวมอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามรับรู้ว่าวิทยาลัยประสบปัญหาด้านการชื่อนำเชิงวิชาการแก่ท้องถิ่นในระดับมาก ($\bar{X}=3.58$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มี 2 รายการที่อาจารย์รับรู้ว่า เป็นปัญหาในระดับมาก ได้แก่ วิทยาลัยไม่สามารถชื่อนำเชิงวิชาการที่นอกเหนือจากด้านดนตรี นาฏศิลป์ตามความต้องการของชุมชน ($\bar{X}=3.91$) และวิทยาลัยไม่สามารถชื่อนำเชิง

วิชาการได้อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=3.66$) นอกจากนั้นเป็นปัญหาในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณา
 ราชวิทยาลัยพบว่าอาจารย์ทุกวิทยาลัยรับรู้ปัญหาและระดับปัญหาเช่นเดียวกับภาพรวมภูมิภาค

ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารโดยรวมทั้งรู้ว่าวิทยาลัยประสบปัญหา
 ด้านการเป็นหน่วยชั้นนำเชิงวิชาการแก่ท้องถิ่นในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.39$) เมื่อพิจารณา
 ราชวิทยาลัยว่ามี 2 ราชการที่ผู้บริหารรับรู้ว่าเป็นปัญหาในระดับมาก คือ วิทยาลัยไม่สามารถชั้นนำ
 เชิงวิชาการที่นอกเหนือจากด้านคนตรี นาคคิดไปตามความต้องการของชุมชน ($\bar{X}=3.78$) และ
 ชุมชนขาดความสนใจการชั้นนำเชิงวิชาการของวิทยาลัย ($\bar{X}=3.56$) นอกจากนั้นเป็นปัญหาใน
 ระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาราชวิทยาลัยพบว่าผู้บริหารทุกวิทยาลัยรับรู้ปัญหาและระดับปัญหา
 เช่นเดียวกับกับภาพรวมภูมิภาค

วิทยาลัยนาฏศิลปภาคอีสาน

โดยภาพรวมอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามรับรู้ว่าเป็นวิทยาลัยประสบปัญหาด้านการ
 เป็นหน่วยชั้นนำเชิงวิชาการแก่ท้องถิ่นในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.32$) เมื่อพิจารณาราชวิทยาลัยว่ามี
 1 ราชการ ที่อาจารย์รับรู้ว่าเป็นปัญหาในระดับมากของวิทยาลัยคือ วิทยาลัยไม่สามารถชั้นนำเชิง
 วิชาการที่นอกเหนือจากด้านคนตรี นาคคิดไปได้ตามความต้องการของชุมชน ($\bar{X}=3.57$) นอกจาก
 นั้นเป็นปัญหาในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาราชวิทยาลัยพบว่า มี 2 วิทยาลัยที่อาจารย์รับรู้
 ปัญหาต่างไปจากภาพรวมภูมิภาคในบางราชการดังนี้

วิทยาลัยนาฏศิลปนครราชสีมา อาจารย์รับรู้ว่าเป็นเรื่องที่วิทยาลัยไม่สามารถชั้นนำ
 เชิงวิชาการที่นอกเหนือจากด้านคนตรี นาคคิดไปได้ตามความต้องการของชุมชนซึ่งเป็นปัญหาใน
 ระดับมากจากภาพรวม เป็นปัญหาในระดับปานกลางของวิทยาลัย

วิทยาลัยนาฏศิลปร้อยเอ็ด อาจารย์รับรู้ว่าเป็นวิทยาลัยประสบปัญหาในระดับมาก
 มากกว่าภาพรวมภูมิภาค 1 ราชการคือ วิทยาลัยไม่สามารถชั้นนำเชิงวิชาการได้อย่างต่อเนื่อง
 ($\bar{X}=3.54$)

ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารโดยรวมทั้งรู้ว่าวิทยาลัยประสบปัญหาใน
 ด้านนี้ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.73$) เมื่อพิจารณาราชวิทยาลัยพบว่าผู้บริหารรับรู้ว่าเป็นปัญหา
 ในระดับปานกลางถึงน้อย

เมื่อพิจารณาการวิจัยพบว่าผู้บริหารของวิทยาลัยนาฏศิลป์นครราชสีมา
 รับรู้ว่าการวิจัยประสบปัญหาในระดับมาก 2 รายการ ได้แก่ ชุมชนขาดความสนใจการขึ้นมาเชิง
 วิชาการของวิทยาลัย ($\bar{X}=4.00$) และชุมชนขาดความสนใจในการค้นคว้าข้อมูลเชิงวิชาการ
 ด้านดนตรี นาฏศิลป์ที่ทางวิทยาลัยเตรียมไว้บริการ ($\bar{X}=3.67$)

วิทยาลัยศิลปภาคใต้

โดยภาพรวมอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามรับรู้ว่าการวิจัยประสบปัญหาด้านการ
 เป็นหน่วยขึ้นมาเชิงวิชาการในระดับมาก ($\bar{X}=3.63$) เมื่อพิจารณาการวิจัยพบว่า มี 3 รายการที่
 อาจารย์รับรู้ว่าเป็นปัญหาในระดับมาก ได้แก่ วิทยาลัยไม่สามารถขึ้นมาเชิงวิชาการที่นอกเหนือ
 จากด้านดนตรี นาฏศิลป์ตามความต้องการของชุมชนได้ ($\bar{X}=3.87$) วิทยาลัยไม่สามารถขึ้นมา
 เชิงวิชาการได้อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=3.65$) และชุมชนขาดความสนใจในการค้นคว้าข้อมูลเชิง
 วิชาการด้านดนตรี นาฏศิลป์ที่วิทยาลัยเตรียมไว้บริการ ($\bar{X}=3.52$) นอกจากนี้เป็นปัญหาใน
 ระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาการวิจัยพบว่าอาจารย์จากวิทยาลัยนาฏศิลป์นครศรีธรรมราช
 รับรู้ว่าการวิจัยประสบปัญหาในระดับมากจากภาพรวมนั้น เป็นปัญหาในระดับปานกลาง
 ของวิทยาลัย และมีปัญหาในระดับมากเพิ่มจากภาพรวม 1 รายการ คือ ชุมชนขาดความสนใจ
 การขึ้นมาเชิงวิชาการของวิทยาลัย ($\bar{X}=3.55$)

ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารโดยรวมรับรู้ว่าการวิจัยประสบปัญหาใน
 ด้านนี้ระดับมาก ($\bar{X}=3.75$) เมื่อพิจารณาการวิจัยพบว่า มี 3 รายการที่ผู้บริหารรับรู้ว่าเป็นปัญหา
 ในระดับมาก ได้แก่ วิทยาลัยไม่สามารถขึ้นมาเชิงวิชาการที่นอกเหนือจากดนตรีนาฏศิลป์ได้ตาม
 ความต้องการของชุมชน ($\bar{X}=4.13$) วิทยาลัยไม่สามารถขึ้นมาเชิงวิชาการได้อย่างต่อเนื่อง
 ($\bar{X}=4.00$) และชุมชนขาดความสนใจการขึ้นมาเชิงวิชาการของวิทยาลัย ($\bar{X}=3.88$) นอกจากนี้
 นั้นเป็นปัญหาในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาการวิจัยพบว่า ผู้บริหารของวิทยาลัยนาฏศิลป์นครศรีธรรมราช
 รับรู้ว่าการวิจัยมีระดับปัญหาในระดับมากเพิ่มจากภาพรวม 1 รายการ คือ ชุมชนขาดความสนใจ
 การค้นคว้าข้อมูลเชิงวิชาการด้านดนตรี นาฏศิลป์ที่ทางวิทยาลัยเตรียมไว้บริการ ($\bar{X}=3.50$)

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนตามความคิดเห็นของอาจารย์และผู้บริหารของวิทยาลัยนาฏศิลป์

จากจำนวนผู้แสดงความคิดเห็นทั้งหมด 321 คน พบว่าอาจารย์และผู้บริหารในแต่ละวิทยาลัยใน 4 ภูมิภาคให้ข้อเสนอแนะที่ไม่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงสรุปรวมข้อเสนอแนะแต่ละด้านในภาพรวม เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชน ดังนี้

แนวทางการพัฒนาโดยรวม

จากข้อเสนอแนะในการพัฒนาวิทยาลัยชุมชนตามความคิดเห็นของอาจารย์และผู้บริหารพบว่า มีข้อเสนอแนะซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่ทั้งอาจารย์และผู้บริหารได้เสนอให้เป็นแนวทางในการพัฒนาตามบทบาทและหน้าที่ทั้ง 8 ด้าน 3 ประเด็น คือ

1. ควรมีการพัฒนาด้านงบประมาณในการดำเนินการอย่างเพียงพอ (f=184)
2. ควรมีการพัฒนาบุคลากรของวิทยาลัยในทุกทาง เช่น ส่งเสริมให้บุคลากรศึกษาคือในระดับสูงกว่าปริญญาตรี เปิดโอกาสให้บุคลากรได้เข้ารับการอบรม ศึกษาคุณ เป็นต้น (f=134)
3. ควรมีการวางแผนการปฏิบัติงานตามบทบาทและหน้าที่แต่ละด้านอย่างชัดเจน พร้อมทั้งชี้แจงแก่บุคลากรเพื่อสร้างความเข้าใจในการปฏิบัติงาน (f=70)

นอกจากนั้นยังมีข้อเสนอแนะซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนาวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนเฉพาะด้าน ดังนี้

1. แนวทางการพัฒนาด้านการสอนนักศึกษา

การบริหาร

- 1.1 จัดการประชุมสัมมนาให้ชุมชนได้ทราบแนวทางการดำเนินงานด้านการสอนนักศึกษาอย่างกว้างขวาง เช่น ประชุมสัมมนาด้านหลักสูตรที่เปิดสอน เป็นต้น (f=4)
- 1.2 เลือกสรรบุคลากรในการปฏิบัติงานตามความเหมาะสมและแจกจ่ายงานอย่างทั่วถึง (f=2)
- 1.3 ส่งเสริมให้มีการประสานงานกันระหว่างผู้ปฏิบัติงานแต่ละฝ่าย (f=2)
- 1.4 กระตุ้นให้บุคลากรเกิดความกระตือรือร้นและเต็มใจที่จะปฏิบัติงาน (f=2)

บุคลากร

1.5 เปิดโอกาสให้ผู้รู้ในชุมชน เข้ามามีบทบาททั้งในการจัดหลักสูตรและ
ด้านการสอนให้มากยิ่งขึ้น (f=4)

1.6 มีการอบรมเทคนิควิธีสอนแก่บุคลากรภายนอกเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ
ในการสอน (f=4)

การเรียนการสอน

1.7 จัดหลักสูตรการสอนให้มีความยืดหยุ่น เช่น เวลาเรียน การ-
ประเมินผล เป็นต้น (f=4)

1.8 กำหนดจุดประสงค์ในการเปิดหลักสูตรให้ชัดเจน โดยเน้นที่การนำไป
ใช้ในชีวิตประจำวัน (f=4)

1.9 พยายามให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะให้มากที่สุด (f=4)

1.10 ควรปลูกจิตสำนึกแก่ผู้เรียนให้เห็นความสำคัญของหลักสูตรทางศิลป
วัฒนธรรมที่เรียนเพื่อป้องกันการสูญเปล่าทางการศึกษา อันอาจเกิดจากการขาดความสนใจใน
การเรียน หรือการลาออกกลางคันของผู้เรียน (f=4)

2. แนวทางการพัฒนาด้านการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมโดยการค้นคว้าวิจัย การบริหาร

2.1 กระตุ้นให้บุคลากรเห็นความสำคัญของการค้นคว้าวิจัย เช่น

2.1.1 ให้มีการสัมมนาบุคลากรระหว่างวิทยาลัยเพื่อแลกเปลี่ยน
ความรู้และประสบการณ์ในการวิจัย (f=14)

2.1.2 จัดเก็บงานวิจัย หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยอย่าง
เป็นระบบเพื่อประโยชน์ในการใช้เป็นแนวทางในการวิจัย
(f=10)

2.1.3 เปิดโอกาสให้บุคลากรทำงานวิจัยได้อย่างกว้างขวางตาม
ความสนใจ (f=10)

2.1.4 ถู่งานวิจัยเป็นผลงานทางวิชาการอย่างชัดเจน (f=8)

- 2.1.5 จัดหาเวลาพิเศษให้กับบุคลากรที่แสดงความจำนงค์ในการ
ทำวิจัย ($f=6$)
- 2.1.6 มีศูนย์คอมพิวเตอร์ ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อความ
สะดวกในการวิจัย ($f=6$)
- 2.2 เสริมแรงแก่บุคลากรโดยการทำวิทยุและกำลังใจตอบแทน ($f=6$)
อื่น ๆ
- 2.3 การจะมีหน่วยงานวิจัยด้านดนตรี นาฏศิลป์ระดับกรมเพื่อเป็นศูนย์
ข้อมูลแก่วิทยาลัยนาฏมิภาค ($f=8$)
- 2.4 การมีการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ดังนี้
- 2.4.1 ความต้องการของตลาดแรงงานในท้องถิ่น เพื่อประโยชน์
ในการเปิดสอนวิชาชีพ ($f=4$)
- 2.4.2 ติดตามผลการนำความรู้จากการฝึกวิชาชีพไปใช้ในชีวิต
ประจำวัน ($f=4$)
- 2.4.3 เพลงโทษ ทำร่ำในนาฏศิลป์ไทย-สากล ($f=4$)
3. แนวทางการพัฒนาด้านการบริการวิชาการแก่ชุมชน
การบริหาร
- 3.1 ประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนรู้จักวิทยาลัยชุมชน ในด้านต่างๆ เช่น ($f=30$)
- 3.1.1 หลักสูตร (มีความแตกต่างจากวิทยาลัยนาฏศิลป์อย่างไร)
- 3.1.2 วุฒิบัตร หรือวุฒิการศึกษาที่จะได้รับเมื่อจบหลักสูตร
- 3.1.3 ระยะเวลาที่ทำการสอน
- 3.2 ดำเนินการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ในชุมชนเพื่อเพิ่ม
ประสิทธิภาพของงาน ($f=10$)
- 3.3 จัดเตรียมอาคาร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างเพียงพอ ($f=8$)
- 3.4 คัดสรรบุคลากรในการปฏิบัติงานตามความสามารถ ($f=8$)
- 3.5 กระตุ้นให้บุคลากรเห็นความสำคัญของงานและเต็มใจที่จะปฏิบัติงาน
($f=8$)

การบริหารชุมชน

- 3.6 การฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นควรคำนึงถึงกลุ่มผู้เรียนทุกเพศ ทุกวัยและคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก (f=12)
- 3.7 หลักสูตรฝึกอบรมควรมีหลากหลายและควรเปิดสอนด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากดนตรีนาฏศิลป์ (f=10)
- 3.8 จัดบุคลากรของวิทยาลัยไปให้ความรู้แก่ชุมชนในบางโอกาส (f=8)
- 3.9 จัดตั้งวิทยาลัยเป็นศูนย์บริการด้านดนตรีนาฏศิลป์โดยการเตรียม เครื่องดนตรีเครื่องแต่งกาย เกปเพลงไว้จำหน่ายแก่ผู้สนใจในชุมชน (f=8)
- 3.10 พยายามจัดหลักสูตรให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในวิถีชีวิตประจำวันได้ (f=4)
- 3.11 พยายามให้บริการชุมชนให้มากที่สุดโดยที่ชุมชนจ่ายค่าตอบแทน น้อยที่สุด (f=4)
- 3.12 บริการทรัพยากรของวิทยาลัย เช่น สนาม หอประชุม แก่ชุมชน อย่างเต็มที่พร้อมกับให้คำแนะนำในการใช้ การดูแลรักษาควบคุมกันไปด้วยเพื่อส่งเสริมให้ชุมชน ร่วมรักษาทรัพยากรของวิทยาลัย (f=4)
- 3.13 ควรมีการจัดนิทรรศการทางวิชาการนอกสถานที่ให้มากยิ่งขึ้น (f=2)

4. แนวทางการพัฒนาด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและชุมชน

การบริหาร

- 4.1 ดำเนินการเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่นมาให้ความรู้ แก่บุคลากร ตลอดจนให้มีการสัมมนา อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อหาแนวทางในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นต่อไป (f=14)
- 4.2 สนับสนุนให้บุคลากรดำเนินการศึกษา ค้นคว้าศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น อย่างจริงจังและนำมารวบรวมให้เป็นระบบ เพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์และสืบทอด (f=10)
- 4.3 คัดสรรบุคลากรที่มีความสามารถตามลักษณะงานเป็นแกนกลางในการปฏิบัติงาน (f=8)

4.4 ปรับลดภาระด้านการจัดการแสดงของวิทยาลัยลง เพื่อให้บุคลากร
มีเวลาในการประดิษฐ์ชุดการแสดงใหม่ ๆ จากการแสดงพื้นบ้านมากขึ้น (f=4)

การเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม

4.5 จัดการแสดงเผยแพร่ทางสถานีวิทยุ และโทรทัศน์โดยเลือกช่วงเวลา
ที่เหมาะสม (f=12)

4.6 ควรมีการประชาสัมพันธ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นอย่างกว้างขวางเพื่อ
จูงใจบุคคลในชุมชนให้เกิดความสนใจ และภูมิใจในศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น (f=10)

4.7 จัดนิพนธ์เป็นเอกสารเผยแพร่ ตลอดจนจัดนิทรรศการทางวิชาการ
(f=8)

4.8 ให้มีการสัมมนา อภิปรายเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อยู่ใน
ความสนใจของชุมชน (f=4)

5. แนวทางการพัฒนาด้านการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง

5.1 ทรายงค์ให้ชุมชนและหน่วยงานในท้องถิ่นเห็นความสำคัญของงาน
เพื่อที่จะได้รับความร่วมมืออย่างเต็มที่ (f=10)

5.2 คัดสรรบุคลากรเพื่อรับผิดชอบงานด้านนี้อย่างเป็นรูปธรรม (f=6)

5.3 ดำเนินการประสานงานให้มีการประชุมตกลงกันระหว่างหน่วยงานใน
ชุมชนกับชุมชนเพื่อการแก้ปัญหาอย่างต่อเนื่องและจริงจัง (f=8)

5.4 วิทยาลัยต้องแสดงความจำนงที่จะดำเนินการด้านนี้ และแสดง
ศักยภาพของวิทยาลัยให้ปรากฏเพื่อให้ชุมชนและหน่วยงานรับรู้ สอมรับ และเห็นความสำคัญของ
วิทยาลัย (f=4)

5.5 ดำเนินการสำรวจปัญหาของท้องถิ่นโดยการใช้แบบสอบถาม (f=4)

6. แนวทางการพัฒนาด้านภาวธัฒนาความรู้ เทคนิควิธีเพื่อพัฒนาท้องถิ่น

6.1 ส่งเสริมการพัฒนาตนเองของบุคลากรทั้งในด้านวิชาการและเทคนิค
อย่างกว้างขวางและทั่วถึง (f=32)

6.2 ให้มีการสัมมนาแลกเปลี่ยนเทคนิควิธีต่าง ๆ ระหว่างบุคลากรใน

แต่ละวิทยาลัย (f=20)

6.3 กระทรวงศึกษาธิการ หรือกรมศิลปากรควรถูกจัดให้มีการอบรมสำหรับบุคลากรตามสมควร โดยเฉพาะการอบรมด้านวิชาชีพ ซึ่งเป็นวิชาชีพที่จำเป็นต้องเปิดสอนในวิทยาลัยชุมชน (f=8)

6.4 กระตุ้นให้บุคลากรเห็นความสำคัญของการพัฒนาตนเอง (f=6)

7. แนวทางการพัฒนาด้านการแสวงหาความรู้จากบุคคลและกิจการในท้องถิ่น

7.1 ควรเชิญผู้เชี่ยวชาญในชุมชนแต่ละสาขามาเป็นอาจารย์พิเศษอย่างสม่ำเสมอ (f=14)

7.2 จัดให้บุคลากรของวิทยาลัยเข้าไปรับการถ่ายทอดความรู้จากผู้รู้ในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ (f=12)

7.3 มอบหมายงานแก่บุคลากรอย่างเป็นรูปธรรม (f=8)

7.4 จัดเก็บข้อมูลที่ได้รับการถ่ายทอดอย่างเป็นระบบ เช่น บันทึกวิดีโอเทป เป็นต้น (f=4)

7.5 จำค่าตอบแทนวิทยากรอย่างเหมาะสม รวดเร็ว (f=4)

7.6 ควรมีการสำรวจความต้องการของชุมชนว่าต้องการความรู้เพิ่มเติมด้านใดบ้าง เพื่อที่ทางวิทยาลัยจะได้พัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ด้านนั้น ๆ แก่ชุมชน (f=4)

8. แนวทางการพัฒนาด้านการเป็นหน่วยงานนำเชิงวิชาการแก่ท้องถิ่น

การบริหาร

8.1 จัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบอย่างเป็นรูปธรรม (f=10)

8.2 ควรดำเนินการประสานงานกับหน่วยงานในชุมชนเพื่อขอขอบเขตการขึ้นนำให้กว้างขวาง (f=6)

8.3 ดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ ได้รับความรอบรู้ขอบเขตการดำเนินงานของวิทยาลัยอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง (f=6)

8.4 หานแนวทางพัฒนาบุคลากรให้สามารถชื่อนำเชิงวิชาการด้านอื่น ๆ ที่
นอกเหนือจากด้านดนตรีและนาฏศิลป์ ($f=4$)

8.5 ทัศนคติของบุคลากรให้เห็นความสำคัญของการชื่อนำเชิงวิชาการ
($f=4$)

การชื่อนำเชิงวิชาการ

8.6 จัดทำเอกสาร แดบบันทึกเสียงหรือวิดีโอทัศนด้านดนตรีนาฏศิลป์เผยแพร่
เพื่อจูงใจให้ชุมชนเกิดความสนใจมากขึ้น ($f=14$)

8.7 ควรมีการสำรวจความต้องการของชุมชนเพื่อจะได้มีแนวทางในการ
ชื่อนำเชิงวิชาการให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนต่อไป ($f=6$)

8.8 จัดตั้งศูนย์ข้อมูลทางวิชาการและจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบด้วย
คอมพิวเตอร์ ตลอดจนจัดหาหนังสือ หรือสื่อต่าง ๆ ด้านดนตรีนาฏศิลป์ทุกแขนงมาเตรียมไว้
บริการให้มากที่สุด ($f=4$)

8.9 จัดอบรมครูประจำการด้านดนตรีนาฏศิลป์ในชุมชนทั้งในระดับประถม
ศึกษาและมีธยมศึกษา ($f=4$)

8.10 ควรมีการจำหน่ายเครื่องแต่งกาย เครื่องดนตรีแก่ชุมชนด้วย โดย
จัดเตรียมบุคลากรให้คำแนะนำ ช่วยเหลือในการใช้ ($f=4$)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยกล่าวได้ว่าการดำเนินการของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชน
ทั้ง 4 ภูมิภาค มีการดำเนินการที่เหมือนและแตกต่างกันไปตามบทบาทและหน้าที่แต่ละด้าน ดังได้
เปรียบเทียบการดำเนินการของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนไว้ในตารางที่ 49

ตารางที่ 49 แสดงบทบาทและหน้าที่ของวิทยาลัยชุมชนที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนแต่ละภูมิภาคดำเนินการเหมือนและแตกต่างกัน

บทบาทและหน้าที่ของวิทยาลัยชุมชนที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนแต่ละภูมิภาคดำเนินการเหมือนกัน	บทบาทและหน้าที่ของวิทยาลัยชุมชนที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนแต่ละภูมิภาคดำเนินการแตกต่างกัน
<ol style="list-style-type: none"> 1. ด้านการบริการวิชาการแก่ชุมชน 2. ด้านการพัฒนาความรู้เทคนิควิธีเพื่อพัฒนาท้องถิ่น 3. ด้านการเป็นหน่วยชี้นำเชิงวิชาการแก่ชุมชน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ด้านการสอนนักศึกษา 2. ด้านการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมโดยการค้าค้นคว้าวิจัย 3. ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและชุมชน 4. ด้านการแสวงหาความรู้จากบุคคลและกิจการในท้องถิ่น

หมายเหตุ: ด้านการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง ไม่ได้ดำเนินการในทุกวิทยาลัย

จากตารางที่ 49 จะเห็นได้ว่าการดำเนินการของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนในแต่ละภูมิภาคนั้นมีบทบาทและหน้าที่ 3 ด้านที่ทุกวิทยาลัยในทุกภูมิภาคดำเนินการเหมือนกัน คือ ด้านการบริการวิชาการแก่ชุมชน ด้านการพัฒนาความรู้เทคนิควิธีเพื่อพัฒนาท้องถิ่นและด้านการเป็นหน่วยชี้นำเชิงวิชาการแก่ท้องถิ่น ส่วนบทบาทและหน้าที่ที่ดำเนินการแตกต่างกันมี 4 ด้าน คือ ด้านการสอนนักศึกษา ด้านการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมโดยการค้าค้นคว้าวิจัย ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและชุมชน และด้านการแสวงหาความรู้จากบุคคลและกิจการในท้องถิ่น ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าในส่วนที่มีความแตกต่างในการดำเนินการนั้นสาเหตุน่าจะมาจากการที่แต่ละวิทยาลัยอยู่ในภูมิภาคที่ต่างกันเป็นสำคัญ โดยที่ความแตกต่างระหว่างภูมิภาคเข้ามาเกี่ยวข้องกับในการดำเนินการอย่างนั้นจะได้กล่าวถึงไปพร้อมกับการอภิปรายผลการวิจัยสภาพของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนตามบทบาทและหน้าที่แต่ละด้านดังต่อไปนี้

ด้านการสอนนักศึกษา

จากผลการวิจัยพบว่า มีเพียง 2 วิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพชั้นระชะชา คือ วิทยาลัยนาฏศิลปกรุงเทพ ซึ่งเป็นวิทยาลัยในภาคกลาง และวิทยาลัยนาฏศิลปร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นวิทยาลัยในภาคอีสาน ทั้งนี้เพราะการเปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพชั้นระชะชาในฐานะวิทยาลัยชุมชนภายในวิทยาลัยนาฏศิลปยังอยู่ในระยะทดลองว่าหลักสูตรวิชาชีพชั้นระชะชาจะเป็นที่ต้องการของชุมชนหรือไม่ และเหตุผลที่เลือกทดลองที่ 2 วิทยาลัยนี้ เพราะเป็นวิทยาลัยที่มีความพร้อมในด้านต่าง ๆ เช่น วัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่และบุคลากรมากกว่าวิทยาลัยอื่น และจากการทดลองหลักสูตรในระชะ 1 ปีการศึกษาที่ผ่านมา มีแนวโน้มว่าหลักสูตรวิชาชีพชั้นระชะชาจะเป็นที่ต้องการของชุมชน เพราะชุมชนเห็นว่าการเรียนหลักสูตรวิชาชีพชั้นระชะชาในวิทยาลัยชุมชนเป็นทางเลือกทางหนึ่งที่จะช่วยเพิ่มวุฒิทางการศึกษากับประชาชนในชุมชนได้ (จิราพร รัตนวราหะ, สัมภาษณ์, 30 สิงหาคม 2539) ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของวิทยาลัยชุมชนในข้อ 3 ที่มุ่งจัดการศึกษาเพื่อยกระดับการศึกษาของประชาชนให้สูงขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2538)

จากหลักสูตรวิชาชีพชั้นระชะชาที่เปิดสอนคือ หลักสูตรวิชาชีพดนตรี-นาฏศิลป์ สาขานาฏศิลป์ในวิทยาลัยนาฏศิลปกรุงเทพ และหลักสูตรวิชาชีพหมอตำ ในวิทยาลัยนาฏศิลปร้อยเอ็ด จะเห็นได้ว่ามีความแตกต่างระหว่างพื้นฐานทางสังคมและวัฒนธรรมชุมชนเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น วิทยาลัยนาฏศิลปกรุงเทพซึ่งตั้งอยู่ในชุมชนเมืองมหานครที่มีสภาพสังคมและวัฒนธรรมที่เปิดรับวัฒนธรรมที่เป็นสากล เช่น ดนตรีสากล นาฏศิลป์สากล มากกว่าวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภูมิภาคอื่น ๆ ดังนั้นลักษณะพื้นฐานทางสังคมและวัฒนธรรมดังกล่าวจึงส่งผลให้วิทยาลัยนาฏศิลปกรุงเทพเลือกเปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพชั้นระชะชาด้านดนตรี-นาฏศิลป์สาขานาฏศิลป์ตามสภาพพื้นฐานของชุมชน ในขณะที่วิทยาลัยนาฏศิลปร้อยเอ็ดเลือกเปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพหมอตำ ซึ่งเป็นอาชีพและศิลปวัฒนธรรมที่เป็นที่นิยมภายในชุมชนทางภาคอีสานโดยเฉพาะในจังหวัดร้อยเอ็ด และจากประเด็นความแตกต่างในการเปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพดังกล่าว อันเนื่องมาจากความแตกต่างทางพื้นฐานสังคมและวัฒนธรรม นำจะกล่าวได้ว่าวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนได้คำนึงการตอบสนองวัตถุประสงค์ของวิทยาลัยชุมชนที่กำหนดให้จัดการศึกษาโดยยึดชุมชนเป็นหลักในระดับหนึ่ง

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลการสำรวจความต้องการของชุมชนในการศึกษาค้นคว้าในหลักสูตรวิชาชีพชั้นระชะชาพบว่า ยังมีวิชาชีพอีกหลากหลายสาขาที่เป็นที่ต้องการของชุมชนนอกเหนือจากสาขาวิชาชีพที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนได้เปิด

สอนไปแล้ว เช่น วิชาวิชชาด้านคอมพิวเตอร์ บัญชี เลขานุการ เป็นต้น (จตุพร รัตนวราหะ, ข้อมูลเพิ่มเติมจากแบบสอบถาม) ประกอบกับผลการทดลองที่มีแนวโน้มว่าหลักสูตรวิชาชีพระยะยาวจะเป็นที่ต้องการของชุมชน ดังนั้นน่าจะเป็นการควรอย่างยิ่งที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนทุกวิทยาลัยจะได้ดำเนินการเปิดหลักสูตรวิชาชีพระยะยาวเพื่อตอบสนองขอบเขตของการบริการชุมชน และเปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพต่าง ๆ ตามความต้องการของชุมชนเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการของชุมชนให้มากยิ่งขึ้นตามนโยบายของวิทยาลัยชุมชนที่มีจุดเน้นให้โปรแกรมต่าง ๆ ที่เปิดสอนในวิทยาลัยจัดขึ้นเพื่อสนองความต้องการทางการศึกษาของผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2538)

ด้านการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมโดยการค้นคว้าวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการในด้านการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมโดยการค้นคว้าวิจัยของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนจะเน้นไปที่การดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาความรู้ในสาขาวิชาด้านนาฏศิลป์ คนตรีโดยการปรับปรุงหรือประดิษฐ์ชุดการแสดงจากการละเล่นหรืออาชีพในชุมชน ทั้งนี้เพราะวิทยาลัยนาฏศิลป์เป็นสถานที่ทำให้ความรู้ด้านนาฏศิลป์ คนตรี ดังนั้นการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาความรู้ในสาขาวิชาจึงต้องมุ่งเน้นไปในด้านดังกล่าวเป็นสำคัญ ซึ่งลักษณะการวิจัยส่วนใหญ่จะเริ่มที่บุคลากรของวิทยาลัย ศึกษาประวัติความเป็นมาของการละเล่นพื้นบ้านในชุมชนและขอรับการถ่ายทอดความรู้จากผู้เชี่ยวชาญในชุมชน จากนั้นจึงนำมาปรับปรุงให้เป็นระบบ สวยงาม หรือถ้าเป็นการประดิษฐ์ชุดการแสดงจากอาชีพในชุมชนก็จะเริ่มที่การศึกษากระบวนการประกอบอาชีพแต่ละขั้นตอน แล้วนำมาประยุกต์ถ่ายทอดกระบวนการต่าง ๆ ด้วยวิธีการทางนาฏศิลป์ จนเกิดเป็นชุดการแสดงใหม่ที่สามารถแสดงออกซึ่งเอกลักษณ์ของชุมชนได้อย่างชัดเจนที่สุด

ในการดำเนินการวิจัยโดยการปรับปรุงหรือประดิษฐ์ชุดการแสดงจากการละเล่นหรืออาชีพในชุมชนของวิทยาลัยนาฏศิลป์ใน 4 ภูมิภาคนั้น ถึงแม้แต่ละวิทยาลัยจะมีวิธีการวิจัยที่เป็นไปในแนวเดียวกันดังได้กล่าวแล้ว แต่ก็พบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจเนื่องจากในรายละเอียดของการวิจัยได้มีความแตกต่างระหว่างภูมิภาคอื่นเนื่องมาจากสภาพพื้นฐานทางสังคมและวัฒนธรรมเข้ามาเกี่ยวข้องกับด้าน กล่าวคือผลการวิจัยพบว่าแต่ละวิทยาลัยมีการศึกษาวิจัยการละเล่นหรืออาชีพในชุมชนแตกต่างกันไปตามสภาพสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนนั้น ๆ

เช่น วิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่ซึ่งเป็นวิทยาลัยในภาคเหนือที่มีอาชีพในชุมชนอาชีพหนึ่งคือ การทำร่ม ชุดการแสดงที่วิทยาลัยประดิษฐ์ขึ้นก็คือ ระบำร่ม ซึ่งถ้าทอดคระบานการทำร่มด้วย วิชาการทางนาฏศิลป์ ในขณะที่วิทยาลัยนาฏศิลป์นครศรีธรรมราชซึ่งเป็นวิทยาลัยในภาคใต้ ประดิษฐ์ชุดการแสดงชุด ระบำชานฉิพา อันเป็นอาชีพภายในชุมชนที่วิทยาลัยตั้งอยู่ เป็นต้น ทั้งนี้จากกล่าวได้ว่ามีปัจจัยสนับสนุนความแตกต่างดังกล่าวถึง 2 ประเด็นคือ จากลักษณะเฉพาะ ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ที่ตั้งกระจายอยู่ในภูมิภาคและชุมชนที่มีความแตกต่างกันเป็นพื้นฐานประเด็น หนึ่ง ประกอบกับลักษณะเฉพาะของวิทยาลัยชุมชนที่เน้นให้การค้าเนินการทุกด้านของวิทยาลัยยึด ชุมชนเป็นหลักอีกประเด็นหนึ่ง ดังนั้นการค้าเนินการของวิทยาลัยนาฏศิลป์ทั้ง 4 ภูมิภาคในการ ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการละเล่นหรืออาชีพในชุมชนจึงเกิดภาพความแตกต่างขึ้นในรายละเอียด ดังกล่าว ซึ่งน่าจะถือได้ว่าเป็นการตอบสนองนโยบายของวิทยาลัยชุมชน และในขณะเดียวกันก็ เป็นการตอบสนองนโยบายของวิทยาลัยนาฏศิลป์ควบคู่กันไป เพราะวิทยาลัยนาฏศิลป์ก็มีนโยบาย ข้อหนึ่งที่กำหนดไว้ว่าวิทยาลัยนาฏศิลป์ต้องทำหน้าที่ส่งเสริม บำรุง ค้นคว้าวิจัยและรวบรวมศิลป วัฒนธรรมด้านดุริยางคนาฏศิลป์ โดยเฉพาะดุริยางคนาฏศิลป์พื้นบ้านในท้องถิ่นที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ ตั้งอยู่ (กองศิลปศึกษา, 2535)

อย่างไรก็ตามนอกจากบทบาทและหน้าที่ด้านการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม โดยการค้นคว้าวิจัยในฐานะวิทยาลัยชุมชนจะมีรูปแบบการวิจัยเพื่อพัฒนาความรู้ในสาขาวิชา ดังที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนได้ดำเนินการแล้วนั้น รูปแบบการวิจัยยังคงรวมถึง การวิจัยเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการแก้ปัญหา ปรับปรุงและพัฒนาประเทศหรือชุมชน เช่น การวิจัยเพื่อพัฒนาอาชีพ เป็นต้น อีกด้วย ดังนั้นโอกาสต่อไปถ้าวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะ วิทยาลัยชุมชนจะได้ดำเนินการวิจัยในรูปแบบดังกล่าวเพิ่มขึ้นด้วย ก็น่าจะยิ่งประโยชน์ให้แก่ ชุมชนได้มากยิ่งขึ้น และถือเป็นการตอบสนองวัตถุประสงค์หลักของวิทยาลัยชุมชนที่ต้องการให้ วิทยาลัยในโครงการวิทยาลัยชุมชนเป็นศูนย์การพัฒนาอาชีพแก่ประชาชนในท้องถิ่นอีกทางหนึ่ง ด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2538)

ด้านการบริการวิชาการแก่ชุมชน

จากผลการวิจัยพบว่าบทบาทด้านบริการวิชาการแก่ชุมชนเป็นบทบาทที่วิทยาลัย นาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนทั้ง 4 ภูมิภาค 12 วิทยาลัย ดำเนินการไม่แตกต่างกันและสามารถ

ดำเนินการตอบสนองนโยบายของวิทยาลัยชุมชนได้อย่างชัดเจนที่สุดทั้งในแง่นโยบายและวิธีการ การตอบสนองในแง่นโยบายก็คือ การที่ทุกวิทยาลัยเปิดอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นด้านดนตรี และนาฏศิลป์ ทั้งนี้เพราะนโยบายของวิทยาลัยชุมชนได้กำหนดให้การเปิดอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นเป็นการบริการวิชาการแก่ชุมชนด้านหนึ่ง ส่วนการตอบสนองในแง่วิธีการก็คือ การที่ทุกวิทยาลัยได้ดำเนินการสำรวจความต้องการของผู้เรียน และมีการเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาชีพในชุมชนเป็นอาจารย์พิเศษตามวิธีการของวิทยาลัยชุมชนที่เน้นให้มีการสำรวจความต้องการของผู้เรียนเพื่อจะได้จัดหลักสูตรให้สนองความต้องการของผู้เรียน และต้องการให้เปิดโอกาสแก่ชุมชนโดยให้ผู้รู้ในชุมชนได้มีโอกาสเผยแพร่ความรู้และสร้างประโยชน์ให้แก่ผู้เรียนในท้องถิ่นคน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2538) นอกจากนี้วิทยาลัยส่วนใหญ่ยังมีการบริการวิชาการในด้านอื่นๆ ด้วย ทั้งการบริการความรู้ทั่วไป ตลอดจนการบริการทรัพยากรของวิทยาลัยและการส่งเสริมและนันทนาการชุมชน เป็นต้น

จากการดำเนินการดังกล่าว เมื่อกลับไปพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับวิทยาลัยนาฏศิลป์ที่ห้พบประเด็นที่น่าสนใจ ซึ่งน่าจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้วิทยาลัยนาฏศิลป์สามารถปฏิบัติหน้าที่ด้านการบริการวิชาการได้อย่างชัดเจน 3 ประเด็นคือ

1. วิทยาลัยนาฏศิลป์มีบุคลากรที่สามารถในด้านดนตรี นาฏศิลป์อยู่เป็นจำนวนมาก

2. การบริการทางวิชาการเป็นบทบาทและหน้าที่หลักของวิทยาลัยนาฏศิลป์อยู่แล้วตามที่ระบุไว้ในหน้าที่หลักข้อที่ 3 ว่า "ทำหน้าที่บริการวิชาการด้านดุริยางค-นาฏศิลป์แก่ภาครัฐบาลและเอกชน" (กองศิลปศึกษา, 2535)

และ 3. จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่พบว่าอาจารย์และผู้บริหารส่วนใหญ่ของวิทยาลัยนาฏศิลป์มีความเข้าใจและปฏิบัติหน้าที่ด้านการบริการวิชาการแก่ชุมชนมากที่สุด

ด้วยความพร้อมในด้านบุคลากร ประกอบกับบุคลากรมีความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่อย่างชัดเจน และได้ปฏิบัติหน้าที่บริการวิชาการแก่ชุมชนอยู่แล้วดังกล่าว จึงน่าจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้วิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนสามารถปฏิบัติหน้าที่ด้านการบริการวิชาการแก่ชุมชนได้อย่างเต็มที่ ถึงแม้จะเป็นเนื่องการให้บริการวิชาการด้านดนตรีและนาฏศิลป์เป็นหลัก โดยไม่ได้บริการในศาสตร์แขนงอื่น ๆ ก็ยังถือได้ว่าสอดคล้องกับเป้าหมายหลักของวิทยาลัยชุมชน

ในระยะต้นที่ไม่ได้มุ่งหวังให้สถาบันที่เข้าร่วมโครงการวิทยาลัยชุมชนบริการวิชาการทุกด้านตามความต้องการของชุมชน หากแต่ต้องการเพียงให้เห็นแต่ละวิทยาลัยเริ่มดำเนินการบริการวิชาการแก่ชุมชนตามศักยภาพของวิทยาลัยเป็นสำคัญ (วิมล เคากลิ่น, สัมภาษณ์, 29 กุมภาพันธ์ 2539) และเป็นไปตามข้อเสนอนะของ บี มาลา, จอห์นสัน (2527) ที่เสนอนะให้วิทยาลัยชุมชนเปิดบริการวิชาการแก่ชุมชนโดยเฉพาะด้านวิชาชีพที่เปิดสอนโดยคำนึงถึงคุณวุฒิของครู อาจารย์ ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการและเครื่องมือ อุปกรณ์ ตลอดจนเครื่องมืออื่น ๆ (วิจิตร จันทรากุล, ถอดความและเรียบเรียง)

ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและชุมชน

จากผลการวิจัยพบว่าบทบาทด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและชุมชน เป็นอีกบทบาทหนึ่งที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนทุกแห่งดำเนินการตอบสนองตามนโยบายของวิทยาลัยชุมชนได้มากที่สุด ทั้งด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมโดยการอนุรักษ์ และการพัฒนาศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น ซึ่งทำให้เกิดภาพความแตกต่างระหว่างภูมิภาคขึ้นด้วย เพราะศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นในแต่ละภูมิภาคที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ตั้งอยู่มีความแตกต่างกัน เช่น วิทยาลัยในภาคกลางก็จะอนุรักษ์ฟื้นฟูศิลปพื้นบ้านของภาคกลาง ได้แก่ เพลงฉ่อย ลำตัด ฯลฯ ในขณะที่วิทยาลัยในภาคเหนือก็อนุรักษ์ฟื้นฟูการละเล่นประเภทฟ้อนต่างๆ ที่เป็นการละเล่นพื้นบ้านในภูมิภาค เป็นต้น หรือในด้านของการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ซึ่งสาเหตุสำคัญที่ส่งผลให้วิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนสามารถปฏิบัติหน้าที่ด้านนี้ได้เป็นอย่างดีนั้นก็เนื่องมาจะเป็นเพราะการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมเป็นหน้าที่หลักของวิทยาลัยนาฏศิลป์อยู่แล้ว ดังวัตถุประสงค์และภาระหน้าที่ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ที่กรมศิลปากรกำหนดไว้ในข้อ 2 และ 4 ดังนี้ (กรมศิลปากร, 2534)

2. ศึกษาวิเคราะห์ วิจัย ค้นคว้า รวบรวมข้อมูล เพื่ออนุรักษ์พัฒนาศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและพื้นบ้าน ด้านดนตรีนาฏศิลป์..

4. ให้วิทยาลัยนาฏศิลป์เป็นหน่วยจัดแสดงเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมด้านนาฏศิลป์ ดนตรี...

และด้วยเหตุที่บทบาทและหน้าที่ในฐานะวิทยาลัยชุมชนในด้านนี้มีความสอดคล้องกับบทบาทของวิทยาลัยนาฏศิลป์ซึ่งปฏิบัติอยู่แล้ว ดังนั้นน่าจะเป็นโอกาสดีที่สำนักงานโครงการวิทยาลัยชุมชนจะได้ใช้ประโยชน์จากประเด็นดังกล่าวให้เกิดประโยชน์และตอบสนองนโยบายของ

วิทยาลัยชุมชนให้มากที่สุด โดยการกำหนดบทบาทของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนใน ด้านนี้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น และให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าด้วยเหตุ ที่เป็นบทบาทในแนวทางเดียวกับบทบาทที่ได้ปฏิบัติอยู่เสมอ วิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัย ชุมชนน่าจะปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดประสิทธิภาพตามความมุ่งหวังของวิทยาลัยชุมชนได้

ด้านการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง

จากผลการวิจัยพบว่า ทุกวิทยาลัยใน 4 ภูมิภาค ยังไม่ได้ดำเนินการตาม บทบาทและหน้าที่ในด้านนี้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบทบาทและหน้าที่ของวิทยาลัยชุมชนด้านการศึกษา วิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง มีขอบเขตที่แตกต่างไปจากบทบาทและหน้าที่เดิมของ วิทยาลัยนาฏศิลป์อย่างมาก ดังนั้นการที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนจะปฏิบัติหน้าที่ใน ด้านนี้จึงยังคงต้องอาศัยเวลาและเตรียมความพร้อมให้มาก ทั้งในด้านแผนงาน บุคลากร และ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำ ความเข้าใจกับบทบาทและหน้าที่ในด้านนี้อย่างชัดเจน เพราะจาก ผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่าบุคลากรส่วนใหญ่ยังขาดความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ด้านการศึกษา วิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง และหน่วยงานที่น่าจะช่วยในการเตรียมความพร้อมให้กับ วิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนได้ก็คือ สำนักงานโครงการวิทยาลัยชุมชนและกรมศิลปากร ซึ่งอาจดำเนินการได้โดยการประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจแก่บุคลากรเกี่ยวกับบทบาทและ หน้าที่ ตลอดจนชี้แนะแนวทางการปฏิบัติงานหรือจัดสรรงบประมาณสำหรับการดำเนินการอย่าง เพียงพอ เป็นต้น

ด้านการพัฒนาความรู้เทคนิควิชาชีพเพื่อพัฒนาท้องถิ่น

จากผลการวิจัยพบว่าทุกวิทยาลัยใน 4 ภูมิภาคดำเนินการสนองตอบนโยบาย ของวิทยาลัยชุมชนในด้านนี้ด้วยการพัฒนาอาคาร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ของวิทยาลัยเพื่อเตรียม ความพร้อมในการให้บริการชุมชนในด้านต่าง ๆ เช่น การจัดกิจกรรม การฝึกอบรม เป็นต้น และในขณะเดียวกันก็มีการพัฒนาบุคลากรของวิทยาลัยไปพร้อมกันโดยทำให้โอกาสแก่บุคลากร ในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ส่งเสริมการเข้ารับการฝึกอบรม ศึกษาผลงาน และอื่น ๆ ที่เป็น เช่นนี้น่าจะเป็นเพราะทุกวิทยาลัยมีแนวคิดตรงกันว่า การพัฒนาวิทยาลัยและบุคลากรด้วยวิธีการ ดังกล่าวจะช่วยทำให้วิทยาลัยมีความพร้อมและสามารถให้บริการแก่ชุมชนได้อย่างเต็มที่ และเมื่อ

ประชาชนในชุมชนได้รับการพัฒนาด้วยการให้บริการต่าง ๆ ของวิทยาลัย ก็จะส่งผลดีต่อการพัฒนาท้องถิ่นต่อไป

จากการดำเนินการดังกล่าวจะเห็นได้ว่าไม่มีความแตกต่างระหว่างภูมิภาค ภูมิภาคเข้ามาเกี่ยวข้อง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบทบาทและหน้าที่ด้านนี้มีขอบเขตที่เป็นกลาง ดังนั้นไม่ว่าจะเป็นภูมิภาคใด วิทยาลัยใด จึงสามารถดำเนินการได้เช่นเดียวกัน และทุกวิทยาลัยสามารถปฏิบัติได้เพราะเป็นแนวปฏิบัติที่ทุกสถาบันต้องพัฒนาตนเองอยู่แล้ว ซึ่งกิจกรรมการพัฒนาคณากรเท่าที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ได้ปฏิบัติในฐานะวิทยาลัยชุมชนดังกล่าวก็เป็นไปตามข้อเสนอแนะในการพัฒนาคณากรส่วนหนึ่งของ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ (2529) ที่เสนอว่ากิจกรรมที่ผู้บริหารควรจัดให้มีเพื่อการพัฒนาบุคลากรคือ การเปิดโอกาสให้ครูได้ดูการสาธิตการสอน การส่งครูไปร่วมในการอบรมต่าง ๆ ตลอดจนสนับสนุนให้ครูไปศึกษาเพิ่มเติม และนำครูไปทัศนศึกษาสถานที่ที่จะให้ความรู้ทางวิชาการเพิ่มเติมและเป็นประสบการณ์จริง ๆ แก่ครู เป็นต้น ซึ่งนอกจากกิจกรรมการพัฒนาคณากรดังกล่าวแล้วนั้นยังมีกิจกรรมด้านอื่น ๆ ที่ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ ได้เสนอไว้เพื่อการพัฒนาบุคลากร อาทิ จัดให้มีการบริการทางด้านการสอน โดยการแนะนำการใช้หรือผลิตวัสดุทัศนูปกรณ์ แนะนำ ชี้แจงแหล่งวัสดุและวิทยากรภายนอก จัดให้มีสัปดาห์แห่งความก้าวหน้าทางวิชาการ จัดให้มีกลุ่มอภิปรายย่อย ๆ ตามความสนใจของครูซึ่งอาจเป็นการอภิปรายเกี่ยวกับเรื่องการสอน มีการรับวารสารทางวิชาการต่าง ๆ ไว้ให้ครูได้ศึกษา ค้นคว้า ฯลฯ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าทางวิทยาลัยน่าจะพิจารณาดำเนินการจัดกิจกรรมดังกล่าวเพื่อการพัฒนาบุคลากรของวิทยาลัยต่อไป

ด้านการแสวงหาความรู้จากบุคคลและกิจการในท้องถิ่น

จากผลการวิจัยพบว่า วิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนทุกวิทยาลัยได้ดำเนินการในด้านการแสวงหาความรู้จากบุคคลและกิจการในท้องถิ่นในแนวทางเดียวกัน โดยการส่งบุคลากรไปรับบริการถ่ายทอดความรู้จากผู้เชี่ยวชาญในชุมชน และเชิญผู้เชี่ยวชาญในชุมชนมาเป็นอาจารย์พิเศษด้านวิชาชีพภายในวิทยาลัย แต่อย่างไรก็ตามเนื่องจากวิทยาลัยนาฏศิลป์แต่ละแห่งใน 4 ภูมิภาค มีความแตกต่างกันด้วยพื้นฐานทางสังคมและวัฒนธรรมของชุมชน ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการดำเนินการในด้านนี้มีความแตกต่างระหว่างภูมิภาคเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย โดยสังเกตได้จากวิชาชีพที่บุคลากรของวิทยาลัยไปรับบริการถ่ายทอดหรือวิชาชีพที่

ผู้เชี่ยวชาญในชุมชนเข้ามาเป็นอาจารย์พิเศษ ซึ่งจะเข้าไปตามสภาพทางสังคมของชุมชน เช่น ในวิทยาลัยนาฏศิลป์ก็ลงมือการเล่นลิเกป่าอยู่ในชุมชน ดังนั้นผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาชีพในชุมชนที่วิทยาลัยจะแสวงหาความรู้ได้จึงเป็นผู้เชี่ยวชาญในวิชาชีพด้านการแสดงลิเกป่า เป็นต้น

จากการดำเนินการดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะได้ว่าวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนได้ตอบสนองนโยบายของวิทยาลัยชุมชนแล้วในระดับหนึ่ง ในส่วนของการแสวงหาความรู้จากบุคคลในท้องถิ่นตามนโยบายที่กำหนดไว้ว่า วิทยาลัยในโครงการวิทยาลัยชุมชนควรใช้บุคลากรในชุมชนเป็นวิทยากรพิเศษหรืออาจเชิญผู้รู้มาจากแหล่งต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อให้สาขาวิชาชีพที่เปิดสอนในวิทยาลัยชุมชนหลากหลายและกว้างขวาง (วิมล เตากลั่น, สัมภาษณ์, 28 กุมภาพันธ์ 2539) แต่ในส่วนของการแสวงหาความรู้จากกิจการหรือสถานประกอบการในท้องถิ่นจากผลการวิจัยยังไม่พบว่าวิทยาลัยใดดำเนินการ ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะวิทยาลัยส่วนใหญ่เปิดสอนเฉพาะหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นซึ่งมีเวลาน้อยจึงไม่สามารถพาผู้เรียนไปฝึกงานหรือดูงานในสถานประกอบการได้ ส่วนวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะยาว เช่น วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ดที่มีโครงการจะพานักศึกษาไปฝึกแสดงหมอลำบนเวทีแสดงจริง ก็เพิ่งจะเปิดสอนได้เพียง 1 ปีการศึกษา ยังไม่ถึงเวลาที่จะไปแสวงหาความรู้ในสถานประกอบการ ดังนั้นการดำเนินการในด้านการแสวงหาความรู้จากบุคคลและกิจการในท้องถิ่นของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชน จึงปฏิบัติได้เพียงการแสวงหาความรู้จากบุคคลในท้องถิ่นเท่านั้น

ด้านการเป็นหน่วยรับแจ้งวิชาการแก่ท้องถิ่น

จากผลการวิจัยพบว่า ทุกวิทยาลัยใน 4 ภูมิภาค ดำเนินการในด้านนี้ไม่แตกต่างกันโดยการเป็นศูนย์ข้อมูลทางวิชาการด้านดนตรี นาฏศิลป์แก่ชุมชน และส่งบุคลากรไปให้คำแนะนำด้านดนตรี นาฏศิลป์แก่หน่วยงานราชการในชุมชนควบคู่กันไป ซึ่งน่าจะกล่าวได้ว่าวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนได้ตอบสนองนโยบายของวิทยาลัยชุมชนแล้ว หากแต่เป็นเพียงการตอบสนองในระดับหนึ่งเท่านั้น เพราะจากการดำเนินการจะเห็นได้ว่าวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนได้ยื่นแจ้งวิชาการเฉพาะด้านดนตรีและนาฏศิลป์โดยไม่ได้มีการยื่นแจ้งวิชาการในศาสตร์แขนงอื่น ๆ ตามที่นโยบายระยะยาวของวิทยาลัยชุมชนกำหนดไว้ ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะมีเหตุผลสำคัญที่ทำให้วิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนยื่นแจ้งวิชาการได้เฉพาะด้านดนตรีและนาฏศิลป์ 2 ประการ คือ

1. เพราะบุคลากรของวิทยาลัยมีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพดังกล่าว เป็นส่วนใหญ่ การนำเสนอเชิงวิชาการในระยะแรก ๆ จึงมีเพียงด้านดนตรีและนาฏศิลป์เป็นหลัก

2. เนื่องจากความคาดหวังของหน่วยงานหรือบุคคลส่วนใหญ่ที่มีก็จะจำกัด ว่าวิทยาลัยนาฏศิลป์เป็นเพียงสถาบันที่เชี่ยวชาญในด้านดนตรีและนาฏศิลป์เท่านั้น จึงส่งผลให้การร้องขอการนำเสนอเชิงวิชาการของชุมชนจากวิทยาลัยนาฏศิลป์เป็นเพียงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับด้านดนตรี และนาฏศิลป์

ดังนั้นแนวทางหนึ่งที่น่าจะช่วยให้วิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชน สามารถปฏิบัติหน้าที่ด้านนี้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงน่าจะอยู่ที่การประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนได้ รู้และเข้าใจถึงบทบาทและหน้าที่ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อประโยชน์ในการขยายความคาดหวังของชุมชนที่มีต่อวิทยาลัยนาฏศิลป์ให้กว้างออกไปจากความ คาดหวังเดิม อันจะส่งผลให้การร้องขอการนำเสนอเชิงวิชาการของชุมชนจากวิทยาลัยนาฏศิลป์ใน ฐานะวิทยาลัยชุมชนขยายขอบเขตออกไปจากด้านดนตรีและนาฏศิลป์ และในขณะเดียวกันวิทยาลัย นาฏศิลป์หรือหน่วยงานต้นสังกัดก็ควรที่จะพัฒนาบุคลากรของวิทยาลัยให้มีความเชี่ยวชาญในศาสตร์ ด้านอื่น ๆ คาบคู่กันไปด้วย เพื่อประโยชน์ในการนำเสนอเชิงวิชาการด้านอื่น ๆ ตามความต้องการ ของชุมชนต่อไป

ปัญหาของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนในภูมิภาคต่างกัน

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนตาม การรับรู้ของอาจารย์และผู้บริหารของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภูมิภาคต่างกัน พบว่ามีประเด็นปัญหา ในระดับมากถึงมากที่สุดหลายด้าน และในขณะเดียวกันยังพบว่ามีประเด็นปัญหาที่อาจารย์และ ผู้บริหารรับรู้ในระดับที่แตกต่างกันบ้าง ซึ่งถ้าประเด็นใดที่ผู้วิจัยเห็นว่าความแตกต่างในการรับรู้ เกิดจากมุมมองของภาระหน้าที่ที่ต่างกันก็จะได้อภิปรายไปพร้อมกับการอภิปรายปัญหาของวิทยาลัย นาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนตามบทบาทและหน้าที่รายด้าน ดังนี้

ด้านการสอนนักศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า ประเด็นปัญหาที่อาจารย์และหรือผู้บริหารวิทยาลัยนาฏศิลป์ กรุงเทพมหานครและวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรระยะยาว รับรู้ตรงกันว่า

เป็นปัญหาในระดับมากมีทั้งหมด 11 รายการ ซึ่งสามารถจัดประเภทของปัญหาได้ 3 ประเภท คือ ประเภทของปัญหาที่เกี่ยวกับงบประมาณ มี 2 รายการ ได้แก่ ระเบียบการใช้จ่ายงบประมาณไม่เอื้อต่อการจ่ายค่าตอบแทนวิทยากร และการขาดงบประมาณในการสำรวจความต้องการของผู้เรียน ในประเด็นปัญหาเรื่องระเบียบการใช้จ่ายงบประมาณไม่เอื้อต่อการจ่ายค่าตอบแทนวิทยากรนั้น จากการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมพบว่าสาเหตุหลักของปัญหาดังกล่าวเกิดจากรายการระเบียบการใช้จ่ายงบประมาณตามระเบียบของกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ที่กำหนดให้ค่าตอบแทนในการสอนภาคปฏิบัติ 2 ชั่วโมงเท่ากับค่าตอบแทนในการสอนภาคทฤษฎี 1 ชั่วโมง ซึ่งทำให้ค่าตอบแทนสำหรับวิทยากรที่เข้ามาสอนในภาคปฏิบัติน้อยกว่าที่ควรจะได้รับ จนทำให้อาจารย์และผู้บริหารรับรู้ว่าเป็นปัญหาในการดำเนินการ (จิราพร รัตนาราช, สัมภาษณ์, 30 สิงหาคม 2539) จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยเห็นว่าควรปรับระเบียบการใช้จ่ายงบประมาณให้สามารถจ่ายค่าตอบแทนในการสอนภาคปฏิบัติเท่ากับภาคทฤษฎีได้ น่าจะเป็นวิธีหนึ่งที่จะแก้ปัญหาได้ นอกจากนี้ปัญหาเรื่องการขาดงบประมาณในการสำรวจความต้องการของผู้เรียนซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในการสำรวจความต้องการของผู้เรียนตามวิธีการของวิทยาลัยชุมชนนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะเป็นเพราะในการสำรวจความต้องการของผู้เรียนต้องใช้ค่าใช้จ่ายมากทั้งในด้านการจัดพิมพ์แบบสำรวจและการออกสำรวจ ดังนั้นถ้าจะมีการจัดสรรงบประมาณให้กับวิทยาลัยเพิ่มขึ้นเพื่อใช้ในการสำรวจความต้องการของชุมชน ก็น่าจะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะพัฒนาวิทยาลัยให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ในฐานะวิทยาลัยชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประเภทของปัญหาที่เกี่ยวกับหลักสูตรและบุคลากร มี 2 รายการ ได้แก่ ขาดบุคลากรในการสำรวจความต้องการของผู้เรียนและการไม่ได้รับความร่วมมือจากชุมชนในการออกแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าในประเด็นแรกน่าจะเป็นเพราะบุคลากรของวิทยาลัยนาฏศิลป์มีภาระหน้าที่เดิมมากอยู่แล้วทั้งด้านการสอนและการจัดการแสดง ดังนั้นจึงหาบุคลากรที่ว่างพอที่จะช่วยสำรวจความต้องการของผู้เรียนได้ยาก จนทำให้วิทยาลัยต้องประสบปัญหาขาดบุคลากรในการสำรวจความต้องการของผู้เรียนดังกล่าว ส่วนปัญหาในประเด็นหลังผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะเกิดจากการที่วิทยาลัยชุมชนเป็นความแปลกใหม่สำหรับชุมชนจึงยังคงขาดความเข้าใจและไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร ดังนั้นแนวทางแก้ปัญหาจึงน่าจะอยู่ที่การประชาสัมพันธ์วิทยาลัยชุมชนให้ชุมชนได้รับทราบอย่างชัดเจน ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการขอความร่วมมือในการออกแบบสำรวจหรืออาจขอความร่วมมือในการสำรวจความต้องการได้สักทางหนึ่งด้วย

ประเภทของปัญหาที่เกี่ยวกับด้านการเรียนการสอน พบว่ามีปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอ 1 รายการ ซึ่งน่าจะเป็นเพราะในหลักสูตรวิชาชีพระยะยาวที่เปิดสอนนั้นมี หลักสูตรหนึ่งที่จำเป็นต้องใช้วัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติ ได้แก่ หลักสูตรดนตรีสากล และ วิทยาลัยมีอยู่จำนวนจำกัด จึงทำให้เกิดปัญหาวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอดังกล่าว และปัญหาเกี่ยวกับผู้เรียน 6 รายการ ได้แก่ ผู้เรียนลาออกกลางคัน เช่น หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ดที่ต้องปิดหลักสูตรในภาคเรียนที่ 2 เพราะไม่มีนักศึกษา ซึ่งงานวิจัยของ ปราณี ทองคำ (2524) ก็พบว่าวิทยาลัยชุมชนเกิดได้ประสบปัญหาการลาออกของนักศึกษาเช่นกัน ผู้เรียนขาดความเข้าใจหลักสูตร จากการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมพบว่าประเด็นสำคัญก็คือ ผู้เรียนส่วนใหญ่มักจะเข้าใจว่ามีการเรียนเฉพาะภาคปฏิบัติเท่านั้น ไม่ต้องเรียนภาคทฤษฎี (เอนก นิคมกักดี, สัมภาษณ์, 13 สิงหาคม 2539) ผู้เรียนขาดความกระตือรือร้นในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิเศษ บุญอยู่ (2532) ที่พบว่า ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพื้นฐานวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ปัญหาหนึ่งคือ ผู้เรียนขาดความกระตือรือร้นในการเรียนเช่นกัน ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าปัญหาทั้ง 3 ประเด็น คือ ผู้เรียนลาออกกลางคัน ผู้เรียนขาดความเข้าใจหลักสูตรและปัญหาผู้เรียนขาดความกระตือรือร้นในการเรียน น่าจะเป็นปัญหาที่สืบเนื่อง กล่าวคือ เมื่อผู้เรียนขาดความเข้าใจในหลักสูตร ดังเช่นข้อมูลเพิ่มเติมที่พบว่าผู้เรียนเข้าใจว่าไม่ต้องเรียนภาคทฤษฎีนั้น เมื่อเข้าเรียนจริงแล้วผู้เรียนพบว่าต้องมีการเรียนภาคทฤษฎีควบคู่กับภาคปฏิบัติ จึงอาจเกิดความไม่พึงพอใจจนทำให้ขาดความกระตือรือร้นในการเรียน และอาจลาออกจากการเรียนไปในที่สุดดังปัญหาที่เกิดขึ้น และนอกจาก 3 ประเด็นปัญหาดังกล่าวยังพบว่ามีประเด็นปัญหาเกี่ยวกับผู้เรียนอีก คือ ผู้เรียนขาดทักษะในการเรียนภาคปฏิบัติ และผู้เรียนขาดเรียนบ่อย ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า ปัญหาผู้เรียนขาดทักษะในการเรียนภาคปฏิบัติที่น่าจะเป็นปัญหาที่สืบเนื่องมาจากการที่ผู้เรียนขาดบ่อย ทั้งนี้เพราะในการเรียนเกี่ยวกับวิชาชีพจำเป็นต้องใช้เวลาในการฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะในวิชาชีพที่เรียน ดังนั้นการที่ผู้เรียนขาดเรียนบ่อยจึงน่าจะเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาผู้เรียนขาดทักษะในการเรียนภาคปฏิบัติดังกล่าว ส่วนปัญหาในระดับมากอีกรายการหนึ่งพบในการจัดการเรียนการสอนคือ ผู้เรียนมีน้อยจนไม่สามารถเปิดสอนได้ ซึ่งถือว่าเป็นปัญหาสำคัญเพราะถ้าวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนยังคงประสบปัญหาผู้เรียนมีน้อยจนไม่สามารถเปิดสอนได้ต่อไป วิทยาลัยก็จะไม่สามารถดำเนินการสนองตอบบทบาทและหน้าที่ด้านการสอนนักศึกษาได้ เพราะไม่มีผู้เรียน

อย่างไรก็ตามจากข้อมูลเพิ่มเติมจากแบบสอบถามพบว่า สาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้วิทยาลัยต้องประสบปัญหาผู้เรียนมีน้อยจนไม่สามารถเปิดสอนได้ก็คือ เนื่องจากวิทยาลัยมีความพร้อมในการเปิดสอนเฉพาะหลักสูตรวิชาชีพด้านคนตรี นาฏศิลป์เท่านั้น ในขณะที่ชุมชนมีความต้องการเรียนวิชาชีพด้านอื่น ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ เลขนานการ เป็นต้น ดังนั้นจึงมีจำนวนผู้ที่ต้องการเรียนในสาขาวิชาที่เปิดสอนน้อยจนไม่สามารถเปิดสอนได้ดังกล่าว

จากปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่าแนวทางการแก้ปัญหาผู้เรียนลาออกกลางคัน ผู้เรียนขาดเรียนบ่อย และขาดความกระตือรือร้นในการเรียนน่าจะอยู่ที่การทำความเข้าใจกับตัวผู้เรียนให้เข้าใจและเห็นความสำคัญของหลักสูตรวิชาชีพที่เปิดสอน ดังข้อเสนอแนะของบุคลากรในวิทยาลัยนาฏศิลป์ที่เสนอให้มีการปลูกจิตสำนึกแก่ผู้เรียนให้เห็นความสำคัญของหลักสูตรวิชาชีพที่เรียน เพื่อป้องกันการสูญเปล่าทางการศึกษาอันอาจเกิดจากการขาดความสนใจเรียนหรือการลาออกกลางคันของผู้เรียน ส่วนปัญหาที่ผู้เรียนขาดทักษะในการเรียนภาคปฏิบัตินั้น แนวทางการแก้ไขน่าจะอยู่ที่การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกทักษะการปฏิบัติให้มากที่สุดตามวิธีการของวิทยาลัยชุมชนที่มุ่งให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์จากการฝึกปฏิบัติ เป็นสำคัญ และในประเด็นปัญหาที่มีผู้เรียนน้อยนั้น วิธีที่น่าจะแก้ปัญหาก็คือการประชาสัมพันธ์หลักสูตรของวิทยาลัยชุมชนสู่ชุมชนอย่างกว้างขวางเพื่อประโยชน์ในการจูงใจให้ประชาชนสนใจหลักสูตรวิชาชีพพระธิดามากขึ้น และขณะเดียวกันก็ควรมีการเปิดสอนในสาขาวิชาชีพที่ตรงกับความต้องการของชุมชนเป็นสำคัญ

นอกจากประเด็นปัญหา 11 รายการดังกล่าวได้กล่าวแล้วนั้นยังพบว่า มีประเด็นปัญหาในระดับมากที่แสดงความแตกต่างระหว่างภูมิภาคอีก 2 รายการ คือ วิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพฯ ซึ่งเป็นวิทยาลัยในภาคกลางประสบปัญหา หลักสูตรไม่สอดคล้องกับอาชีพในชุมชน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพฯ อยู่ในชุมชนเมืองมหานครและเป็นเมืองหลวงที่มีความเจริญก้าวหน้า มีความหลากหลายในสาขาอาชีพ ดังนั้นการที่จะเปิดสอนหลักสูตรที่สอดคล้องกับอาชีพในชุมชนอย่างทั่วถึงทุกอาชีพจึงเป็นไปได้ยากจนทำให้เกิดการรับรู้ว่าเป็นประเด็นดังกล่าวเป็นปัญหาในการดำเนินการ ส่วนวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ดประสบปัญหา ขาดบุคลากรในการสอนวิชาชีพ เนื่องจากวิชาชีพที่เปิดสอนตามความต้องการของชุมชนคือ วิชาชีพหมอลำซึ่งเป็นนาฏศิลป์พื้นบ้านที่บุคลากรของวิทยาลัยไม่สามารถสอนได้ แต่อย่างไรก็ตามจากข้อมูลเพิ่มเติมในแบบสอบถามก็พบว่าทางวิทยาลัยได้ดำเนินการแก้ปัญหาดังกล่าวแล้วด้วยการเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาชีพ

หมอลำในชุมชนเป็นอาจารย์พิเศษ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับหลักการของ วิทยาลัยชุมชนที่มุ่งให้ผู้มีความรู้ในชุมชนได้มีโอกาสเผยแพร่ความรู้และสร้างประสบการณ์แก่ท้องถิ่น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2538)

ด้านการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมโดยการค้นคว้าวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า มีประเด็นปัญหาที่อาจารย์และผู้บริหารทุกภูมิภาครับรู้ว่าเป็นปัญหามาก 1 ประเด็น ได้แก่ การขาดงบประมาณในการค้นคว้าวิจัย และปัญหาเช่นนี้ก็เกิดขึ้นสถาบันอุดมศึกษาอื่น ดังผลการวิจัยของ สุนทรีย์ จิตดิษฐ์ชัย (2538) ที่พบว่า ปัญหาหนึ่งในการส่งเสริมการวิจัยในมหาวิทยาลัยคือ ทุนอุดหนุนวิจัยจากเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยมีจำกัด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมภพ เพ็ญจันทร์ (2534) ที่พบว่า ปัญหาในการศึกษา วิจัยนาฏศิลป์พื้นบ้านของอาจารย์วิทยาลัยนาฏศิลป์ที่สำคัญที่สุดคือ ขาดงบประมาณ ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่าสาเหตุน่าจะเป็นเพราะในการดำเนินการวิจัยต้องใช้ค่าใช้จ่ายสูง เช่น ค่าวัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ ค่าพาหนะในการเดินทางไปเก็บข้อมูล เป็นต้น ในขณะที่ได้งบประมาณจำกัด ดังนั้นบุคลากรในวิทยาลัยจึงรับรู้ว่าการขาดงบประมาณในการค้นคว้าวิจัย

นอกจากประเด็นปัญหาดังกล่าว ยังมีปัญหาอีกหลายรายการที่เป็นปัญหาในระดับมากตามการรับรู้ของอาจารย์และผู้บริหารในหลายภูมิภาค ดังนี้

การไม่ได้นำผลการวิจัยไปใช้ในการเรียนการสอน เป็นปัญหาในระดับมากตามการรับรู้ปัญหาของอาจารย์และผู้บริหารในภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคใต้ ในขณะที่เป็นปัญหาในระดับปานกลางของภาคอีสาน ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะเป็นเพราะในการเรียนภาคปฏิบัติ ด้านดนตรี นาฏศิลป์ในวิทยาลัยมีหลักสูตรกำหนดไว้เป็นมาตรฐาน ดังนั้นจึงไม่ได้มีการนำชุดการแสดงของแต่ละวิทยาลัยได้ปรับปรุงหรือประดิษฐ์ขึ้นไปใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งก็สอดคล้องกับผลการวิจัยในส่วนของสภาพของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนที่พบว่า แต่ละวิทยาลัยมีการนำชุดการแสดงที่ประดิษฐ์ขึ้นไปใช้ในการแสดงเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ซึ่งหมายความว่าไม่ได้มีการนำชุดการแสดงไปใช้ในการเรียนการสอนตรงตามการรับรู้ของอาจารย์และผู้บริหารส่วนใหญ่

บุคลากรไม่มีเวลาในการทำวิจัย เป็นปัญหาในระดับมากตามการรับรู้ปัญหาของอาจารย์และผู้บริหารในภาคกลาง ภาคเหนือ และผู้บริหารภาคใต้ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าสาเหตุ

สำคัญที่น่าจะทำให้บุคลากรไม่มีเวลาในการทำวิจัยน่าจะเป็นเพราะอาจารย์ในวิทยาลัยนาฏศิลป์ ต้องให้เวลากับการสอนนักศึกษาในหลักสูตรของวิทยาลัยควบคู่ไปกับการจัดการแสดงเพื่อเผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรมเป็นอย่างมาก จึงไม่มีเวลาให้กับการทำวิจัย ส่วนประเด็นที่บุคลากรในภาคอีสาน ระบุว่าปัญหาดังกล่าว เป็นปัญหาในระดับปานกลางของวิทยาลัยนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะเป็นเรื่อง ของความคิดเห็นของบุคลากรมากกว่าที่จะเป็นเพราะอาจารย์ในวิทยาลัยภาคอีสานมีภาระงาน น้อยกว่าอาจารย์วิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคอื่น ๆ เพราะตามบทบาทและหน้าที่ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ แล้ว อาจารย์ในวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคอีสานก็ต้องให้เวลากับการปฏิบัติหน้าที่ในการสอนและ การเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมเช่นเดียวกับอาจารย์ในวิทยาลัยนาฏศิลป์ภูมิภาคอื่น ๆ

บุคลากรขาดความรู้ในการค้นคว้าวิจัย เป็นปัญหาในระดับมากตามการรับรู้ ปัญหาของอาจารย์และผู้บริหารในภาคกลาง และผู้บริหารในภาคเหนือ รวมถึงเป็นปัญหาระดับมาก ในภาพรวมด้วย โดยที่เมื่อพิจารณาถึงวุฒิการศึกษาของบุคลากรในวิทยาลัยนาฏศิลป์จากผลการวิจัย สภาพของผู้ตอบแบบสอบถามแล้วก็พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี ซึ่งน่า จะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้บุคลากรขาดความรู้ในการค้นคว้าวิจัย

ขาดบรรยากาศในการวิจัย เป็นปัญหาในระดับมากตามการรับรู้ปัญหาของ อาจารย์ในภาคกลางและภาคเหนือ และผู้บริหารในภาคเหนือและภาคใต้ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาการขาดบรรยากาศในการวิจัยในแต่ละวิทยาลัยนั้นน่าจะเป็นเพราะ บทบาทในด้านการทำวิจัยยังไม่ใช่เป้าหมายในการดำเนินการในระดับต้นของวิทยาลัยนาฏศิลป์ใน ฐานะวิทยาลัยชุมชน ดังนั้นทุกวิทยาลัยจึงยังไม่ได้ให้ความสำคัญกับการสร้างบรรยากาศในการ วิจัย จนเกิดการรับรู้ว่าเป็นปัญหามาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไพโรจน์ แสงจันทร์ (2528) ที่พบว่าอาจารย์วิทยาลัยครูกลุ่มภาคกลางมีความต้องการบรรยากาศที่ ส่งเสริมการทำงานวิจัยเช่นกัน

บุคลากรขาดโอกาสในการเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการทำวิจัย เป็นปัญหา ในระดับมากตามการรับรู้ปัญหาของอาจารย์และผู้บริหารในภาคใต้ และอาจารย์ในภาคกลาง และภาคเหนือ ซึ่งเป็นประเด็นที่น่าสนใจว่าอาจารย์รับรู้ว่าเป็นปัญหาระดับมาก มากกว่าผู้บริหาร ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะลักษณะปัญหาเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับอาจารย์โดยตรงและ น่าจะกล่าวได้ว่าอาจารย์อาจมีความต้องการความรู้ด้านการทำวิจัยแต่อาจมีโอกาสเข้ารับการ อบรมน้อยหรืออาจไม่มีโอกาสเลย จึงเห็นว่าประเด็นนี้เป็นปัญหามาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย

ของไพโรจน์ แสงจันทร์ (2528) ที่พบว่า ความต้องการเร่งด่วนของอาจารย์วิทยาลัยครูกลุ่มภาคกลาง คือ ต้องการความรู้ด้านเทคนิควิจัย

จากประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมโดยการค้นคว้าวิจัยในเรื่องต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น อาจกล่าวได้ว่าปัญหาที่เกิดขึ้นล้วนเป็นปัญหาทั่วไปที่อาจเกิดขึ้นได้ในการดำเนินการวิจัยในทุกสถานศึกษา และไม่ได้มีสาเหตุมาจากความแตกต่างทางภูมิภาคของสถานศึกษาแต่อย่างใด ดังนั้นแนวทางการแก้ปัญหาดังกล่าวจึงน่าจะเป็นแนวทางโดยรวม ดังข้อเสนอแนะของอาจารย์และผู้บริหารวิทยาลัยนาฏศิลป์ที่เสนอแนะให้มีการจัดสรรงบประมาณในการวิจัยอย่างเพียงพอและปรับระเบียบการใช้ให้คล่องตัว เพื่อความสะดวกในการทำวิจัย ตลอดจนการจัดหาเวลาพิเศษแก่บุคลากรที่แสดงความจำนงในการวิจัยและส่งเสริมให้บุคลากรได้พัฒนาตนเองอย่างเสมอภาค เช่น ให้ศึกษาต่อ ให้โอกาสในการเข้ารับการอบรม ศึกษา ดูงาน เป็นต้น อันเป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถเพื่อการวิจัยต่อไป

ด้านการบริการวิชาการแก่ชุมชน

ในการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น พบว่ามีประเด็นปัญหาที่อาจารย์และผู้บริหารทุกภูมิภาครับรู้ตรงกันว่าเป็นปัญหามาก 1 ประเด็น คือ วิทยาลัยขาดความร่วมมือในการเปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพที่นอกเหนือจากด้านดนตรี นาฏศิลป์ ประเด็นนี้ผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะเป็นเพราะลักษณะเฉพาะของวิทยาลัยนาฏศิลป์ที่มีหน้าที่หลักอยู่ที่การให้การศึกษาหรือให้บริการทางวิชาการด้านดุริยางคนาฏศิลป์เป็นสำคัญ ดังนั้นเมื่อชุมชนมีความต้องการการบริการทางวิชาการในด้านอื่น ๆ ทางวิทยาลัยจึงยังไม่สามารถสนองตอบความต้องการได้ จนทำให้บุคลากรในวิทยาลัยเกิดการรับรู้ว่าเป็นปัญหามากในการดำเนินการ และเมื่อพิจารณาไปยังประเด็นปัญหาอื่นก็พบว่า มีประเด็นปัญหาหนึ่งที่เป็นปัญหาในระดับมากและเป็นคำตอบให้แก่ประเด็นปัญหาแรกได้เป็นอย่างดี คือ ปัญหาการขาดบุคลากรในการสอนวิชาชีพที่นอกเหนือจากด้านดนตรี นาฏศิลป์ นอกจากนี้ปัญหา 2 ประเด็นดังกล่าวแล้วในการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นยังมีปัญหาระดับมากตามการรับรู้ของบุคลากรในวิทยาลัยนาฏศิลป์อีก 2 ประเด็นสำคัญ คือ ระเบียบการใช้งบประมาณไม่เอื้อต่อการจ่ายค่าตอบแทนวิทยากรและวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอสำหรับการฝึกปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสาร มาลากุล ณ อรุณยา และ

คณะ (2530) ที่พบว่า ปัญหาหนึ่งในการบริการทางวิชาการแก่สังคมของสถาบันอุดมศึกษาคือ ความจำกัดด้านงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากรัฐบาล และงานวิจัยของพลสุภ มาลาทอง (2529) ที่พบว่าปัญหาในการปฏิบัติงานบริการชุมชนของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ การขาดคนวิศลอุปกรณ์เพื่อผลิตหรือใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน ในประเด็นปัญหาเรื่อง ระเบียบการใช้งบประมาณไม่เอื้อต่อการจ่ายค่าตอบแทนวิทยากรนั้น สาเหตุของปัญหาที่สำคัญก็คือ เนื่องจากทางวิทยาลัยสามารถเบิกค่าตอบแทนวิทยากรได้เพียงชั่วโมงละ 80 บาท ซึ่งเป็นจำนวนที่อาจารย์และผู้บริหารเห็นว่าน้อยเกินไป ดังนั้นจึงเกิดการรับรู้ว่าเป็นเรื่องระเบียบการใช้งบประมาณ เป็นปัญหาในการดำเนินการดังกล่าว ส่วนปัญหาวิศลอุปกรณ์ไม่เพียงพอสำหรับการฝึกปฏิบัติก็จะมีสาเหตุมาจากหลักสูตรวิชาชีพที่วิทยาลัยเปิดสอนจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์จำนวนมากในการฝึกปฏิบัติ เช่น เครื่องดนตรี แต่วิทยาลัยมีอยู่ในจำนวนจำกัด จึงเกิดปัญหาวิศลอุปกรณ์ไม่เพียงพอขึ้น ดังนั้น แนวทางการแก้ปัญหาสำหรับการฝึกอบรมระยะสั้นที่ควรคำนึงถึงอันดับแรกจึงน่าจะอยู่ที่การปรับ ระเบียบการใช้งบประมาณและเพิ่มงบประมาณ ดังข้อเสนอแนะของบุคลากรในวิทยาลัยนาฏศิลป์ที่ เสนอให้มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับการดำเนินการอย่างพอเพียงสม่ำเสมอ

ในการบริการด้านทฤษฎีการ พบว่ามีประเด็นปัญหาที่อาจารย์และผู้บริหาร ทุกภูมิภาครับรู้ตรงกันว่าเป็นปัญหามาก 1 ประเด็น คือ การขาดงบประมาณในการจัดทำเอกสาร ทางวิชาการ และปัญหาจากการรับรู้ของบุคลากรภาคเหนือ และภาคใต้ อีก 2 ประเด็น คือ ประชาชนไม่สนใจค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุดของวิทยาลัย และไม่สามารถบริการวิศลอุปกรณ์ ได้ตามความต้องการของชุมชน จากประเด็นปัญหาเรื่อง การขาดงบประมาณในการจัดทำเอกสาร ทางวิชาการและปัญหาที่ไม่สามารถบริการวิศลอุปกรณ์ได้ตามความต้องการของชุมชน ซึ่งผู้วิจัย เห็นว่าสาเหตุของปัญหาดังคงอยู่ที่งบประมาณ คือ ขาดงบประมาณในการพิมพ์เอกสารหรือจัดซื้อ อุปกรณ์นั้น การแก้ปัญหาน่าจะอยู่ที่การจัดสรรงบประมาณเพื่อการดำเนินการเป็นสำคัญ ส่วนปัญหา ที่ประชาชนไม่สนใจค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุดของวิทยาลัยนั้นผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะเกิดขึ้นได้จาก หลายสาเหตุ เช่น ชุมชนขาดความสนใจในการค้นคว้าหาความรู้ หรืออาจเป็นเพราะในจังหวัด นั้น ๆ มีห้องสมุดประชาชนซึ่งเป็นที่รู้จักของประชาชนอยู่แล้วจึงไม่จำเป็นต้องใช้ห้องสมุดของ วิทยาลัยนาฏศิลป์ หรืออาจเป็นเพราะชุมชนยังไม่เข้าใจขอบข่ายการบริการของวิทยาลัยนาฏศิลป์ ในฐานะวิทยาลัยชุมชนจึงไม่ได้ให้ความสนใจเท่าที่ควร ดังนั้นการประชาสัมพันธ์ขอบข่ายการ บริการของวิทยาลัยแก่ชุมชนตามข้อเสนอแนะของบุคลากรในวิทยาลัยนาฏศิลป์ จึงน่าจะเป็นสิ่ง

จำเป็น ทั้งนี้เพราะการประชาสัมพันธ์วิทยาลัยชุมชนจะช่วยสร้างความสำเร็จและเป็นการจูงใจให้ชุมชนเข้ารับบริการจากวิทยาลัยให้มากขึ้น

ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและชุมชน

จากผลการวิจัยพบว่า ประเด็นปัญหาในระดับมากตามการรับรู้ของอาจารย์และผู้บริหารทุกภูมิภาค คือ การขาดงบประมาณในการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านการพิมพ์เอกสาร การจัดนิทรรศการ ตลอดจนการเผยแพร่ทางวิทยุและโทรทัศน์ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะเป็นเพราะในการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมในด้านต่าง ๆ นั้นทุกด้านจำเป็นต้องใช้ค่าใช้จ่ายสูง โดยเฉพาะในการเผยแพร่ทางวิทยุและโทรทัศน์ที่ต้องมีค่าเช่าเวลาของทางสถานีนอกเหนือไปจากค่าพาหนะ ค่าเบ็ดเตล็ดนักแสดง ฯลฯ หรือแม้แต่ในการจัดพิมพ์เอกสารหรือการจัดนิทรรศการก็ต้องมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ดังนั้นเมื่อต้องใช้จ่ายมากในการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ทั้งอาจารย์และผู้บริหารทุกวิทยาลัยจึงรับรู้ตรงกันว่าขาดงบประมาณในการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ดังผลการวิจัย ซึ่งนอกจากการขาดงบประมาณในการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมในด้านต่าง ๆ ตามการรับรู้ของอาจารย์และผู้บริหารใน 4 ภูมิภาค ดังได้กล่าวแล้วนั้น ในวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคเหนือยังมีการรับรู้ว่ามีวิทยาลัยขาดงบประมาณในการจัดการแสดงอีกปัญหาหนึ่งด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในภาคเหนือมีเพียงวิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่และวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย เพียง 2 แห่งเท่านั้นที่รับผิดชอบในการจัดการแสดงต่าง ๆ ในอาณาเขตภาคเหนือ ซึ่งในการจัดการแสดงแต่ละครั้งนั้นต้องใช้ค่าใช้จ่ายมาก เช่น ค่าพาหนะ ค่าอาหาร ค่าเบ็ดเตล็ดนักแสดง เป็นต้น (จตุพร รัตนวราหะ, สัมภาษณ์ อ่างในสมภพ เพ็ญจันทร์) ในขณะที่งบประมาณที่ได้รับก็ใกล้เคียงกับวิทยาลัยในภูมิภาคอื่น ๆ ดังนั้นปัญหาการขาดงบประมาณในภาคเหนือจึงรวมถึงการขาดงบประมาณในการจัดการแสดงด้วยอีกด้านหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมภพ เพ็ญจันทร์ (2534) ที่พบว่าปัญหาและอุปสรรคที่พบมากในการเผยแพร่นาฏศิลป์พื้นบ้านของวิทยาลัยนาฏศิลป์คือ ขาดงบประมาณ ดังนั้นแนวทางการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจึงน่าจะอยู่ที่เรื่องของงบประมาณอย่างแน่นอน ดังข้อเสนอแนะของบุคลากรในวิทยาลัยนาฏศิลป์ที่เสนอให้มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อการดำเนินการในด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและชุมชนอย่างต่อเนื่อง รวดเร็ว

ด้านการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง

จากผลการวิจัยพบว่า เป็นบทบาทและหน้าที่เพียงด้านเดียวที่ทุกวิทยาลัยในทุกภูมิภาคประสบปัญหาในระดับมากเกือบทุกรายการ ได้แก่ การขาดการศึกษา ดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง ขาดการศึกษาหาแนวทางแก้ปัญหาของท้องถิ่น วิทยาลัยไม่ได้กระตุ้นให้เกิดการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่น ชุมชนขาดความกระตือรือร้นในการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่น หน่วยงานต่าง ๆ ในชุมชนขาดความสนใจในการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่น และ ขาดการติดตามผลการดำเนินการแก้ปัญหาของท้องถิ่น แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อกลับไปพิจารณาสภาพการดำเนินการกลับพบว่า ทุกวิทยาลัยไม่ได้ดำเนินการตามบทบาทและหน้าที่ในด้านนี้ ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าปัญหาที่บุคลากรส่วนใหญ่รับรู้ว่าเป็นปัญหามากในแต่ละรายการน่าจะหมายความว่าปัญหานั้น ๆ เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ทำให้วิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ในด้านนี้ได้มากกว่าที่จะหมายความว่า เป็นปัญหาที่เกิดจากการดำเนินการ

สำหรับแนวทางที่จะพัฒนาให้วิทยาลัยสามารถปฏิบัติหน้าที่ในด้านนี้ได้ นั้น จากข้อเสนอแนะของบุคลากรในวิทยาลัยนาฏศิลป์ สรุปได้ว่า ควรมีการวางแผนงานอย่างเป็นระบบ ตลอดจนชี้แจงบทบาทและหน้าที่ให้บุคลากรเข้าใจอย่างชัดเจน เป็นอันดับแรก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่พบว่าบุคลากรส่วนใหญ่มีความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ด้านการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่นอย่างลึกซึ้งน้อยที่สุด ดังนั้นการชี้แจงบทบาทและหน้าที่ให้บุคลากรได้เข้าใจจึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อที่บุคลากรจะได้เกิดความเข้าใจและชัดเจนในแนวทางที่ต้องปฏิบัติตามหน้าที่ นอกจากนี้ผู้วิจัยเห็นว่าการรณรงค์ให้ชุมชนและหน่วยงานในท้องถิ่นเห็นความสำคัญของการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่นก็เป็นสิ่งจำเป็น ทั้งนี้เพราะการดำเนินการในด้านนี้ต้องอาศัยความร่วมมือกันจากทั้ง 3 ฝ่ายคือ วิทยาลัยนาฏศิลป์ ชุมชน และหน่วยงานในชุมชน ดังนั้นถ้าฝ่ายชุมชนและหน่วยงานในชุมชนเห็นความสำคัญของงานก็จะได้รับความร่วมมืออย่างเต็มที่ อันจะส่งผลให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพในที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ บี มาลา, จอนห์สัน (2527) ที่เสนอว่า ในการเริ่มต้นวิทยาลัยชุมชนมีความจำเป็นต้องให้ประชาชนในชุมชนทราบเรื่องของวิทยาลัย และไปรณกรม ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อจะได้มีการสนับสนุน อุปถัมภ์และเข้าร่วมมือ (วิจิตร จันทรากุล, ๑๑๑๑)

ด้านการพัฒนาความรู้ เทคนิควิธีเพื่อพัฒนาท้องถิ่น

จากผลการวิจัยพบว่ามีปัญหา 2 ประเด็นที่อาจารย์และผู้บริหารในภาคเหนือ และภาคใต้รับรู้ว่าเป็นปัญหามาก ในขณะที่อาจารย์และผู้บริหารในภาคกลางและภาคอีสานรับรู้ว่าเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ได้แก่ หน่วยงานต้นสังกัดไม่สนับสนุนการพัฒนาตนเองของบุคลากร เช่น ให้อิโหว่ด้านการศึกษาต่อเนื่อง ให้ออกงานในการเข้ารับการอบรมน้อย นอกจากนี้คือปัญหาในเรื่อง การขาดแหล่งในการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาตนเอง ในประเด็นปัญหามรภูมิวิจัย เห็นว่ามีใช่เป็นเพราะความแตกต่างระหว่างภูมิภาคที่ทำให้การรับรู้ปัญหาแตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะการให้อิโหว่ด้านการศึกษาต่อ หรือการให้ออกงานในการเข้ารับการอบรมเป็นเรื่องที่มีระเบียบปฏิบัติ มีหลักเกณฑ์ที่ให้ความเสมอภาคแก่สถานศึกษาทุกแห่ง ดังนั้นจึงน่าจะเป็นเพียงความคิดเห็นส่วนบุคคลมากกว่าที่กลุ่มหนึ่งเห็นว่าให้อิโหว่ด้านการศึกษาต่อ การอบรมตามระเบียบนั้นน้อยเกินไป จึงรับรู้ว่าเป็นปัญหามาก ส่วนปัญหาการขาดแหล่งในการฝึกอบรมนั้นอาจกล่าวได้ว่าความแตกต่างระหว่างภูมิภาคมีส่วนเกี่ยวข้องบ้างในแง่ที่ว่าวิทยาลัยในภาคกลาง และภาคอีสานมีที่ตั้งอยู่ในหรือใกล้แหล่งฝึกอบรมของกระทรวงศึกษาธิการ เช่น กรมวิชาการ หรือแหล่งวิชาการใหม่มากกว่าการเข้ารับการฝึกอบรม ซึ่งสะดวกกว่าวิทยาลัยในภาคเหนือ และภาคใต้ ดังนั้นการขาดแหล่งฝึกอบรมจึงเป็นปัญหาในระดับมากของวิทยาลัยใน 2 ภูมิภาคข้างต้น แต่อย่างไรก็ตามเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว การจัดให้มีการสัมมนาแลกเปลี่ยนเทคนิควิธีต่าง ๆ ระหว่างบุคลากรในวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภูมิภาคเดียวกันตามข้อเสนอแนะของบุคลากรในวิทยาลัยนาฏศิลป์ก็เป็นแนวทางหนึ่งที่น่าจะเป็นประโยชน์ หรือการเข้าร่วมโครงการอบรมสัมมนาที่สถานศึกษาในจังหวัดใกล้เคียงก็น่าจะยังประโยชน์ได้เช่นกัน เพราะจะไม่มีปัญหาในเรื่องของความไม่สะดวกในการเดินทางเข้ามาเกี่ยวข้องเนื่องจากอยู่ในอาณาเขตใกล้เคียงกัน

ด้านการแสวงหาความรู้จากบุคคลและกิจการในท้องถิ่น

จากผลการวิจัยพบว่ามีเพียงผู้บริหารในภาคเหนือและภาคใต้เท่านั้นที่รับรู้ว่ามีประเด็นปัญหาในระดับมากจากบทบาทและหน้าที่ด้านนี้ ประเด็นปัญหาในภาคเหนือได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญในชุมชนไม่สามารถมาเป็นอาจารย์พิเศษได้ และการที่บุคลากรของวิทยาลัยไม่มีเวลาไปรับการถ่ายทอดความรู้จากผู้เชี่ยวชาญในชุมชน ส่วนประเด็นปัญหาในระดับมากจากวิทยาลัยในภาคใต้คือ บุคลากรของวิทยาลัยไม่เห็นความสำคัญของผู้รู้ในชุมชน ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าในปัญหามรภูมิ

คือ การที่ผู้เชี่ยวชาญในชุมชนไม่สามารถมาเป็นอาจารย์พิเศษได้นั้น น่าจะเป็นเพราะผู้เชี่ยวชาญมีอาชีพส่วนตัวอยู่แล้วจึงไม่มีเวลาไปถ่ายทอดความรู้ในฐานะอาจารย์พิเศษให้กับวิทยาลัยได้ ส่วนประเด็นปัญหาที่บุคลากรของวิทยาลัยไม่มีเวลาไปรับการถ่ายทอดความรู้จากผู้เชี่ยวชาญในชุมชนนั้น น่าจะเป็นเพราะภาระหน้าที่ของอาจารย์ที่มีมากอยู่แล้วทั้งในการสอนและการจัดการแสดงซึ่งต้องใช้เวลาดังในเวลาราชการและนอกเวลาราชการ สำหรับปัญหาบุคลากรของวิทยาลัยไม่เห็นความสำคัญของผู้รู้ในชุมชนนั้นผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะเป็นปัญหาที่เกิดจากตัวบุคคลมากกว่า ดังนั้นจึงขออภิปรายไปที่แนวทางการแก้ปัญหาตามข้อเสนอแนะของบุคลากรในวิทยาลัยนาฏศิลป์ที่เสนอให้มีการบันทึกข้อมูลหรือข้อความจากผู้เชี่ยวชาญในชุมชนด้วยวีดิทัศน์ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะเป็นวิธีที่แก้ปัญหาที่ผู้เชี่ยวชาญในชุมชนไม่สามารถมาเป็นอาจารย์พิเศษ และการที่บุคลากรของวิทยาลัยไม่มีเวลาไปรับการถ่ายทอดความรู้จากผู้เชี่ยวชาญในชุมชนได้ในระดับหนึ่งเพราะเป็นวิธีที่ใช้เวลาน้อย สามารถประหยัดเวลาได้มากสำหรับบุคลากรของวิทยาลัยและผู้เชี่ยวชาญในชุมชน นอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านศิลปวัฒนธรรมและวิชาชีพในชุมชนไว้ได้อีกทางหนึ่งด้วย

ด้านการเป็นหน่วยงานนำเชิงวิชาการ

จากผลการวิจัยมีประเด็นปัญหาที่อาจารย์และผู้บริหารทุกวิทยาลัยใน 4 ภูมิภาครับรู้ว่าเป็นปัญหามาก 1 ประเด็นคือ วิทยาลัยไม่สามารถชี้นำเชิงวิชาการที่นอกเหนือจากด้านดนตรี นาฏศิลป์ตามความต้องการของชุมชนได้ ประเด็นนี้ผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะเป็นเพราะลักษณะเฉพาะของวิทยาลัยนาฏศิลป์ที่มีหน้าที่หลักในการฝึกอบรมนักเรียนนักศึกษาให้มีความเชี่ยวชาญด้านนาฏศิลป์ ดนตรีไทยโดยเฉพาะ (กองศิลปศึกษา, 2530) และด้วยเหตุนี้บุคลากรส่วนใหญ่ในวิทยาลัยจึงเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านดนตรีและนาฏศิลป์เป็นหลัก อันส่งผลให้การชี้นำเชิงวิชาการของวิทยาลัยในฐานะวิทยาลัยชุมชนจำกัดอยู่ที่การชี้นำด้านดนตรีและนาฏศิลป์ตามความถนัดของบุคลากรเท่านั้น ในขณะที่นโยบายของวิทยาลัยชุมชนยังครอบคลุมไปถึงการชี้นำเชิงวิชาการในด้านอื่น ๆ ตามความต้องการของชุมชนด้วย เช่น การชี้นำด้านการเกษตร หรืออาชีพในชุมชน เป็นต้น แต่เนื่องจากวิทยาลัยนาฏศิลป์ขาดบุคลากร ไม่สามารถดำเนินการตามนโยบายได้อย่างเต็มที่ จึงเกิดการรับรู้ว่าเป็นประเด็นดังกล่าวเป็นปัญหาในการดำเนินการ นอกจากนี้ยังเป็นปัญหาที่อาจารย์และผู้บริหารจากวิทยาลัยในภาคกลาง ภาคเหนือและภาคใต้รับรู้ว่าเป็น

ปัญหาอีก ได้แก่ วิทยาลัยไม่สามารถดำเนินการชั้นนำเชิงวิชาการได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะอาจารย์ในวิทยาลัยนาฏศิลป์มีภาระมากอยู่แล้ว โดยต้องสอนนักศึกษาควบคู่ไปกับการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม เช่น จัดการแสดงในโอกาสต่าง ๆ อยู่เสมอ ดังผลการวิจัยของ สมภพ เทพจันทร์ (2534) ที่พบว่าสาเหตุหลักที่ทำให้วิทยาลัยนาฏศิลป์ไม่มีเวลาศึกษาค้นคว้า วิทยาลัยที่บ้านเพราะใช้เวลาดังกล่าวทั้งหมดทำการสอนและทำการฝึกซ้อมการแสดง ดังนั้นเมื่ออาจารย์ต้องรับภาระในการชั้นนำเชิงวิชาการอีกงานหนึ่งจึงไม่สามารถปฏิบัติได้อย่างเต็มที่นัก เนื่องจากมีเวลาน้อย จนเกิดการรับรู้ว่าเป็นประเด็นดังกล่าวเป็นปัญหาในการดำเนินการ จากประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นจะสังเกตได้ว่าสาเหตุหลักที่ทำให้วิทยาลัยไม่สามารถดำเนินการชั้นนำเชิงวิชาการได้อย่างเต็มที่ก็คือ บุคลากร เนื่องจากบุคลากรของวิทยาลัยขาดความรู้ในศาสตร์อื่น ๆ ที่นอกเหนือจากดนตรี นาฏศิลป์ และไม่มีเวลาเพียงพอสำหรับปฏิบัติหน้าที่ในด้านนี้ ดังนั้นแนวทางแก้ไขปัญหาที่ดีที่สมควรจะอยู่ที่การพัฒนาบุคลากร เช่น ส่งเสริมให้มีโอกาสเข้ารับการอบรม สัมมนาหรือศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมในศาสตร์สาขาต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง เป็นต้น และที่สำคัญคือการจัดสรรบุคลากรเพิ่มเติมให้มากที่สุด ดังความคิดเห็นของผู้บริหารวิทยาลัยส่วนใหญ่ที่แสดงไว้ในผลการวิจัยตอนที่ 1 ว่า แนวทางการพัฒนาวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นคือ ต้องพัฒนาบุคลากรเป็นอันดับแรก

ข้อเสนอแนะในการพัฒนาวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนของอาจารย์และผู้บริหารวิทยาลัยนาฏศิลป์

จากการที่ผลการวิจัยพบว่า ข้อเสนอแนะของบุคลากรวิทยาลัยนาฏศิลป์ในการพัฒนาวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนโดยรวม ไม่มีความแตกต่างระหว่างภูมิภาคแต่อย่างใด และข้อเสนอแนะส่วนใหญ่เน้นไปที่การเสนอให้มีการปรับปรุงในด้านงบประมาณ เช่น การปรับระเบียบการใช้จ่ายงบประมาณ หรือการจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอ รวดเร็ว ฯลฯ และการพัฒนาบุคลากรของวิทยาลัยโดยการส่งเสริมการพัฒนาตนเองของบุคลากรในทุกทาง ตลอดจนให้มีการชี้แจงหน้าที่และแนวทางการปฏิบัติงานในฐานะวิทยาลัยชุมชนแก่บุคลากรอย่างชัดเจนเป็นสำคัญนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะมีสาเหตุมาจากการที่ทุกวิทยาลัยใน 4 ภูมิภาค ประสบปัญหาในเรื่องเกี่ยวกับงบประมาณและบุคลากร เช่น เดียวกันเกือบทุกด้าน ดังนั้นข้อเสนอแนะของบุคลากรจึงไม่เกิดความแตกต่างระหว่างภูมิภาค และเน้นไปที่การแก้ปัญหาและพัฒนาวิทยาลัยใน

เรื่องดังกล่าวเช่นเดียวกัน ดังผลการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าข้อเสนอแนะทั้งหมดเป็นข้อเสนอแนะที่จะยังประโยชน์ในการพัฒนาวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้เพราะเป็นข้อเสนอแนะที่มีทั้งแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น และในขณะเดียวกันก็มีแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินการควบคู่ไปด้วย อาทิ ข้อเสนอแนะที่ให้มีการประชาสัมพันธ์วิทยาลัยชุมชนเพื่อสร้างความเข้าใจแก่ชุมชนอย่างกว้างขวาง ซึ่งน่าจะช่วยแก้ปัญหาการขาดผู้เรียนในหลักสูตรระยะยาว หรือปัญหาชุมชนไม่ให้ความร่วมมือในการสำรวจความต้องการ ฯลฯ ได้ เพราะถ้าชุมชนมีความเข้าใจก็น่าจะให้ความสนใจต่อวิทยาลัยชุมชนมากขึ้น หรือข้อเสนอแนะที่ให้มีการจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติม ซึ่งจะช่วยพัฒนาวิทยาลัยในด้านต่าง ๆ ให้มีความพร้อม และสามารถบริการชุมชนได้มากยิ่งขึ้น เป็นต้น และที่สำคัญที่สุดคือ ข้อเสนอแนะทั้งหมดเป็นข้อเสนอแนะที่ได้จากบุคลากรที่ดำเนินการและรับรู้ปัญหาโดยตรง ดังนั้นแนวทางที่เสนอแนะจึงน่าจะเป็นแนวทางที่ตรงประเด็นในแง่ของการแก้ปัญหา และพัฒนาวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชน สมควรที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจะได้พิจารณาเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาวิทยาลัยนาฏศิลป์ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ในฐานะวิทยาลัยชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ บทบาทและหน้าที่ของวิทยาลัยชุมชนทุกด้าน ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการต่อไป

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ทั้งในส่วนของวิทยาลัยนาฏศิลป์ วิทยาลัยชุมชน รวมถึงสภาพและปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชน แล้วนั้น ผู้วิจัยขอให้อสังเกตุเกี่ยวกับการดำเนินงานของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนดังนี้

1. อสังเกตุเกี่ยวกับการดำเนินงานของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนในภูมิภาคต่างกัน

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยเห็นว่าถ้ามองโดยภาพรวมคือ มองจากวิธีดำเนินการ จะพบว่าทุกวิทยาลัยดำเนินการเหมือนกันโดยไม่มีความแตกต่างระหว่างภูมิภาคเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น ทุกวิทยาลัยใน 4 ภูมิภาค บริการวิชาการโดยมีการเปิดสอนวิชาชีพระยะสั้นเหมือนกัน ทำการวิจัยโดยเน้นไปที่การวิจัยเพื่อพัฒนาความรู้ในสาขาวิชาชีพ คนตรี นาฏศิลป์เหมือนกัน เป็นต้น แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของวิธีการดำเนินการกลับพบว่ามีความแตกต่างระหว่าง

ภูมิภาคเข้ามาเกี่ยวข้องกับ 4 ด้านด้วยกัน ได้แก่ ด้านการสอนนักศึกษา ด้านการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมโดยการค้นคว้าวิจัย ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและชุมชน และด้านการแสวงหาความรู้จากบุคคลและกิจการในท้องถิ่น ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะเป็นเพราะวิทยาลัยนาฏศิลป์แต่ละแห่งใน 4 ภูมิภาค ตั้งอยู่ในชุมชนที่มีพื้นฐานทางสังคมและวัฒนธรรมที่ต่างกันเป็นพื้นฐาน ดังนั้นการดำเนินการของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนแต่ละแห่งเกี่ยวกับการวิจัยคนตรีและนาฏศิลป์ในชุมชน หรือการแสวงหาความรู้จากผู้เชี่ยวชาญในชุมชน ตลอดจนการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมชุมชนจึงเกิดความแตกต่างกันตามพื้นฐานทางสังคมและวัฒนธรรมในชุมชนที่ต่างกัน ในขณะที่การดำเนินการตามบทบาทและหน้าที่ด้านอื่น ๆ ได้แก่ การบริการวิชาการแก่ชุมชน การชั้นนำเชิงวิชาการหรือการพัฒนาความรู้ เทคนิควิธีเพื่อพัฒนาชุมชนนั้นไม่เกิดความแตกต่างระหว่างชุมชน ซึ่งน่าจะมีสาเหตุมาจากการที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนดำเนินการในค้ำดังกล่าวโดยตั้งอยู่บนพื้นฐานเดิมของวิทยาลัย คือ การให้การศึกษาด้านคนตรีนาฏศิลป์ที่เป็นมาตรฐานเป็นหลัก จึงยังไม่เกิดความแตกต่างในการดำเนินการอันเนื่องมาจากความแตกต่างระหว่างภูมิภาคในบทบาทและหน้าที่ดังกล่าว ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะเป็นคำตอบให้กับการวิจัยในครั้งนี้ได้ว่า การดำเนินการของวิทยาลัยนาฏศิลป์ตามบทบาทและหน้าที่ของวิทยาลัยชุมชนชุมชนทั้ง 7 ด้านนั้น มีความแตกต่างระหว่างภูมิภาคเข้ามาเกี่ยวข้องกับ 4 ด้าน คือ ด้านการสอนนักศึกษา ด้านการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมโดยการค้นคว้าวิจัย ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและชุมชน และด้านการแสวงหาความรู้จากบุคคลและกิจการในท้องถิ่น ส่วนในด้านการให้บริการวิชาการแก่ชุมชน ด้านการพัฒนาความรู้ เทคนิควิธีเพื่อพัฒนาท้องถิ่น และด้านการเป็นหน่วยชั้นนำเชิงวิชาการแก่ท้องถิ่น วิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนในแต่ละภูมิภาคดำเนินการไม่แตกต่างกัน

2. ข้อสังเกตเกี่ยวกับเป้าหมายการดำเนินการของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชน

จากเป้าหมายการดำเนินการของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนในปี 2537-2539 ที่กองศิลปศึกษา กรมศิลปากร ได้กำหนดไว้ นั้น มีประเด็นที่น่าสังเกตว่าเป้าหมายที่กำหนดครอบคลุมบทบาทและหน้าที่ของวิทยาลัยชุมชนเพียง 3 ด้านเท่านั้น คือ

1. ด้านการสอนนักศึกษา โดยการเปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพพระธรรมาใน วิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพและวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด
2. ด้านการบริการวิชาการแก่ชุมชน โดยการเปิดอบรมหลักสูตรระยะสั้น ในทุกวิทยาลัย
3. ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการเปิด อบรมหลักสูตรทางศิลปวัฒนธรรมต่าง ๆ

จากประเด็นดังกล่าวผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะเป็นเพราะการกำหนดเป้าหมาย การดำเนินการใน 8 ด้านนั้น เป็นการกำหนดเป้าหมายโดยคำนึงถึงความพร้อมของวิทยาลัย นาฏศิลป์แต่ละแห่งที่น่าจะปฏิบัติตามบทบาทและหน้าที่ที่กำหนดได้ในระยะ 2 ปีแรก เพราะเท่าที่ กำหนดล้วนเป็นแนวปฏิบัติที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานเดิมของวิทยาลัย ส่วนบทบาทและหน้าที่ด้านอื่น ๆ นั้น เนื่องจากวิทยาลัยนาฏศิลป์แต่ละแห่งมีความพร้อมด้านบุคลากร สถานที่และอื่น ๆ ต่างกัน ซึ่งจะ ส่งผลให้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทและหน้าที่ของวิทยาลัยชุมชนในด้านอื่นได้ จึงยังไม่ กำหนดไว้ในเป้าหมายการดำเนินการ หากแต่จากผลการวิจัยกลับพบว่าวิทยาลัยนาฏศิลป์ส่วน ใหญ่ที่จะปฏิบัติหน้าที่ในด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากที่เป้าหมายกำหนดไว้ได้คือ ได้แก่ ด้านการ แสวงหาความรู้เพิ่มเติมโดยการค้นคว้าวิจัย ด้านการพัฒนาเทคนิควิธีเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ด้านการ แสวงหาความรู้จากบุคคลและกิจการในท้องถิ่น และด้านการชี้แนะเชิงวิชาการ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า น่าจะเป็นจุดเริ่มต้นที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้พิจารณาส่งเสริมวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัย ชุมชนให้สามารถดำเนินการตามบทบาทและหน้าที่ทุกด้านของวิทยาลัยชุมชนได้อย่างสมบูรณ์ต่อไป

3. ข้อสังเกตเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของวิทยาลัยนาฏศิลป์และวิทยาลัยชุมชน ตามบทบาทและหน้าที่ของวิทยาลัยชุมชนที่กำหนดไว้ 8 ด้าน คือ

- ก. ทำหน้าที่เหมือนสถาบันอุดมศึกษาทุกประการ ได้แก่
 1. สอนนักศึกษา
 2. แสวงหาความรู้เพิ่มเติมโดยการค้นคว้าวิจัย
 3. ให้บริการวิชาการแก่ชุมชน
 4. ช่วยทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและชุมชน

ข. ทำหน้าที่เป็นศูนย์วิชาการของท้องถิ่น ได้แก่

5. ศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง
6. แสวงหาความรู้จากบุคคลและกิจการในท้องถิ่น
7. ผลิตความรู้ เทคนิควิธีเพื่อพัฒนาท้องถิ่น
8. เป็นหน่วยชี้นำเชิงวิชาการแก่ท้องถิ่น

ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าบทบาทและหน้าที่ดังกล่าวเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับการดำเนินการตามบทบาทและหน้าที่เดิมของวิทยาลัยนาฏศิลป์แล้วจะพบว่า มีบทบาทและหน้าที่ถึง 6 ด้านที่สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานของวิทยาลัยนาฏศิลป์ที่ได้ปฏิบัติอยู่แล้วในระดับหนึ่ง ได้แก่ ด้านที่ 1-4 ซึ่งเป็นหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาและวิทยาลัยนาฏศิลป์ก็ได้ปฏิบัติในฐานะที่เป็นสถาบันอุดมศึกษาในด้านการผลิตความรู้ เทคนิควิธีเพื่อพัฒนาท้องถิ่นก็ได้ปฏิบัติแล้วเช่นกัน เพราะเป็นข้อปฏิบัติที่สถานศึกษาต้องพัฒนาตนเองและบุคลากรอยู่แล้ว ด้านการแสวงหาความรู้จากบุคคลและกิจการในท้องถิ่นก็ได้ปฏิบัติ เพราะเป็นลักษณะเฉพาะของวิทยาลัยนาฏศิลป์ที่ให้ความสำคัญกับผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี นาฏศิลป์แขนงต่าง ๆ โดษการเชิญเป็นอาจารย์พิเศษอยู่แล้ว ส่วนในด้านการชี้นำเชิงวิชาการนั้นก็เป็นการปฏิบัติตามนโยบายของวิทยาลัยนาฏศิลป์ที่มีวัตถุประสงค์ในการบริการวิชาการด้านดุริยางคศิลป์แก่ภาครัฐบาลและเอกชน

ดังนั้นจึงน่าจะกล่าวได้ว่าเมื่อวิทยาลัยนาฏศิลป์ขอรับหน้าที่ในฐานะวิทยาลัยชุมชนนั้น คงมีเพียงบทบาทและหน้าที่ด้านการสอนนักศึกษาและด้านการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่นเท่านั้นที่เป็นหน้าที่ใหม่ ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่าวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนยังไม่ได้ดำเนินการอย่างเต็มที่ เพราะในด้านการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่นทุกวิทยาลัยไม่ได้ดำเนินการ และในด้านการสอนนักศึกษาก็มีการดำเนินการใน 2 วิทยาลัยเท่านั้น คือ วิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพฯ และวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด ส่วนในบทบาทและหน้าที่อีก 6 ด้านที่สอดคล้องกับแนวปฏิบัติเดิมของวิทยาลัยนาฏศิลป์นั้น จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีความเห็นว่า วิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนก็ยังดำเนินการอยู่บนพื้นฐานเดิมของวิทยาลัยนาฏศิลป์อยู่ กล่าวคือ ยังไม่ได้ขอกรอบเขตในการให้การศึกษาแก่ชุมชนไปยังศาสตร์แขนงอื่น ๆ ตามนโยบายของวิทยาลัยชุมชน เช่น ในการวิจัยยังคงเป็นการวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวกับดนตรี นาฏศิลป์ การชี้นำเชิงวิชาการก็ยังคงอยู่ที่ด้านดนตรี นาฏศิลป์ เป็นหลัก หรือในการเปิดอบรมหลักสูตรระยะสั้นส่วนใหญ่ก็ยังคงเน้นไปที่ดนตรี นาฏศิลป์ เช่นกัน หรือแม้แต่ในเป้าหมายการ

ดำเนินงานที่กองศิลปศึกษา กรมศิลปากร ได้กำหนดไว้เกี่ยวกับหลักสูตรวิชาชีพพระธิดาและพระธิดา ในปีการศึกษา 2539 - 2544 ก็ยังพบว่ายังคงเป็นหลักสูตรวิชาชีพทางด้านศิลปวัฒนธรรมเป็นหลักเช่นกัน

จากประเด็นดังกล่าวถึงแม้จะกล่าวได้ว่าวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชน ได้ดำเนินการหรือมีโครงการดำเนินงานที่ตอบสนองนโยบายของวิทยาลัยชุมชนแล้วในระดับหนึ่งตามที่ทางสำนักงานโครงการวิทยาลัยชุมชนได้ตั้งเป้าหมายไว้ในระยะเริ่มต้น เพื่อให้แต่ละสถาบันที่ร่วมในโครงการ ปฏิบัติหน้าที่บนพื้นฐานเดิมของวิทยาลัยเท่านั้น แต่อย่างไรก็ตามในระยะเวลาต่อไปด้วยหลักการของวิทยาลัยชุมชนที่เน้นการจัดหลักสูตรการศึกษาให้มีความยืดหยุ่นตามความต้องการและความจำเป็นของชุมชน เน้นการจัดโอกาสให้ทุกคนในชุมชนได้แสวงหาความรู้และทักษะในสาขาวิชาการและวิชาชีพต่างๆที่มีอยู่ในชุมชนนั้นๆ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2538) วิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนย่อมต้องขยายพื้นฐานทางวิชาชีพและการดำเนินการในด้านต่าง ๆ ให้กว้างออกไปจากด้านดนตรีและนาฏศิลป์อย่างแน่นอน ซึ่งจากผลการวิจัยมีแนวโน้มว่าการที่จะจัดการศึกษาด้านวิชาชีพหรือการดำเนินการในด้านต่าง ๆ ให้กว้างออกไปนั้นคงเป็นปัญหาสำคัญของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชน เพราะจากผลการวิจัยในครั้งนี้อาจารย์และผู้บริหารของวิทยาลัยก็รับรู้แล้วว่าวิทยาลัยมีบุคลากรน้อยและขาดบุคลากรที่เชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพอื่น ๆ รวมทั้งบุคลากรยังขาดความชัดเจนในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะวิทยาลัยชุมชนอีกด้วย ดังนั้นการที่จะเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของวิทยาลัยนาฏศิลป์ตามหลักการของวิทยาลัยชุมชนได้นั้น จึงจำเป็นที่จะต้องแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นและพัฒนาวิทยาลัยในทุกทาง ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอแนวทางในการแก้ปัญหาและพัฒนาวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ด้านนโยบาย

1. กระทรวงศึกษาธิการควรมีการกำหนดนโยบาย การดำเนินงานตามบทบาทและหน้าที่ของวิทยาลัยชุมชนทั้ง 8 ด้านอย่างชัดเจน
2. แต่ละวิทยาลัยในโครงการวิทยาลัยชุมชนควรศึกษานโยบายหลักและวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานต่อไป

ด้านบุคลากร

1. ควรสร้างความสำเร็จใจเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ด้านต่าง ๆ ของวิทยาลัยชุมชนกับบุคลากรอย่างชัดเจน พร้อมทั้งให้แนวทางในการดำเนินการ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน เพราะเมื่อบุคลากรมีความเข้าใจขอบข่ายของหน้าที่และเห็นแนวทางในการปฏิบัติก็จะได้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ควรส่งเสริมให้บุคลากรได้พัฒนาตนเองในทุกด้านทั้งในด้านที่เกี่ยวกับคนตรีและนาฏศิลป์ และด้านอื่น ๆ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสร้างความพร้อมให้กับบุคลากรในการสนองตอบความต้องการของชุมชนต่อไป
3. ถ้าเป็นไปได้ควรจัดสรรบุคลากรเพิ่มให้แก่แต่ละวิทยาลัย เพราะบุคลากรของวิทยาลัยนาฏศิลป์นั้นมีการระงับการสอนและการจัดการแสดงมากอยู่แล้ว อันเป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ในบทบาทของวิทยาลัยชุมชนได้อย่างเต็มที่ ดังนั้นการเพิ่มบุคลากรให้แก่วิทยาลัยจึงน่าจะเป็นทางหนึ่งที่จะช่วยแบ่งเบาภาระโดยรวมของบุคลากรที่น้อยลง เพื่อที่จะได้มีเวลาปฏิบัติหน้าที่ในฐานะวิทยาลัยชุมชนได้มากยิ่งขึ้น

ด้านงบประมาณ

เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการในหลาย ๆ ด้านตามบทบาทและหน้าที่ของวิทยาลัยชุมชนประสบปัญหาการขาดงบประมาณ เช่น ขาดงบประมาณในการวิจัย ขาดงบประมาณในการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น หรือขาดความคล่องตัวในการใช้งบประมาณด้านการจ่ายค่าตอบแทนวิทยากร ซึ่งเป็นผลให้วิทยาลัยไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ ดังนั้นการจัดสรรงบประมาณให้มากขึ้น รวมถึงการปรับระเบียบการใช้งบประมาณให้มีความคล่องตัว จึงเป็นเรื่องสำคัญที่น่าจะได้มีการพิจารณาปรับปรุงเพื่อประโยชน์ในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชนต่อไป

ด้านการบริหาร

1. ผู้บริหารระดับสูงของกรมศิลปากร ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรศึกษาและหาวิธีปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่บุคลากรในวิทยาลัยนาฏศิลป์ส่วนใหญ่รับรู้ว่าเป็นปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุดเป็นอันดับแรก เช่น ปัญหาด้านงบประมาณ ปัญหาด้านบุคลากร เป็นต้น โดย

พิจารณาข้อเสนอแนะของบุคลากรจากวิทยาลัยนาฏศิลป์ประกอบ และในขณะเดียวกันก็ควร ส่งเสริมการพัฒนาคณะของตนเองของแต่ละวิทยาลัยไปพร้อมกันด้วย เพื่อเป็นการเสริมประสิทธิภาพแก่ วิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัยชุมชน

2. ผู้บริหารวิทยาลัยควรศึกษาปัญหาและพิจารณาแนวทางแก้ปัญหาในระดับ วิทยาลัย ตลอดจนแนวทางการพัฒนาวิทยาลัยจากข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย เพื่อประโยชน์ ในการพัฒนาวิทยาลัยให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทและหน้าที่ในฐานะวิทยาลัยชุมชนได้อย่าง มีประสิทธิภาพต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาสภาพและปัญหาของวิทยาลัยช่างศิลป์ วิทยาลัยพลศึกษา และ วิทยาลัยเกษตรกรรม ซึ่งดำเนินการในฐานะวิทยาลัยชุมชนเช่นเดียวกับวิทยาลัยนาฏศิลป์ เพื่อ ที่ทุกวิทยาลัยที่ร่วมในโครงการวิทยาลัยชุมชนจะได้รับความและศึกษาข้อมูลของกันและกัน อัน อาจเกิดประโยชน์ได้โดยการนำวิธีการหรือแนวทางการแก้ปัญหา ตลอดจนแนวทางการพัฒนา จากแต่ละวิทยาลัยไปประยุกต์ใช้

2. ควรมีการศึกษาความต้องการของชุมชนที่มีต่อวิทยาลัยนาฏศิลป์ในฐานะวิทยาลัย ชุมชนตามบทบาทและหน้าที่ทั้ง 8 ด้าน ทั้งนี้เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานแก่วิทยาลัยนาฏศิลป์ทุกแห่งใน การจัดการศึกษาในฐานะวิทยาลัยชุมชนให้สนองตอบความต้องการของชุมชนต่อไป

3. ควรมีการศึกษาความต้องการของชุมชนที่มีต่อวิทยาลัยช่างศิลป์และหรือวิทยาลัย เกษตรกรรม วิทยาลัยพลศึกษา ตามบทบาทและหน้าที่ทั้ง 8 ด้าน ทั้งนี้เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานแก่ วิทยาลัยทุกแห่งในการจัดการศึกษาในฐานะวิทยาลัยชุมชนให้สนองตอบตามความต้องการของ ชุมชนต่อไป

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย